

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 14. 7. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 5.2022 do: 6. 6.2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

305

ZÁKON

z 25. mája 2005

**o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene
a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov.

(2) Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie

- a) ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru,¹⁾
- b) výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,
- c) náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

(3) Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

(4) Ochrana práv a právom chránených záujmov dieťaťa opatreniami sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je súčasťou ochrany práv a právom chránených záujmov dieťaťa podľa medzinárodného dohovoru.¹⁾ Vykonávaním opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nie sú dotknuté oprávnenia a povinnosti iných subjektov pri ochrane práv a právom chránených záujmov dieťaťa podľa osobitných predpisov.^{1a)}

§ 2**Osobný rozsah sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú

- a) pre dieťa, ktoré
  1. má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, prechodný pobyt, povolenie na prechodný pobyt, povolenie na trvalý pobyt, má povolený tolerovaný pobyt²⁾ (ďalej len „obvyklý pobyt“), alebo pre dieťa, ktorému nemožno určiť obvyklý pobyt,
  2. je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území iného štátu,
  3. nie je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území Slovenskej republiky bez sprievodu rodiča alebo inej plnoletej fyzickej osoby, ktorej by mohlo byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti (ďalej len „maloletý bez sprievodu“),
  4. je mladistvý podľa osobitného predpisu,³⁾
- b) pre plnoletú fyzickú osobu do 25 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt (ďalej len „mladý dospelý“),
- c) pre inú plnoletú fyzickú osobu, ktorá má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**§ 3**

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu, rodinu, skupinu a komunitu najmä prostredníctvom sociálnej práce, metódami, technikami a postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji sociálnopatologických javov v spoločnosti.

(2) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na seba nadväzujú a vzájomne sa podmieňujú. Pri voľbe a uplatňovaní opatrení majú prednosť opatrenia na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa jeho rodičmi, a ak to nie je možné, príbuznými dieťaťa.

(3) Prvoradým hľadiskom pri voľbe a uplatňovaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je najlepší záujem dieťaťa, na určovanie a posudzovanie ktorého sa uplatňuje zásada o záujme dieťaťa podľa osobitného predpisu.^{3aa)}

(4) Na výkon sociálnej práce na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vzťahuje osobitný predpis.^{3a)}

§ 4

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) v prirodzenom rodinnom prostredí,
- b) v náhradnom rodinnom prostredí,
- c) v otvorenom prostredí,
- d) v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa tohto zákona.

(2) Prirodzené rodinné prostredie na účely tohto zákona je domáce prostredie dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby. Ak je to vhodné a účelné, opatrenia podľa tohto zákona sa vykonávajú aj v širšom sociálnom prostredí dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby a v domácnostiach fyzických osôb, ktoré sú s nimi v príbuzenskom vzťahu alebo ktoré majú s nimi blízky vzťah.

(3) Náhradné rodinné prostredie na účely tohto zákona je domáce prostredie plnoletej fyzickej osoby, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti podľa osobitného predpisu.⁴⁾ Náhradné rodinné prostredie je aj domáce prostredie fyzickej osoby podľa § 39 ods. 2 a domáce prostredie fyzických osôb podľa § 53 ods. 7.

(4) Otvorené prostredie na účely tohto zákona je každé verejné priestranstvo, verejný objekt alebo komunikácia, ktoré sú pre jednotlivcov a skupiny prirodzeným sociálnym prostredím, v ktorom sa zvyčajne zdržiavajú, a mobilné alebo stále priestorové zázemia jednotlivcov a skupín.

(5) Prostredie utvorené a usporiadané na výkon opatrení podľa tohto zákona je zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „zariadenie“).

(6) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú aj v priestoroch subjektov oprávnených na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

DRUHÁ HLAVA

ZÁSADA ROVNAKÉHO ZAOBCHÁDZANIA PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY A OCHRANA PRÁV DIEŤAŤA

§ 5

(1) Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.⁵⁾ V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického zmýšľania alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného pôvodu alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

(2) Každý, kto sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 6

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Centrum pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže, obec, vyšší územný celok, právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej bola udelená akreditácia podľa tohto zákona (ďalej len „akreditovaný subjekt“), a subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona, sú povinné dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete vykonávaním opatrení podľa tohto zákona zabezpečujú dieťaťu ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ochranu jeho právom chránených záujmov, pri rešpektovaní jeho práv priznaných medzinárodným dohovorom¹⁾ s ohľadom na práva a povinnosti jeho rodičov, osvojiteľov, poručníka, opatrovníka a osoby, ktorej súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov podľa osobitného predpisu⁶⁾ (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“).

§ 7

(1) Každý je povinný upozorniť orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na porušovanie práv dieťaťa.

(2) Ak je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately upozornený na použitie

hrubých alebo ponížujúcich foriem zaobchádzania a foriem trestania dieťaťa, alebo ak pri výkone opatrení podľa tohto zákona zistí ich použitie rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, je povinný v závislosti od ich povahy a závažnosti uplatniť niektoré z opatrení podľa tohto zákona.

(3) Pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťi a iné hrubé alebo ponížujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. Pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona je zakázané používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti. Voči dieťaťu je zakázané použiť výchovný prostriedok len preto, že je súčasťou rovnakej skupiny detí ako dieťa, pri výchove ktorého má byť použitý výchovný prostriedok. Dieťa nesmie byť zodpovedné za rozhodovanie alebo určovanie výchovných prostriedkov pre iné dieťa.

§ 8

(1) Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov⁷⁾ chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie alebo poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj sprostredkovaním tejto pomoci. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.

(2) Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. Tým nie sú dotknuté práva a povinnosti rodičov vyplývajúce z rodičovských práv a povinností a práva osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, upravené osobitným predpisom.⁴⁾

§ 9

Rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, majú právo pri výkone svojich práv a povinností požiadať o pomoc orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov⁷⁾ chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti; tieto orgány a akreditovaný subjekt sú povinné rodičovi a osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, túto pomoc poskytnúť v rozsahu svojej pôsobnosti.

DRUHÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY NA PREDCHÁDZANIE VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ V RODINE A NA OBMEDZENIE A ODSTRANOVANIE NEGATÍVNYCH VPLYVOV

§ 10

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine sú najmä

a) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch, tréningoch a aktivitách

zameraných na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi, rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,

- b) organizovanie svojpomocných aktivít na podporu plnenia funkcií rodiny a na podporu rozvoja rodičovských zručností,
- c) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch a aktivitách zameraných na predchádzanie sociálnopatologickým javom,
- d) sprostredkovanie kultúrnych, záujmových a iných aktivít zameraných na podporu vhodného využívania voľného času detí.

(2) Opatrenia podľa odseku 1 písm. a) až c) sa vykonávajú v prostredí podľa § 4. Ak sú opatrenia podľa odseku 1 písm. b) vykonávané v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. d), ustanovenia štvrtej časti tohto zákona sa na výkon týchto opatrení nevzťahujú.

(3) Na organizovanie opatrení podľa odseku 1 právnickou osobou alebo fyzickou osobou sa ustanovenia § 77 až 86 nevzťahujú. Organizovaním opatrení podľa odseku 1 nie je dotknutá pôsobnosť iných subjektov podľa osobitných predpisov.⁸⁾

§ 11

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, sú najmä

- a) ponúknutie pomoci dieťaťu, rodičom alebo inej plnoletej fyzickej osobe alebo ponúknutie sprostredkovania pomoci pri riešení výchovných problémov alebo rodinných problémov a pri uplatňovaní nárokov dieťaťa podľa osobitných predpisov,⁹⁾
- b) sledovanie negatívnych vplyvov pôsobiacich na dieťa a rodinu, zisťovanie príčin ich vzniku a vykonávanie opatrenia na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov,
- c) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole a na pomoc rodinám pri riešení výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- d) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb,
- e) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- f) organizovanie alebo sprostredkovanie programov na obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov prostredia a na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu detí a plnoletých fyzických osôb v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. c).

(2) Ak sa rodičia dieťaťa rozvádajú, je potrebné

- a) dieťaťu a jeho rodičom poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo,
- b) rodičom dieťaťa odporučiť psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spoluzitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa,
- c) dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode.

(3) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona zistí, že dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, potrebujú pomoc z dôvodu, že nie sú schopní riešiť problémy v rodine, konflikty v rodine, prispôbiť sa novej

situácii v rodine, alebo ak ide o rodinu so špecifickým problémom a nemožno vykonať opatrenia podľa odseku 1 alebo podľa § 10, navrhne ako súčasť vykonávaných opatrení vykonanie alebo zabezpečenie vykonania

- a) mediácie ako odbornej metódy na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine,
- b) odborných metód na
  1. prispôsobenie sa novej situácii v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b),
  2. úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa,
  3. podporu riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
  4. podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,
  5. zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa,
- c) odborných metód na pomoc deťom alebo plnoletým fyzickým osobám, ktoré boli obeťami obchodovania,^{9a)} alebo
- d) poradensko-psychologickej pomoci rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách.

(4) Na vykonávanie alebo zabezpečenie vykonávania mediácie podľa odseku 3 písm. a) sa § 77 až 86 nevzťahujú. Mediácia podľa tohto zákona nie je mimosúdna činnosť na riešenie sporu podľa osobitného predpisu;^{9b)} vykonávaním alebo zabezpečením vykonávania mediácie na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nie sú dotknuté práva a povinnosti iných subjektov podľa osobitného zákona.^{9b)}

(5) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a na odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, sa vykonávajú v prostredí podľa § 4.

(6) Ak sa rodičia dieťaťa rozchádzajú, odsek 2 sa vzťahuje rovnako.

Výchovné opatrenia

§ 12

(1) Ak je to potrebné v záujme dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o uložení výchovného opatrenia ustanoveného osobitným predpisom⁴⁾ alebo o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) upozorní vhodným spôsobom dieťa, jeho rodičov alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, ak svojim správaním môžu ohroziť alebo narušiť priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa,
- b) uloží dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti, ak je to potrebné na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre deti a diagnostiku nemožno zabezpečiť iným spôsobom,
- c) uloží dieťaťu povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti,
- d) uloží dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemôže rozhodnutím o uložení

výchovného opatrenia odňať dieťa z osobnej starostlivosti rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa a uložiť rodičom dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť podľa osobitného predpisu.^{9c)}

(3) V rozhodnutí o výchovnom opatrení orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určí právnickú osobu alebo fyzickú osobu, alebo akreditovaný subjekt, ktorý má spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia, a obdobie, po uplynutí ktorého zhodnotí účinky výchovného opatrenia. Ak sa dieťaťu uložilo výchovné opatrenie podľa odseku 1 písm. d) a je to vhodné a účelné, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ponúknuť rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, účasť na výchovnom programe alebo na sociálnom programe.

(4) Dieťaťu, jeho rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, musí byť poskytnutá pomoc na odstránenie príčin, pre ktoré bolo uložené výchovné opatrenie. Pri poskytovaní pomoci na odstránenie príčin, pre ktoré bolo uložené výchovné opatrenie, musia byť využité všetky metódy, techniky a postupy sociálnej práce v závislosti od povahy týchto príčin.

§ 13

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže určiť akreditovaný subjekt alebo právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá má spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia podľa § 12 ods. 1 písm. b) až d) po predchádzajúcom súhlase tohto akreditovaného subjektu alebo tejto právnickej osoby alebo fyzickej osoby. Predchádzajúci súhlas podľa prvej vety sa nevyžaduje, ak má výchovné opatrenie vykonávať zariadenie, ktoré je zriadené na účel vykonávania výchovných opatrení podľa § 45 ods. 1 písm. b).

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uloží výchovné opatrenie podľa § 12 ods. 1 písm. c) len na základe odporúčania lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

§ 14

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracováva sám alebo v spolupráci s určenou právnickou osobou alebo fyzickou osobou alebo určeným akreditovaným subjektom podľa dôvodov, pre ktoré bolo výchovné opatrenie uložené, plán výkonu výchovného opatrenia uloženého orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súdom, ak mu poskytuje súčinnosť pri vykonávaní výchovných opatrení podľa osobitného predpisu.^{9d)} Ak súd uložil povinnosť podľa osobitného predpisu,^{9c)} je súčasťou plánu výchovného opatrenia podľa prvej vety aj spôsob plnenia povinnosti uloženej súdom. Plán výkonu výchovného opatrenia je súčasťou plánu sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(2) Plnenie účelu výchovného opatrenia sa pravidelne, najmenej raz za dva mesiace, vyhodnocuje spravidla za účasti dieťaťa, jeho rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. Dôvod vyhodnotenia plnenia účelu výchovného opatrenia bez účasti dieťaťa, jeho rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, sa zaznamenáva písomne v pláne výkonu výchovného opatrenia. Každá zmena spôsobu a rozsahu výkonu výchovného opatrenia musí byť zaznamenaná v pláne výkonu výchovného opatrenia.

(3) Pri zabezpečovaní účelu výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spolupracuje s inými orgánmi štátnej správy, obcou, školou, zariadením, ak je v ňom dieťa umiestnené, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, iným špecializovaným zariadením a s akreditovaným subjektom.

§ 15

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení.

(2) Výchovné opatrenie orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zruší, ak splnilo svoj účel. Po uplynutí obdobia, na ktoré bolo výchovné opatrenie uložené, alebo po zrušení výchovného opatrenia, o ktorom rozhodol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súd, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sleduje, či trvajú účinky výchovného opatrenia. Ak spolupracoval pri výkone výchovného opatrenia akreditovaný subjekt, môže spolupôsobiť tiež pri následnom sledovaní, či trvajú účinky výchovného opatrenia, a to po dohode s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(3) Ak výchovné opatrenie, ktoré uložil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, neplní účel alebo nesplnilo účel, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

a) zmení

1. obdobie, po ktorého uplynutí zhodnotí účinky výchovného opatrenia,
2. právnickú osobu, fyzickú osobu alebo akreditovaný subjekt, ktoré majú spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia, alebo

b) zruší výchovné opatrenie a

1. rozhodne o uložení iného vhodného výchovného opatrenia,
2. navrhne súdu uloženie výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ alebo
3. navrhne súdu prijatie iného vhodného opatrenia podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zruší výchovné opatrenie, aj ak

a) je vhodnejšie účel výchovného opatrenia dosiahnuť vykonávaním iného opatrenia podľa tohto zákona,

b) nie je možné dosiahnuť jeho účel postupom podľa písmena a) a odseku 3.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý poskytuje súčinnosť súdu pri vykonávaní výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu,^{9d)} sleduje účel výchovného opatrenia tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol súd v rozhodnutí o jeho uložení, informoval súd o plnení účelu výchovného opatrenia.

Sociálna kuratela detí**§ 16**

Sociálnu kuratelu detí zabezpečuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávaním opatrení podľa tohto zákona najmä pre

- a) maloletého, ktorý sa dopustil páchania činu inak trestného podľa osobitného predpisu,³⁾
- b) mladistvého páchatela trestnej činnosti alebo mladistvého podozrivého z páchania trestnej činnosti podľa osobitného predpisu,³⁾
- c) dieťa, ktoré sa dopustilo priestupku,
- d) dieťa, ktoré je členom skupiny, ktorá ho svojim negatívnym vplyvom ohrozuje,
- e) dieťa zneužívajúce drogy alebo dieťa závislé od drog,
- f) dieťa hrajúce hazardné hry¹²⁾ alebo dieťa závislé od hazardných hier, internetu, počítačových hier a iných hier,
- g) dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo

vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami,

- h) dieťa, u ktorého sa prejavujú poruchy správania zanedbávaním školskej dochádzky, útekmi z domu alebo zo zariadenia, v ktorom je umiestnené,
- i) dieťa, u ktorého sa neprejavili problémy v správaní ani poruchy správania, avšak jeho jednorazové správanie alebo krátkodobé správanie vyžaduje pre svoju závažnosť alebo neprimeranosť pomoc.

§ 17

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri pomoci dieťaťu s poruchami správania v závislosti od povahy a závažnosti poruchy správania dieťaťa a situácie, v ktorej sa dieťa nachádza,

- a) plní úlohy v trestnom konaní podľa osobitných predpisov,¹³⁾
- b) zisťuje a oznamuje orgánom činným v trestnom konaní a súdu dôležité skutočnosti o vývine mladistvého, životných udalostiach, ktoré ovplyvnili jeho správanie, o vzťahoch v rodine, v škole, o jeho rodinných pomeroch, o rodinnom prostredí a sociálnom prostredí,
- c) udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s mladistvým počas výkonu trestu odňatia slobody, výkonu ochrannej výchovy a spolupôsobí pri jeho prevýchove a riešení jeho osobných problémov, rodinných problémov a sociálnych problémov,
- d) podieľa sa na príprave mladistvého na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby a z výkonu ochrannej výchovy,
- e) pôsobí na rodinné prostredie mladistvého a pripravuje rodinu na návrat mladistvého do rodiny,
- f) pomáha mladistvému po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby a z výkonu ochrannej výchovy, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, hľadaní možností pokračovať v ďalšej príprave na povolanie, pri hľadaní zamestnania, riešení osobných problémov a vzťahových problémov,
- g) poskytuje pomoc a ochranu mladistvému a plní úlohy v priestupkovom konaní,
- h) spolupracuje so zariadením, v ktorom dieťa vykonáva ústavnú starostlivosť, ochrannú výchovu alebo výchovné opatrenie podľa osobitného predpisu,⁴⁾ a udržiava osobný kontakt a písomný kontakt s dieťaťom umiestneným v tomto zariadení,
- i) motivuje k diagnostike a liečbe závislosti od alkoholu, drog a patologického hráčstva, udržiava kontakt s dieťaťom počas liečby a resocializačného programu a pomáha dieťaťu po ukončení liečby a resocializačného programu,
- j) spolupracuje s detenčným ústavom, udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s mladistvým počas výkonu detencie, podieľa sa na príprave mladistvého na prepustenie z výkonu detencie a pomáha mladistvému po prepustení z výkonu detencie, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, riešení osobných problémov a vzťahových problémov,
- k) vykonáva ďalšie opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním,¹³⁾ a súčinnosť pri výkone probácie a mediácie podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

(3) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú najmä

- a) v osobnom styku s dieťaťom, jeho rodičmi, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a s inými fyzickými osobami, ktoré môžu mať vplyv na ochranu dieťaťa a pomoc dieťaťu,
- b) v prirodzenom rodinnom prostredí dieťaťa alebo otvorenom prostredí, v ktorom sa dieťa zvyčajne zdržiava.

(4) Súčasťou sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou je aj zapájanie dieťaťa do výchovných skupinových programov alebo sociálnych skupinových programov organizovaných alebo sprostredkovaných orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávaných ambulantnou formou, celodennou formou alebo pobytovou formou. Účelom týchto programov je najmä odborné pôsobenie na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní dieťaťa alebo jeho porúch správania, na rozvoj sociálnych zručností, na získanie potrebných spoločenských návykov, hygienických návykov a na zabezpečenie vhodného využitia voľného času dieťaťa. Ak je to vhodné alebo účelné, možno ponúknuť účasť na programe rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(5) Ak je pri zabezpečení sociálnej kurately detí potrebné spolupôsobenie iných subjektov, plní orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úlohu koordinátora. Tým nie je dotknutá pôsobnosť iných subjektov podľa osobitných predpisov.¹⁵⁾

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje pri výkone opatrení sociálnej kurately pre deti podľa plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb

§ 18

(1) Sociálnu kuratelu zabezpečuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately aj pre plnoletú fyzickú osobu, a to najmä

- a) po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby alebo z výkonu detencie,
- b) ak je účastníkom probácie alebo mediácie podľa osobitných predpisov,¹⁶⁾
- c) ak zneužíva drogy alebo je závislá od drog,
- d) po zániku ústavnej starostlivosti alebo ochrannej výchovy po dovŕšení plnoletosti,
- e) ak bola prepustená zo zdravotníckeho zariadenia na liečbu drogových závislostí alebo iných závislostí,
- f) po ukončení resocializačného programu,
- g) ak požiada o pomoc pri riešení nepriaznivej životnej situácie.

(2) Osobitná pozornosť sa pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu venuje mladým dospelým.

§ 19

(1) Pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v závislosti od povahy a závažnosti životnej situácie alebo problému plnoletej fyzickej osoby najmä

- a) udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s plnoletou fyzickou osobou počas výkonu trestu odňatia slobody, výkonu väzby a spolupôsobí pri jej prevýchove a riešení jej osobných problémov, rodinných problémov a sociálnych problémov, najmä pri udržiavaní a posilňovaní rodinných väzieb,
- b) podieľa sa na príprave plnoletej fyzickej osoby na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby,
- c) pomáha plnoletej fyzickej osobe po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, pracovnom uplatnení, hľadaní bývania, hľadaní možností pokračovať v ďalšej príprave na povolanie a pri riešení osobných problémov

a vzťahových problémov,

- d) motivuje plnoletú fyzickú osobu k liečbe drogových závislostí a iných závislostí, udržiava kontakt s plnoletou fyzickou osobou počas liečby a následnej resocializácie v záujme podpory liečby a resocializácie,
- e) pomáha plnoletej fyzickej osobe po návrate zo zariadenia na liečbu závislosti alebo po ukončení resocializačného programu najmä pri uľahčení návratu do rodiny, riešení osobných problémov a vzťahových problémov, pracovnom uplatnení a hľadaní bývania,
- f) motivuje plnoletú fyzickú osobu k aktívnemu prístupu pri hľadaní zamestnania a k získavaniu alebo udržaniu pracovných zručností a spôsobilostí,
- g) odporúča a sprostredkúva plnoletej fyzickej osobe pomoc špecializovaných inštitúcií,
- h) ponúka plnoletej fyzickej osobe účasť na resocializačných programoch a iných programoch organizovaných inými orgánmi štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami a akreditovanými subjektmi,
- i) motivuje plnoletú fyzickú osobu k účasti v svojpomocných skupinách zameraných na riešenie osobných problémov a vzťahových problémov,
- j) spolupracuje s detenčným ústavom, udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s plnoletou fyzickou osobou počas výkonu detencie, podieľa sa na príprave plnoletej fyzickej osoby na prepustenie z výkonu detencie a pomáha jej po prepustení z výkonu detencie, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, pri riešení osobných problémov a vzťahových problémov,
- k) vykonáva ďalšie opatrenia podľa tohto zákona.

(2) Pri poskytovaní pomoci plnoletej fyzickej osobe postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmä v súčinnosti s obcou a akreditovaným subjektom.

(3) Opatrenia sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu sa vykonávajú najmä v prirodzenom rodinnom prostredí plnoletej fyzickej osoby alebo v otvorenom prostredí, v ktorom sa obvykle zdržiava.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu podľa plánu sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou.

DRUHÁ HLAVA

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE OCHRANY ŽIVOTA, ZDRAVIA A PRIAZNIVÉHO PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA

Výkon opatrovníctva a poručníctva

§ 20

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka dieťaťa podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾ poskytuje dieťaťu, jeho rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, sociálne poradenstvo a pomoc na odstránenie alebo zmiernenie dôsledkov rozporu záujmov medzi rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a dieťaťom alebo medzi deťmi navzájom, najmä využitím vhodných opatrení podľa tohto zákona.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa zisťuje rodinné pomery, bytové pomery a sociálne pomery dieťaťa na účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní pomerov podľa prvej vety na účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa vo veciach úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu podľa osobitného

predpisu^{17a)} zisťuje informácie o spôsobilosti obidvoch rodičov osobne vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, názory obidvoch rodičov na zaistenie potrieb dieťaťa v prípade osobnej starostlivosti o dieťa obidvomi rodičmi, a to aj vtedy, keď len jeden rodič prejaví záujem o osobnú starostlivosť o dieťa obidvomi rodičmi, a posudzuje možnosti osobnej starostlivosti o dieťa obidvomi rodičmi s prihliadnutím na záujmy dieťaťa, na zaistenie potrieb dieťaťa a na názor dieťaťa.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ na základe rozhodnutia súdu vo veciach úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu podľa osobitného predpisu^{17a)} uskutoční po ustanovení do funkcie kolízneho opatrovníka s rodičmi informatívny pohovor v ustanovenej lehote a s ustanovenými náležitosťami. Pohovor podľa prvej vety sa uskutočňuje s obidvomi rodičmi alebo s každým rodičom osobitne. V pozvánke na informatívny pohovor podľa prvej vety orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poučí rodiča o možnosti rozhodnúť sa pre spoločný informatívny pohovor alebo osobitný informatívny pohovor. Ak sa rodič nerozhodol pre spoločný informatívny pohovor, informatívny pohovor sa uskutoční s každým rodičom osobitne; rozhodnutie rodiča pre osobitný informatívny pohovor alebo rozhodnutie rodiča nezúčastniť sa informatívneho pohovoru nemá vplyv na posudzovanie jeho spôsobilosti osobne vychovávať dieťa alebo mu nemôže byť inak na farchu.

§ 21

(1) Ak sa zisťuje názor dieťaťa podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾ musí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytnúť dieťaťu potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu zisťovania jeho názoru na vec, a to v prostredí vhodnom alebo utvorenom na tento účel. Dieťa nemusí právo na vyjadrenie názoru využiť. Na zisťovanie názoru dieťaťa podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ nie je potrebný súhlas rodiča alebo inej osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, a názor možno zisťovať aj bez prítomnosti týchto osôb. O tom, že sa bude zisťovať názor dieťaťa, musí byť rodič alebo iná osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, informovaný.

(2) Ak sa zisťuje názor dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení, ktoré má utvorené vhodné podmienky na zisťovanie názoru dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykoná zisťovanie názoru dieťaťa v tomto zariadení po predchádzajúcej dohode s týmto zariadením.

§ 22

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva funkciu opatrovníka podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ na základe rozhodnutia súdu.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva funkciu opatrovníka na udelenie súhlasu s osvojením dieťaťa podľa osobitného predpisu²⁰⁾ na základe rozhodnutia súdu.

(3) Ak bol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanovený súdom za opatrovníka na udelenie súhlasu s osvojením dieťaťa, presvedčí sa pred udelením súhlasu s osvojením dieťaťa, či sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu,²¹⁾ a to postupom podľa § 23 ods. 2.

§ 23

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podáva súdu návrh o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa podľa osobitného predpisu.²²⁾

(2) Pred podaním návrhu podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zisťuje najmä

- a) rodinné pomery, bytové pomery a sociálne pomery rodičov dieťaťa a záujem rodičov o dieťa,
- b) prekážky, ktoré bránia rodičom v prejavení skutočného záujmu o dieťa a v úprave rodinných pomerov a sociálnych pomerov,
- c) stanovisko obce k spôsobu života rodičov dieťaťa, k možnosti, snahe a ochote rodičov prejavíť o dieťa skutočný záujem a upraviť si rodinné pomery a sociálne pomery,
- d) stanovisko zariadenia, ak je v ňom dieťa umiestnené, k záujmu rodičov stretávať sa s dieťaťom, spôsobu a rozsahu stretávania sa rodičov s dieťaťom a k vplyvu týchto stretnutí na dieťa,
- e) okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia, a to
  1. preukázateľný nesúhlas dieťaťa s osvojením, ak je dieťa schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť posúdiť dôsledky osvojenia,
  2. zdravotný stav dieťaťa vyžadujúci osobitnú starostlivosť poskytovanú výlučne pobytovou formou v zariadení; zdravotný stav dieťaťa sa preukazuje vyjadrením podľa osobitného predpisu,^{22a)}
  3. vek dieťaťa blízky veku plnoletosti.

(3) V návrhu o osvojiteľnosti dieťaťa podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie výsledky svojho zisťovania vykonaného podľa odseku 2.

(4) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zisťuje skutočnosti uvedené v odseku 2 podľa potreby, najmenej raz za šesť mesiacov.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný podať súdu návrh o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa bezodkladne, najneskôr v pracovný deň, ktorý nasleduje po dni, keď zistil, že

- a) je splnená podmienka osvojiteľnosti dieťaťa podľa osobitného predpisu,^{22b)}
- b) výsledky zisťovania podľa odseku 2 písm. a) až d) svedčia o skutočnosti, že rodičia dieťaťa neprejavovali o dieťa skutočný záujem a v prejavení skutočného záujmu im nebránila závažná prekážka,
- c) na strane dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré vylučujú splnenie účelu osvojenia.

§ 24

Obec, na ktorej území má dieťa obvyklý pobyt a ktorá vykonáva na základe rozhodnutia súdu funkciu majetkového opatrovníka podľa osobitného predpisu,²³⁾ spolupracuje so zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené, a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak je to vhodné a účelné na ochranu majetku dieťaťa.

§ 25

(1) Obec, na ktorej území má dieťa obvyklý pobyt a ktorá vykonáva na základe rozhodnutia súdu funkciu poručníka dieťaťa podľa osobitného predpisu,²⁴⁾ je povinná pred podaním správy o dieťati podľa osobitného predpisu²⁵⁾ zistiť

- a) informáciu o zdravotnom stave dieťaťa u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý vedie jeho zdravotnú dokumentáciu,²⁶⁾ vrátane poskytnutej zdravotnej starostlivosti za obdobie od podania poslednej správy o dieťati,
- b) informácie o školskej dochádzke dieťaťa alebo jeho príprave na povolanie vrátane informácie o dosiahnutých školských výsledkoch,
- c) stanovisko orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately k účinkom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak boli vykonávané,

- d) stanovisko zariadenia, ak je v ňom dieťa umiestnené,
- e) informácie podľa dožiadania súdu.

(2) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, obec spolupracuje pri výkone funkcie poručníka dieťaťa s týmto zariadením.

(3) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe rozhodnutia súdu vykonáva funkciu poručníka maloletého bez sprievodu a maloletý bez sprievodu je umiestnený v zariadení zriadenom podľa tohto zákona spolupracuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s týmto zariadením.

Zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa

§ 26

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa bola sústavne zabezpečovaná.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately utvára podmienky na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak riešenie starostlivosti o dieťa neznesie odklad.

§ 27

(1) Ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu²⁹⁾ a súd ho o to požiada.

(2) V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej navrhuje dieťa dočasne zveriť do starostlivosti, pričom prihliada na zachovanie rodinných vzťahov a príbuzenských vzťahov dieťaťa.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s cieľom úpravy rodinných pomerov dieťaťa, ktoré bolo neodkladným opatrením súdu dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, v spolupráci najmä s obcou a akreditovaným subjektom vykoná opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných pomerov dieťaťa.

(5) Ak opatrenia podľa odseku 4 nevedli k úprave rodinných pomerov dieťaťa, postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 až 44.

§ 28**Návrat a premiestnenie dieťaťa nachádzajúceho sa na území iného štátu bez sprievodu**

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva na základe oznámenia Diplomatickej misie Slovenskej republiky v zahraničí (ďalej len „zastupiteľský úrad“) alebo Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky opatrenia na zabezpečenie

- a) návratu dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky a nachádza sa na území iného štátu bez sprievodu rodiča, príbuzného alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, a na ktoré sa nevzťahuje medzinárodný dohovor,²⁹⁾ na územie Slovenskej republiky,
- b) premiestnenia dieťaťa, ktoré sa narodilo na území iného štátu občanovi Slovenskej republiky a je opustené, na územie Slovenskej republiky.

(2) Rodičovi dieťaťa, príbuznému dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, sa poskytuje pomoc, aby mohli dieťa prevziať na území iného štátu do osobnej starostlivosti.

(3) Ak nemôže rodič, príbuzný dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, prevziať dieťa na území iného štátu do osobnej starostlivosti, opatrenia na návrat dieťaťa alebo premiestnenie dieťaťa na územie Slovenskej republiky vykonáva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Pri návrate alebo premiestnení dieťaťa na územie Slovenskej republiky musí dieťa prevziať rodič dieťaťa, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo výchovného opatrenia.

(5) Ak je zrejmé, že dieťa pri jeho návrate alebo premiestnení na územie Slovenskej republiky neprevezme rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámi zastupiteľskému úradu opatrenia, ktoré prijal v záujme zabezpečenia návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, a fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá prevezme dieťa v cudzine. Súčasne oznámi, ktorá fyzická osoba alebo právnická osoba prevezme dieťa po jeho návrate na území Slovenskej republiky.

(7) Náklady, ktoré vznikli so zabezpečením návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, hradí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak neboli hrazené rodičom, príbuzným, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo zariadením.

(8) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorému vznikli náklady so zabezpečením návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, vymáha ich od rodiča dieťaťa, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo od zariadenia, v ktorom bolo dieťa umiestené na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo rozhodnutia súdu o ochrannnej výchove pred jeho odchodom zo Slovenskej republiky. Ak náklady podľa odseku 7 uhradilo zariadenie, v ktorom bolo dieťa pred jeho odchodom zo Slovenskej republiky umiestnené na základe rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení³⁰⁾ alebo na základe rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení,¹⁰⁾ vymáha ich od rodiča dieťaťa alebo od osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

§ 29**Maloletý bez sprievodu**

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) postupuje podľa osobitného predpisu,³⁰⁾ ak maloletý bez sprievodu nemôže byť zverený do

osobnej starostlivosti príbuzného alebo inej fyzickej osoby, ku ktorej má blízky vzťah, alebo podáva súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu²⁸⁾ a vykonáva neodkladné úkony v záujme dieťaťa, kým nie je maloletému bez sprievodu ustanovený poručník podľa osobitného predpisu²⁴⁾ alebo sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie,

- b) oznamuje zastupiteľskému úradu krajiny, v ktorej má maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt, opatrenia prijaté v záujme návratu alebo premiestnenia maloletého bez sprievodu a žiada o jeho návrat alebo premiestnenie do krajiny, v ktorej má maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt, ak je zrejmé, že má obvyklý pobyt v bezpečnej krajine,³¹⁾ a nevzťahuje sa naňho medzinárodný dohovor,²⁹⁾
- c) navrhuje zastupiteľskému úradu krajiny, v ktorej nemá maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt a v ktorej sa nachádza jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, ich zlúčenie a oznamuje opatrenie prijaté v záujme tohto zlúčenia,
- d) podáva vyhlásenie podľa osobitného predpisu,²⁷⁾ ak nemožno postupovať podľa písmen b) a c) alebo na žiadosť maloletého bez sprievodu,
- e) zabezpečuje umiestnenie maloletého bez sprievodu do zariadenia podľa tohto zákona a plní úlohy podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- f) spolupracuje s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu pri zabezpečovaní návratu maloletého bez sprievodu do krajiny pôvodu alebo pri zabezpečovaní vycestovania maloletého bez sprievodu do tretej krajiny, ak maloletý bez sprievodu o takýto návrat alebo vycestovanie prejavil záujem.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia pre maloletého bez sprievodu počas jeho pobytu na území Slovenskej republiky na zabezpečenie starostlivosti primerane kultúre, jazyku, náboženstvu a tradíciám krajiny jeho pôvodu.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa podieľa na vyhľadávaní rodičov alebo iných členov rodiny maloletého bez sprievodu na účel zlúčenia maloletého bez sprievodu s jeho rodinou.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) zabezpečuje maloletému bez sprievodu na jeho žiadosť právne poradenstvo,
- b) zabezpečuje maloletému bez sprievodu právnu pomoc podľa osobitného predpisu.^{31a)}

Zabezpečenie účelu rozhodnutia súdu v zariadení, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie

§ 30

(1) Ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

(2) Pred umiestnením dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, najneskôr v deň príchodu dieťaťa do tohto zariadenia, zabezpečí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zariadeniu na výkon rozhodnutia súdu

- a) rozhodnutie súdu o ústavnej starostlivosti, ochrannej výchove, neodkladnom opatrení alebo o výchovnom opatrení,

- b) rodný list dieťaťa,
- c) sociálnu správu o osobných pomeroch dieťaťa a rodinných pomeroch dieťaťa; sociálna správa obsahuje skutočnosti uvedené v § 34 ods. 3,
- d) posudok o zdravotnom postihnutí dieťaťa podľa osobitného predpisu,³²⁾ ak bol vydaný.

(3) Pred umiestnením dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu poskytuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pomoc na uľahčenie a zvládnutie jeho odchodu z rodiny. Dieťaťu sa poskytujú spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti najmä informácie o zariadení na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť umiestnené, o možnosti vziať si so sebou osobné veci, o jeho právach a povinnostiach v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a o možnostiach udržiavania pravidelného osobného styku a písomného styku s rodičom, zákonným zástupcom, inou blízkou osobou a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje dieťaťu, ktoré je umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, preukaz poistenca, ak ho dieťa nemá.

(5) Ak nie je možné zabezpečiť umiestnenie dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu v spolupráci s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, do siedmich dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podá súdu návrh na výkon rozhodnutia.

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže podať súdu návrh na umiestnenie súrodencov do rôznych zariadení na výkon rozhodnutia súdu, ak to vyžaduje zdravotný stav dieťaťa na základe posudku lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, psychológa alebo posudku o zdravotnom postihnutí vydaného podľa osobitného predpisu.³²⁾ Ak sú súrodenci umiestnení v rôznych zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu alebo ak sa súrodenec alebo súrodenci dieťaťa umiestneného v zariadení na výkon rozhodnutia súdu nachádzajú v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia na udržiavanie a rozvíjanie súrodeneckých väzieb.

§ 31

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý umiestňuje do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu maloletého bez sprievodu, zabezpečuje tomuto zariadeniu najneskôr v deň umiestnenia maloletého bez sprievodu do tohto zariadenia

- a) rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia,
- b) cestovné doklady, ak sa nachádzajú u maloletého bez sprievodu,
- c) doklad o lekárskej prehliadke v rozsahu určenom lekárom vrátane diagnostického a laboratórneho vyšetrenia, očkovania a preventívneho opatrenia, určenými orgánom na ochranu zdravia.³³⁾

§ 32

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, číslo rozhodnutia súdu, dátum umiestnenia dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, a ak má súrodencov, miesto ich pobytu, dôvody vyňatia dieťaťa z rodiny, dátum premiestnenia dieťaťa do iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia súdu alebo na základe dohody s týmto zariadením, dátum návratu dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu z iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a dátum a spôsob informovania zákonného zástupcu dieťaťa, ak dieťa bolo premiestnené na základe

dohody.

(2) Ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením na výkon rozhodnutia súdu, s obcou a akreditovaným subjektom, ktorý vykonáva opatrenia zamerané na úpravu rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

(4) Obec najmenej raz za šesť mesiacov predkladá orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately správu o sociálnej situácii rodičov dieťaťa. Súčasťou správy podľa prvej vety je zhodnotenie podmienok návratu dieťaťa do rodinného prostredia a oznámenie možnosti zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča podľa osobitného predpisu³⁴⁾ (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť") alebo do pestúnskej starostlivosti.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmenej raz za šesť mesiacov predkladá súdu správu o účinkoch opatrení, ktoré boli prijaté na odstránenie dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť, a informuje súd o možnostiach zrušenia ústavnej starostlivosti alebo zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti alebo o možnosti osvojenia. Ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia, sleduje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately účel výchovného opatrenia tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol súd v rozhodnutí o jeho uložení, informoval súd o plnení účelu výchovného opatrenia.

(6) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí, že je, alebo môže byť v zariadení na výkon rozhodnutia súdu ohrozený život dieťaťa, jeho zdravie alebo jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin, postupuje podľa odseku 2 alebo podľa § 27.

TRETIA ČASŤ

ZABEZPEČENIE NÁHRADNÉHO RODINNÉHO PROSTREDIA

§ 33

Sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti alebo osvojenia

(1) Ak rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sprostredkuje dieťaťu pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie³⁵⁾ (ďalej len „náhradná rodinná starostlivosť“). Ak je dieťa umiestnené v zariadení, splnenie podmienok podľa prvej vety zhodnotí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením najneskôr do dvoch týždňov odo dňa umiestnenia dieťaťa v zariadení; ak podmienky nie sú splnené, určia lehotu pre ich ďalšie zhodnotenie v individuálnom pláne rozvoja osobnosti dieťaťa a v pláne sociálnej práce s rodinou dieťaťa. Ak je dieťaťu poskytovaná starostlivosť v domácom prostredí zamestnanca zariadenia (ďalej len „profesionálna náhradná rodina“), na zhodnotení podľa druhej vety sa podieľa aj profesionálny náhradný rodič.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na účely organizovania náhradnej rodinnej starostlivosti podľa osobitného predpisu³⁶⁾ (ďalej len „určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“) alebo zariadenie, ak je v ňom dieťa umiestnené, musí poskytnúť dieťaťu, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, sociálne

poradenstvo, informácie o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti a psychologickú starostlivosť (ďalej len „príprava dieťaťa“) spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Prípravu dieťaťa realizuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo akreditovaný subjekt upovedomený podľa odseku 6 o potrebe pripraviť dieťa, alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené, bezodkladne po naplnení podmienok ustanovených v odseku 1. Príprava dieťaťa sa nevyžaduje, ak to nie je účelné vzhľadom na nízky vek dieťaťa.

(3) Ak je určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately známa fyzická osoba, ktorá má k dieťaťu blízky vzťah, môže takú osobu, ak je to vhodné a účelné, prizvať k príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť.

(4) O príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť vypracúva určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie správu o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť. Správa o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť obsahuje najmä informácie o poskytnutí sociálneho poradenstva dieťaťu, o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti, o zohľadnení jeho názorov a želaní a odporúčanie formy náhradnej rodinnej starostlivosti. Ak ide o prípravu dieťaťa na osvojenie a vyžaduje sa súhlas dieťaťa s osvojením, musí byť súčasťou správy o príprave dieťaťa na osvojenie aj písomne vyhotovený súhlas dieťaťa s osvojením.⁴⁾ Zariadenie, ktoré realizuje prípravu dieťaťa, alebo akreditovaný subjekt, ktorý realizuje prípravu dieťaťa, doručí správu o príprave dieťaťa najneskôr do 30 dní od začatia prípravy dieťaťa určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 34 ods. 1 a príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak nie je príprava dieťaťa skončená do 30 dní od jej začatia, zariadenie alebo akreditovaný subjekt, písomne informuje tieto orgány o dôvodoch neskončenia prípravy dieťaťa a o predpokladanom termíne skončenia prípravy dieťaťa. Ak nebola príprava dieťaťa realizovaná z dôvodu nízkeho veku dieťaťa a sú splnené podmienky podľa odseku 1, zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené, bezodkladne doručí určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 34 ods. 1 a príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately písomnú informáciu, že príprava dieťaťa nebola realizovaná z dôvodu nízkeho veku dieťaťa; táto informácia sa na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti považuje za správu o príprave dieťaťa. Tento postup platí primerane aj na určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý realizuje prípravu dieťaťa.

(5) Ak dieťa nie je pripravené na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti ani po skončení prípravy dieťaťa, v správe o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť sa uvedú osobitne dôvody tejto skutočnosti spolu s vyjadrením k možnostiam aktualizácie prípravy dieťaťa. Na posúdenie dôvodov sa § 23 ods. 2 písm. e) vzťahuje rovnako.

(6) Ak vykonával pre dieťa, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, niektoré z opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona akreditovaný subjekt, ktorého zástupca, prípadne zamestnanec je pre dieťa osoba známa, ponúkne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately možnosť pripraviť dieťa tomuto akreditovanému subjektu. Ak akreditovaný subjekt v lehote dvoch týždňov neprejaví vôľu, že chce dieťa pripravovať, prípravu dieťaťa vykoná určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom sa dieťa nachádza.

(7) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, dohodne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postup prípravy dieťaťa so zariadením a s akreditovaným subjektom. Ak nemožno dohodnúť postup prípravy dieťaťa podľa prvej vety, prípravu dieťaťa vykonáva zariadenie.

(8) Akreditovaný subjekt okrem zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené, musí mať na vykonávanie prípravy dieťaťa akreditáciu. Na prípravu dieťaťa akreditovaným subjektom sa odseky 2 až 4 vzťahujú rovnako.

(9) Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti na účely tohto zákona je

- a) vedenie prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,
- b) evidencia žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o zapísanie do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť (ďalej len „zoznam žiadateľov“),
- c) príprava, posúdenie a odporúčanie fyzickej osoby podľa písmena b) na zapísanie do zoznamu žiadateľov,
- d) rozhodovanie o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov,
- e) vedenie zoznamu žiadateľov,
- f) sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom o pestúnsku starostlivosť alebo o osvojenie (ďalej len „žiadateľ“).

(10) Dieťa umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia¹⁰⁾ alebo rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ak súd koná vo veci výchovného opatrenia pobytovou formou, sa nezapíše do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(11) Ak je dieťa zapísané do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a ak fyzická osoba, ktorá je v príbuzenskom vzťahu k tomuto dieťaťu, alebo iná blízka osoba dieťaťa podá návrh na zverenie tohto dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania dieťaťa do jej starostlivosti, sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťa sa preruší do rozhodnutia súdu vo veci zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do nariadenia neodkladného opatrenia vo veci odovzdania dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby.

(12) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, kde bolo dieťa umiestnené, alebo akreditovaný subjekt poskytuje dieťaťu, ktorému bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť podľa tohto zákona, a fyzickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, podľa potreby a s ich súhlasom pomoc a sociálne poradenstvo na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti.

(13) Fyzická osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo fyzická osoba, ktorá podala návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, môže požiadať o prípravu na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti. Prípravu tejto fyzickej osoby na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti vykonáva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na prípravu tejto osoby sa § 38 ods. 4 písm. a) vzťahuje rovnako. Prípravu fyzickej osoby podľa prvej vety môže vykonať aj akreditovaný subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť.

§ 34

Vedenie prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť

(1) Prehľad detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, vedie určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Do tohto prehľadu bezodkladne, najneskôr do 30 dní od doručenia správy o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť zapíše určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dieťa na základe spisovej dokumentácie zabezpečenej orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením, ak je v ňom dieťa umiestnené, a s akreditovaným subjektom, ak vykonával prípravu dieťaťa. Spisová dokumentácia obsahuje

- a) rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
- b) rozhodnutie súdu, že dieťa je osvojiteľné, ak bolo vydané,
- c) sociálnu správu o dieťati,
- d) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- e) rodný list dieťaťa; ak je získanie rodného listu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, doloží orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately písomnú informáciu o dôvodoch, pre ktoré nie je možné doložiť rodný list do spisovej dokumentácie a rodný list dieťaťa doloží dodatočne,
- f) obrazový a zvukový záznam o podstatných udalostiach v živote dieťaťa,
- g) fotografiu dieťaťa nie staršiu ako dva mesiace,
- h) posudok o zdravotnom postihnutí dieťaťa podľa osobitného predpisu,³²⁾ ak bol vydaný,
- i) správu o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorej súčasťou je vyjadrenie k citovým väzbám dieťaťa k súrodencom.

(2) Ak je splnená podmienka podľa osobitného predpisu^{36a)} alebo ak ide o dieťa, ktoré zanechala žena po pôrode v zdravotníckom zariadení, ^{36b)} alebo ak nie je známy ani jeden z rodičov, ^{36c)} orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zašle základné údaje o dieťati podľa odseku 3 písm. a), časti dokumentácie podľa odseku 1 písm. d) a g) určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najneskôr nasledujúci pracovný deň po dni, keď sa dozvedel o tejto skutočnosti, a ak je správa o zdravotnom stave dieťaťa doručená orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po tomto dni, najneskôr nasledujúci pracovný deň po jej doručení. Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zapíše toto dieťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť dňom doručenia základných náležitostí spisovej dokumentácie podľa prvej vety. Ostatné náležitosti spisovej dokumentácie podľa odseku 1 doručuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do spisovej dokumentácie priebežne.

(3) Sociálna správa o dieťati obsahuje

- a) základné údaje o dieťati,
- b) základné údaje o rodičoch dieťaťa okrem prípadov podľa osobitného predpisu,⁴⁾ jeho starých rodičoch, súrodencoch a iných fyzických osobách, ku ktorým má dieťa blízky vzťah,
- c) informácie o psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a o ich aktuálnej úrovni, o zvykoch dieťaťa a dôležitých udalostiach jeho života,
- d) dôvody, pre ktoré bolo dieťa odňaté zo starostlivosti rodičov,
- e) informácie o možnostiach úpravy rodinných pomerov dieťaťa,
- f) odporúčanie formy náhradnej rodinnej starostlivosti.

(4) Základné údaje o dieťati na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti sú meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, rodné číslo, štátna príslušnosť a národnosť dieťaťa.

(5) Základné údaje o rodičoch dieťaťa, starých rodičoch dieťaťa, súrodencoch dieťaťa a iných fyzických osobách, ku ktorým má dieťa blízky vzťah, na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti sú meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, štátna príslušnosť a národnosť týchto fyzických osôb. Získavaním základných údajov o fyzických osobách podľa prvej vety nie je dotknutý osobitný predpis.⁴⁾

§ 35**Evidencia žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom**

(1) Evidenciu žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o zapísanie do zoznamu žiadateľov vedie určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Manželia, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi, podávajú spoločnú žiadosť o zapísanie do zoznamu žiadateľov; určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie o manželoch spoločnú spisovú dokumentáciu.

(2) Žiadosť o zapísanie do zoznamu žiadateľov obsahuje osobné údaje fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a to jej meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, rodné číslo, a ďalšie údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov.^{36d)} Údaje podľa prvej vety určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie odpisu registra trestov.

(3) K žiadosti musia byť priložené

- a) dotazník,
- b) správa o zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
- c) doklad o majetkových pomeroch na preukázanie primeraného majetkového základu na plnenie ekonomicko-zabezpečovacej funkcie rodiny.

(4) O fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, sa vedie spisová dokumentácia, ktorá obsahuje

- a) žiadosť podľa odsekov 2 a 3; určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately preukazuje osobný údaj o rodinnom stave a o manželovi alebo manželke^{36da)} podľa osobitného predpisu,^{36db)}
- b) odpis registra trestov fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, vydaný určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu,^{36c)}
- c) správu o bytových pomeroch, rodinných pomeroch a sociálnych pomeroch fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
- d) vyjadrenie obce o spôsobe života fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a jej rodiny,
- e) písomný súhlas fyzickej osoby, že určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže zisťovať, či nedošlo k zmene rozhodujúcich skutočností uvedených v žiadosti a spisovej dokumentácii.

(5) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zastaví konanie vo veci zapísania fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov, ak

- a) podľa údajov z odpisu registra trestov nie je fyzická osoba spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti podľa § 39 ods. 4,
- b) podľa správy o zdravotnom stave fyzickej osoby nie je spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,
- c) sa preukáže, že fyzická osoba nie je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,
- d) fyzická osoba neskončí prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť do jedného roka od podania žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov alebo

e) súd rozhodol podľa osobitného predpisu³⁶⁾

1. o pozastavení výkonu rodičovských práv fyzickej osoby a výkon rodičovských práv tejto osoby je pozastavený v čase konania vo veci zapísania fyzickej osoby do zoznamu žiadateľov,
2. o obmedzení výkonu rodičovských práv fyzickej osoby, alebo
3. o pozbavení výkonu rodičovských práv fyzickej osoby.

(6) Ak fyzická osoba žiada o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia,³⁷⁾ spisová dokumentácia obsahuje okrem skutočností podľa odseku 4 aj fotografie, obrazový a zvukový záznam tejto fyzickej osoby a jej rodinného prostredia.

(7) Fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, každý orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytuje informácie potrebné na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov.

(8) Ak má žiadateľ, ktorý nadviazal osobný vzťah s dieťaťom, ktorému je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, záujem o sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu s ďalším dieťaťom, môže byť opakovane zapísaný do zoznamu žiadateľov podľa odsekov 1 až 7, ak mu súd zveril dieťa, s ktorým nadviazal osobný vzťah, do starostlivosti budúcich osvojiteľov⁶⁾ alebo, ak bolo začaté konanie o zverení dieťaťa, s ktorým nadviazal osobný vzťah, do pestúnskej starostlivosti. Na prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť sa vzťahuje § 40.

Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť

§ 36

(1) Subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť na účely tohto zákona je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovaný subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovaný subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, zariadenie, obec alebo vyšší územný celok informujú fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o možnosti vybrať si subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť.

§ 37

(1) Ak si fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, vybrala na prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť akreditovaný subjekt, poskytne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately akreditovanému subjektu na účely tejto prípravy časti spisovej dokumentácie podľa § 35 ods. 3 písm. a).

(2) Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť sa vykonáva na základe písomnej dohody uzatvorenej medzi subjektom vykonávajúcim prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť a fyzickou osobou, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom. Manželia, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi, uzatvárajú dohodu so subjektom vykonávajúcim prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť spoločne. K uzavretiu dohody je možné pristúpiť až po overení splnenia podmienky spôsobilosti podľa § 39 ods. 4.

(3) Súčasťou dohody podľa odseku 2 je

a) ustanovenie o ochrane osobných údajov podľa osobitného predpisu,³⁸⁾

- b) účel, na ktorý môžu byť osobné údaje použité,
- c) súhlas fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, s poskytnutím osobných údajov na účel sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti subjektom, ktoré sa podieľajú na sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

§ 38

(1) Na účely prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť subjekt vykonávajúci túto prípravu zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (ďalej len „tím“). Najmenej jeden člen tímu musí mať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore psychológia.

(2) Zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak nie je členom tímu podľa odseku 1, zúčastňuje sa na príprave podľa odseku 4 písm. a) prvého bodu a v záverečnej časti prípravy.

(3) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, sa vykonáva v rozsahu najmenej 26 hodín a príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem o medzištátne osvojenie, sa vykonáva v rozsahu najmenej 30 hodín

- a) individuálnou formou,
- b) skupinovou formou alebo
- c) kombináciou individuálnej formy a skupinovej formy.

(4) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, spočíva

- a) v poskytnutí základných informácií najmä o
  - 1. náhradnej rodinnej starostlivosti,
  - 2. vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa; ak ide o fyzickú osobu, ktorá má záujem o medzištátne osvojenie, sú informácie poskytované s prihliadnutím najmä na kultúrne a náboženské odlišnosti dieťaťa,
  - 3. právach dieťaťa v náhradnej rodinnej starostlivosti vrátane práva dieťaťa na udržiavanie a rozvíjanie súrodeneckých väzieb,
  - 4. právach a povinnostiach rodičov dieťaťa,
- b) v posudzovaní spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(5) Subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, vypracúva po skončení prípravy fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, záverečnú správu o jej príprave, s ktorou ju oboznámi. Súčasťou záverečnej správy o príprave na náhradnú rodinnú starostlivosť musí byť najmä charakteristika osobnosti fyzickej osoby, vyjadrenie k predpokladom fyzickej osoby vychovávať dieťa, k motivácii záujmu fyzickej osoby stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, k stabilite manželského vzťahu a rodinného prostredia. Záverečná správa je súčasťou spisovej dokumentácie podľa § 35 ods. 4.

(6) V prípade fyzickej osoby, ktorá je pestún alebo osvojiteľ, považuje sa podmienka prípravy za splnenú.

Zoznam žiadateľov a zoznam žiadateľov o osvojenie dieťaťa v náhradnej starostlivosti**§ 39**

(1) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhoduje o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov do 15 dní odo dňa doručenia záverečnej správy o príprave fyzickej osoby na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(2) Do zoznamu žiadateľov môže byť zapísaná fyzická osoba spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, posúdená ako spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(3) Posúdenie spôsobilosti na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti na účely zapísania do zoznamu žiadateľov je posúdenie

- a) dokumentácie podľa § 35 ods. 3 a 4,
- b) ďalších rozhodujúcich skutočností zistených určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, nie je spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti, ak

- a) bola odsúdená za úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere vyššej ako jeden rok, a to aj, ak jej bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo sa na ňu hľadí, akoby nebola za takýto čin odsúdená podľa osobitného predpisu,^{38a)} alebo
- b) bola odsúdená za úmyselný trestný čin za niektorý z trestných činov proti životu a zdraviu, proti slobode a ľudskej dôstojnosti, proti rodine a mládeži, proti iným právam a slobodám, proti mieru a ľudskosti, alebo bola odsúdená za niektorý z trestných činov terorizmu a extrémizmu, a to aj, ak jej bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo sa na ňu hľadí, akoby nebola za takýto čin odsúdená podľa osobitného predpisu.^{38a)}

(5) Rozhodnutie o zapísaní do zoznamu žiadateľov musí obsahovať deň zapísania fyzickej osoby do zoznamu žiadateľov a povinnosť žiadateľa oznámiť všetky rozhodujúce skutočnosti na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom a na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, a to do 15 dní od ich vzniku.

(6) Odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o zapísaní fyzickej osoby do zoznamu žiadateľov môže byť žiadateľ zaradený do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa vzťahujú aj na fyzickú osobu podľa § 35 ods. 8.

§ 39a**Zoznam žiadateľov o osvojenie dieťaťa v náhradnej starostlivosti**

(1) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie zoznam žiadateľov o osvojenie dieťaťa v náhradnej starostlivosti na účely osvojenia dieťaťa

- a) osobou, ktorej bolo toto dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak dieťa nebolo zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov, aj manželom osoby, ktorej bolo toto dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- b) jeho pestúnom, a ak dieťa nebolo zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov, aj manželom pestúna,

c) poručníkom, ktorý sa o toto dieťa osobne stará, a ak dieťaťu neboli za poručníkov ustanovení manželia, aj manželom poručníka tohto dieťaťa.

(2) Na zapísanie do zoznamu žiadateľov o osvojenie dieťaťa v náhradnej starostlivosti sa § 35, § 39 ods. 1 až 5 a ods. 7 a § 41 vzťahujú rovnako, a ak je žiadateľom o osvojenie osoba, ktorá prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť

a) absolvovala, aj § 40 rovnako,

b) neabsolvovala, aj § 36 až 38 rovnako.

§ 40

(1) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť sa aktualizuje, ak dôjde po skončení tejto prípravy k zmene pomerov na strane žiadateľa, ak od jej skončenia uplynú dva roky, ak žiadateľ je pestún, osvojiteľ alebo fyzická osoba podľa § 35 ods. 8. Rozsah aktualizácie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť odporučí tím.

(2) O aktualizácii prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť vypracúva subjekt, ktorý vykonáva túto prípravu, správu. Súčasťou správy o aktualizácii prípravy je vyjadrenie o spôsobilosti žiadateľa na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti, ak sa aktualizácie prípravy zúčastnila fyzická osoba, ktorá je pestúnom alebo osvojiteľom alebo fyzickou osobou podľa § 35 ods. 8.

§ 41

(1) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyradí žiadateľa zo zoznamu žiadateľov

a) na základe právoplatného rozhodnutia súdu o osvojení alebo zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti,

b) na jeho žiadosť.

(2) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o vyradení žiadateľa zo zoznamu žiadateľov, ak

a) zistí závažné skutočnosti na strane žiadateľa, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo zistí, že žiadateľ už nie je spôsobilý na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,

b) žiadateľ neoznámil rozhodujúce skutočnosti na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom a na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti podľa § 39 ods. 5,

c) žiadateľ porušil ustanovenie § 42 ods. 3,

d) žiadateľ je podľa správy o aktualizácii prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť posúdený ako nespôsobilý na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,

e) žiadateľ ani na jeho výzvu nezačne do 30 dní od doručenia tejto výzvy aktualizovať prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť podľa § 40.

§ 42

(1) Zaradenie žiadateľa do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, zohľadňuje poradie žiadateľov zapísaných do zoznamu žiadateľov. Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže poradie žiadateľov zmeniť, ak je to v záujme dieťaťa. Zmenu poradia musí určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately odôvodniť. Odôvodnenie sa musí pripojiť do spisovej dokumentácie o žiadateľovi.

(2) Pred sprostredkovaním nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom musia byť žiadateľovi poskytnuté všetky informácie o dieťati dôležité na jeho rozhodnutie prijať dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti, sociálna správa o dieťati, fotografie dieťaťa, obrazový a zvukový záznam dieťaťa. Sociálna správa obsahuje základné údaje podľa § 34 ods. 4.

(3) Žiadateľ môže poskytnúť informácie o dieťati vrátane základných údajov podľa § 34 ods. 4 len detskému lekárovi a subjektu, ktorý vykonával jeho prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, ak je to potrebné na jeho rozhodnutie prijať dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti.

(4) K sprostredkovaniu nadviazania osobného vzťahu medzi žiadateľom a dieťaťom môže dôjsť len so súhlasom žiadateľa.

(5) Žiadateľ môže požiadať subjekt, ktorý vykonával jeho prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, o uľahčenie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom; zástupca tohto subjektu môže byť prítomný pri nadväzovaní osobného vzťahu dieťaťa so žiadateľom.

(6) Nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sa musí uskutočniť v rozsahu a spôsobom zodpovedajúcim veku, rozumovej vyspelosti, potrebám a možnostiam dieťaťa a v prostredí dieťaťa blízkom alebo vhodnom na sprostredkovanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom. Pred nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom musí byť dieťaťu poskytnutá spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti pomoc na uľahčenie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom, ktorý dal súhlas na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi ním a dieťaťom. Na tento účel poskytuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zariadeniu správu podľa § 35 ods. 4 písm. c). Na prípravu dieťaťa na nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sa § 33 ods. 2 vzťahuje rovnako.

(7) O priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom vypracúva určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, ak je v ňom dieťa umiestnené, správu, s ktorou oboznámi žiadateľa a dieťa spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti. Správa o priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom obsahuje

- a) psychologické zhodnotenie nadväzovania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom vrátane uvedenia názoru na vývoj tohto vzťahu,
- b) súhlas žiadateľa s poskytnutím správy súdu a subjektom spolupodieľajúcim sa na sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

(8) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí po zapísaní dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, že nevedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorého možno zaradiť do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s týmto dieťaťom, zapojí do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom aj akreditované subjekty, ktoré pôsobia v jeho územnom obvode, a to najneskôr do dvoch týždňov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Akreditovaný subjekt podľa prvej vety musí mať akreditáciu na vykonávanie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť a na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom s miestom ich vykonávania v územnom obvode určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(9) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytne akreditovanému subjektu podľa odseku 8 na účely sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sociálnu správu o dieťati, fotografiu dieťaťa, obrazový a zvukový záznam o dieťati

a správu o zdravotnom stave dieťaťa. Povinnosť určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sprostredkovať dieťaťu náhradnú rodinnú starostlivosť trvá aj po zapojení akreditovaného subjektu do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom. Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyhľadá žiadateľa a žiadateľ vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, túto skutočnosť oznámi akreditovanému subjektu uvedenému v odseku 8.

(10) Ak akreditovaný subjekt vyhľadá žiadateľa zapísaného do zoznamu žiadateľov a tento vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, oznámi túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(11) Akreditovaný subjekt môže poskytnúť informácie o dieťati len žiadateľovi zapísanému v zozname žiadateľov vedenom určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(12) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, dohodne so žiadateľom, ktorý vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, a s akreditovaným subjektom ďalší postup pri sprostredkovaní nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom a vykoná všetky potrebné úkony k ostatným akreditovaným subjektom, ktoré boli zapojené do sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

(13) Na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom akreditovaným subjektom sa vzťahujú odseky 2 až 7 rovnako.

(14) Zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené, poskytuje akreditovanému subjektu na jeho písomnú žiadosť doplnenie a aktualizáciu informácií potrebných na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

§ 43

Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťu iným ako určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť

(1) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, nesprostredkuje dieťaťu nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom do dvoch týždňov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, požiada ostatné určené orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom. Lehotu uvedenú v prvej vete možno skrátiť, ak je to v záujme dieťaťa.

(2) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, predloží ostatným určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spisovú dokumentáciu dieťaťa na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti, ktorá obsahuje

- a) sociálnu správu o dieťati,
- b) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- c) fotografiu dieťaťa,
- d) obrazový a zvukový záznam o dieťati.

(3) Ak ktorýkoľvek určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí, že vedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorý môže byť zaradený do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi ním a dieťaťom, oznámi túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr v pracovný deň nasledujúci po jej zistení, určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a požiada o súhlas na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

(4) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, oznámi bezodkladne, najneskôr v pracovný deň po doručení žiadosti o súhlas podľa odseku 3, určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý požiadal o súhlas podľa odseku 3, že súhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom. Ak nesúhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom, uvedie dôvody nesúhlasu.

(5) Na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sa vzťahuje § 42 rovnako.

(6) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately požiadaný podľa odseku 1 zistí, že nevedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorého možno zaradiť do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, zapojí do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom aj akreditované subjekty, ktoré majú akreditáciu na vykonávanie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť a na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom s miestom ich vykonávania v územnom obvode tohto určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a to najneskôr do dvoch týždňov odo dňa doručenia žiadosti o sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(7) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytne akreditovanému subjektu podľa odseku 6 na účely sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sociálnu správu o dieťati, fotografiu dieťaťa, obrazový a zvukový záznam o dieťati a správu o zdravotnom stave dieťaťa. Akreditovaný subjekt môže poskytnúť informácie o dieťati len žiadateľovi zapísanému v zozname žiadateľov vedenom na určenom orgáne sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý ho zapojil do procesu sprostredkovania podľa odseku 6. Na poskytnutie informácií potrebných na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom akreditovanému subjektu sa vzťahuje § 42 ods. 13 a 14 rovnako.

(8) Ak akreditovaný subjekt vyhledá žiadateľa zapísaného do zoznamu žiadateľov a tento vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, oznámi túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý ho zapojil do procesu sprostredkovania podľa odseku 6. Po oznámení tejto skutočnosti akreditovaným subjektom sa postupuje podľa odsekov 3 až 5.

(9) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, súhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý požiadal o súhlas, dohodne so žiadateľom, ktorý vyslovil súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom a akreditovaným subjektom, ďalší postup pri sprostredkovaní nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom a vykoná všetky potrebné úkony k ostatným akreditovaným subjektom.

§ 44**Sprostredkovanie medzištátneho osvojenia**

(1) Ak nemožno dieťaťu, ktoré je na základe rozhodnutia súdu osvojiteľné, sprostredkovať nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom na území Slovenskej republiky, a ak sprostredkovanie medzištátneho osvojenia je v najlepšom záujme dieťaťa vzhľadom na jeho schopnosti, rodinné zázemie, širšie sociálne väzby a ďalšie skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie zásadnej zmeny prostredia, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, vyhotoví spisovú dokumentáciu dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia a predloží ju Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Ak sprostredkovanie medzištátneho osvojenia nie je v najlepšom záujme dieťaťa, nasledujúce posúdenie vykoná orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najneskôr do jedného roka od predchádzajúceho posúdenia. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately posúdi, či sprostredkovanie medzištátneho osvojenia je v najlepšom záujme dieťaťa, vždy pri zmene rozhodujúcich skutočností.

(2) Spisová dokumentácia dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia obsahuje

- a) sociálnu správu o dieťati,
- b) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- c) rozhodnutie súdu, že dieťa je osvojiteľné,
- d) potvrdenie určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o splnení podmienky podľa medzinárodného dohovoru,³⁷⁾
- e) rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti,
- f) rodný list dieťaťa, ktorý v deň predloženia spisovej dokumentácie nie je starší ako dva mesiace,
- g) dve fotografie dieťaťa nie staršie ako dva mesiace,
- h) obrazový a zvukový záznam o dieťati.

(3) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže po posúdení spisovej dokumentácie dieťaťa zapíše dieťa do prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie; prehľad obsahuje základné údaje o dieťati podľa § 34 ods. 4.

(4) Ak Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže zistí, že v zozname žiadateľov o osvojenie z prijímajúcich štátov vedie žiadateľa, ktorý môže byť zaradený do procesu nadviazania osobného vzťahu medzi ním a dieťaťom, oznámi bezodkladne, najneskôr v nasledujúci pracovný deň, túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a postupuje podľa medzinárodného dohovoru.³⁷⁾

(5) Zapísaním dieťaťa do prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie, nie je dotknutá povinnosť určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupovať podľa § 42 a 43.

(6) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,

- a) zasiela správu o začleňovaní dieťaťa do nového rodinného prostredia v cudzine; ak je to účelné, môže túto správu zaslať na zhodnotenie aj

1. psychológovi zariadenia, v ktorom bolo dieťa umiestnené pred sprostredkovaním osvojenia,
2. sociálnemu pracovníkovi zariadenia, v ktorom bolo dieťa umiestnené pred sprostredkovaním osvojenia,

b) oznamuje rozhodnutie o osvojení.

(7) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately požiada Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže o vyradenie dieťaťa z prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie, ak medzištátne osvojenie nie je v najlepšom záujme dieťaťa.

(8) Ak je dieťaťu sprostredkované medzištátne osvojenie, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytne na požiadanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka dieťaťa v konaní o predosvojiteľskej starostlivosti, v ním určenej lehote informácie o priebehu sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti na území Slovenskej republiky, a to najmä o

- a) počte oslovených žiadateľov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,
- b) dôvodoch nesúhlasu oslovených žiadateľov so sprostredkovaním náhradnej rodinnej starostlivosti,
- c) dôvodoch neúspešného nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a osloveným žiadateľom, ak žiadateľ dal súhlas s nadviazaním osobného vzťahu.

(9) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý nevedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytne na požiadanie určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, informácie podľa odseku 8 v ním určenej lehote.

(10) Na zapísanie fyzickej osoby, ktorá má záujem o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia, do zoznamu žiadateľov o osvojenie dieťaťa, ktoré nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, sa § 35 až 39, § 40 a 41 vzťahujú rovnako. Na príprave záujemcov o medzištátne osvojenie podľa § 38 ods. 4 písm. a) prvého bodu a na záverečnej časti prípravy sa zúčastňuje zástupca Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

(11) Ak má fyzická osoba záujem o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia dieťaťa, ktoré nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečí a doručí náležitosti podľa § 35 ods. 4 písm. b) až d) Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na základe jeho požiadania a zabezpečí prípravu záujemcu o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia podľa § 36 až 38. Písomný súhlas podľa § 35 ods. 4 písm. e) sa vzťahuje aj na plnenie úloh Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

(12) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sprostredkuje nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom, ktorý je zároveň žiadateľom podľa odseku 10, najneskôr nasledujúci pracovný deň o tejto skutočnosti informuje Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, ktoré preruší sprostredkovanie medzištátneho osvojenia. Ak Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže sprostredkuje nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať medzištátne osvojenie, a žiadateľom podľa odseku 10, najneskôr nasledujúci pracovný deň o tejto skutočnosti informuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý preruší sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

§ 44a

(1) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona zistí, že fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pestún alebo poručník, ktorý sa osobne stará o dieťa, potrebuje odbornú pomoc na uľahčenie zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa, navrhne tejto fyzickej osobe

- a) poskytnutie alebo zabezpečenie poskytnutia sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva,
- b) vykonanie alebo zabezpečenie vykonania opatrení
  1. na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov,
  2. pri uplatňovaní zákonných nárokov dieťaťa.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately priebežne sleduje výkon náhradnej osobnej starostlivosti a pestúnskej starostlivosti a najmenej raz za šesť mesiacov predkladá súdu správu o kvalite starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti alebo v pestúnskej starostlivosti vrátane informácie o tom, či rodičia môžu prevziať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti; to neplatí, ak sa dieťa zdržiava v cudzine s vedomím súdu podľa osobitného predpisu.^{38aa)}

ŠTVRTÁ ČASŤ**VYKONÁVANIE OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY
V ZARIADENÍ****PRVÁ HLAVA****CENTRUM PRE DETI A RODINY****§ 45**

(1) Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia³⁹⁾ (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu,⁴⁰⁾ povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu^{9e)} alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),
- c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania
  1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
  2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch,
- d) špecializovaného programu na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania krízových situácií dieťaťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, dieťaťa týraného alebo sexuálne zneužívaného alebo na vykonávanie opatrení na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo inými činmi ohrozujúcimi jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin,

e) resocializačného programu na podporu sociálneho začlenenia dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby závislých od alkoholu, drog alebo patologického hráčstva.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 zriaďuje centrum ako rozpočtovú organizáciu. Centrum môže zriaďiť aj obec, vyšší územný celok, iná právnická osoba alebo fyzická osoba; centrum zriadené inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou vykonáva opatrenia podľa tohto zákona na základe udelenej akreditácie. Centrum zriadené obcou alebo vyšším územným celkom

- a) nevykonáva pobytové opatrenie súdu alebo ambulantné výchovné opatrenie,
- b) vykonáva opatrenia podľa tohto zákona bez predchádzajúceho odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak nepostupuje podľa § 89 ods. 7.

(3) Centrum, ktoré vykonáva pobytové opatrenie súdu, vykonáva prípravu podľa § 52 ods. 2 a informačné poradenstvo podľa § 53 ods. 7.

(4) Centrum vykonáva opatrenia podľa tohto zákona podľa účelu, na ktorý bolo zriadené,

- a) pobytovou formou,
- b) ambulantnou formou,
- c) terénnou formou.

(5) Centrum možno zriaďiť na plnenie viacerých účelov. Formy vykonávaných opatrení podľa odseku 4 možno vhodne a účelne kombinovať.

(6) Centrum podľa účelu, na ktorý bolo zriadené, je povinné

- a) vypracovať program centra, špecializovaný program centra alebo resocializačný program centra, ktorý obsahuje ustanovené náležitosti,
- b) zverejniť program centra alebo resocializačný program centra na svojom webovom sídle.

(7) Centrum vypracuje a uskutočňuje program supervízie.

(8) Centrum zabezpečuje plnenie účelu podľa odseku 1 najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickéj pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, liečebno-výchovnej starostlivosti, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra a utvára podmienky na ďalšie činnosti v ustanovenom rozsahu.

(9) Centrum podľa účelu a formy vykonávaných opatrení podľa tohto zákona vypracúva a vedie plán podľa § 47 ods. 3, § 49 ods. 6, § 55 ods. 2, § 56 ods. 4 písm. a), § 57 ods. 11 alebo § 59 ods. 5 v ustanovenom rozsahu.

(10) Centrum, ktoré prestalo plniť účel, na ktorý bolo zriadené, je povinné vykonať nevyhnutné úkony na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov klientov.

DRUHÁ HLAVA

VYKONÁVANIE OPATRENÍ POBYTOVOU FORMOU

§ 46

(1) Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre

- a) dieťa na základe
  - 1. dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  - 2. požiadania dieťaťa,

3. rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia,

b) plnoletú fyzickú osobu,

1. ktorá sa zúčastňuje resocializačného programu,

2. ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa,

c) tehotnú ženu a túto ženu po pôrode a jej dieťa.

(2) Ak centrum prijalo dieťa na jeho požiadanie, je povinné bezodkladne

a) oznámiť prijatie dieťaťa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v územnom obvode ktorého sa centrum nachádza, a

b) zabezpečiť lekársku prehliadku dieťaťa u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

(3) Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou zamestnancami centra, ktorí

a) vykonávajú odborné činnosti v odbornom tíme v ustanovenom počte a profesijnej štruktúre a

b) poskytujú odbornú pomoc a starostlivosť v ustanovenom počte a profesijnej štruktúre v

1. profesionálnej náhradnej rodine,

2. skupine,

3. samostatne usporiadanej skupine.

(4) Ak je na dosiahnutie účelu vykonávania opatrení pobytovou formou potrebné vykonávať opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou, centrum je povinné tieto opatrenia vykonávať v rámci vykonávania opatrení pobytovou formou; na takéto vykonávanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou sa nevzťahuje tretia hlava tejto časti.

(5) Súčasťou vykonávania opatrení pobytovou formou je v rozsahu ustanovenom týmto zákonom

a) poskytovanie

1. bývania,

2. stravovania, zabezpečenie stravovania alebo vytvorenie podmienok na prípravu stravy,

3. obslužných činností,

4. osobného vybavenia deťom,

b) úschova cenných vecí,

c) zabezpečenie

1. zdravotnej starostlivosti,

2. povinnej školskej dochádzky a prípravy na povolanie.

(6) Podrobnosti o poskytovaní stravovania, spôsobe zabezpečenia stravovania alebo vytvorenia podmienok na prípravu stravy, poskytovaní bývania a ďalšie podrobnosti o poskytovanej starostlivosti v centre, ktoré zriadila obec alebo vyšší územný celok, upraví vo všeobecne záväznom nariadení príslušná obec alebo príslušný vyšší územný celok.

(7) Centrum vytvorí podmienky na individuálne vzdelávanie dieťaťa alebo na zriadenie školy na účely plnenia povinnej školskej dochádzky a prípravy na povolanie, ak

a) to vyžaduje zdravotný stav dieťaťa, pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou,

b) je to potrebné z dôvodu, pre ktorý sú opatrenia pre dieťa vykonávané pobytovou formou.

(8) Centrum môže vytvoriť podmienky na poskytovanie starostlivosti tehotnej žene, tejto žene po pôrode a jej dieťaťu, najdlhšie do 24 mesiacov veku dieťaťa. Na účel prijatia potrebných opatrení centrum spolupracuje s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Centrum tehotnej žene, tejto žene po pôrode a jej dieťaťu poskytuje bývanie, stravovanie alebo zabezpečuje stravovanie alebo vytvára podmienky na prípravu stravy a poskytuje obslužné činnosti; podmienky poskytovania starostlivosti dohodne centrum písomne.

(9) Dieťa, pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, sa môže zdržiavať mimo centra len so súhlasom centra. Centrum o skutočnosti podľa prvej vety vedie záznam, v ktorom je uvedený dátum a čas odchodu dieťaťa z centra, dátum a čas návratu dieťaťa do centra, meno, priezvisko a bydlisko fyzickej osoby, ktorá dieťa preberá, miesto pobytu dieťaťa alebo miesto, na ktorom sa dieťa bude zdržiavať. Centrum sleduje a zaznamenáva vplyv pobytu dieťaťa mimo centra na jeho psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin.

(10) Ak dieťa, pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opustí centrum bez súhlasu centra alebo sa do centra nevráti v určenom čase, centrum je povinné túto skutočnosť bezodkladne oznámiť útvaru Policajného zboru, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičovi dieťaťa, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, a súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie; ak je dieťa žiadateľom o udelenie azylu, centrum je povinné oznámiť túto skutočnosť aj Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

(11) Centrum vytvára podmienky na vykonávanie odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodičom, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou alebo so žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktoré vyžadujú pobyt týchto osôb v centre na určitý čas alebo vyžadujú ich opakované krátkodobé pobyty. Odborná metóda práce s dieťaťom a týmito fyzickými osobami tvorí súčasť vykonávaných opatrení pre dieťa pobytovou formou; miesta vyčlenené na tento účel sa nezapočítavajú do celkového počtu miest centra.

(12) Ak centrum vytvorí podmienky na vykonávanie odborných metód práce podľa odseku 11, poskytuje fyzickým osobám podľa odseku 11 bývanie a vytvára podmienky na prípravu stravy. Podmienky pobytu dohodne centrum s týmito fyzickými osobami písomne.

Vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody

§ 47

(1) Centrum vykonáva opatrenia podľa § 45 ods. 1 písm. c) pre dieťa na základe dohody podľa § 46 ods. 1 písm. a) prvého bodu po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately obsahuje ustanovené náležitosti.

(2) Centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately kontaktné údaje zamestnanca, ktorý

a) koordinuje odborný tím centra, ktorý zhodnotí možnosti centra vykonávať odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v lehote určenej orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

b) vedie vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa v centre.

(3) Centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pripraví v spolupráci s rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom, plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa vrátane zapojenia rodiča dieťaťa, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo iných blízkych osôb

dieťaťa do vykonávania týchto opatrení v centre.

(4) Ak dôvodom na odporúčanie podľa odseku 1 je riešenie krízovej situácie dieťaťa alebo overenie ohrozenia vývinu dieťaťa, ktoré nevyžaduje postup podľa § 27, centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci s rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom, pripraví plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa prijatia dieťaťa do centra.

(5) Centrum môže na odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prijať s dieťaťom aj jeho rodiča, osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo inú blízku osobu dieťaťa. Účelom takéhoto pobytu môže byť len nácvik rodičovských zručností a iných zručností, ktoré rodič alebo iná fyzická osoba nevyhnutne potrebuje na výkon svojich rodičovských povinností alebo iných povinností podľa osobitného predpisu,⁴⁾ úprava a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a osobou podľa prvej vety alebo uľahčenie vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa. Účelom pobytu podľa prvej vety nemôže byť riešenie nepriaznivej sociálnej situácie podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(6) Centrum písomne dohodne podmienky vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pred prijatím dieťaťa do centra. Súčasťou dohody je aj

- a) plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa,
- b) spôsob informovania rodiča dieťaťa alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa; to neplatí, ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa a jeho rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, podľa odseku 5,
- c) podmienky poskytovania osobného vybavenia, ak je dieťa prijaté bez osobného vybavenia,
- d) spôsob zabezpečenia
  1. zdravotnej starostlivosti o dieťa,
  2. povinnej školskej dochádzky alebo prípravy na povolanie,
- e) výška vreckového od rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, a spôsob nakladania s vreckovým; to neplatí, ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa a jeho rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, podľa odseku 5,
- f) úhrada za poskytovanú starostlivosť dieťaťu v centre a spôsob jej úhrady, a ak centrum postupuje podľa odseku 5, aj úhrada za poskytovanú starostlivosť ďalším fyzickým osobám,
- g) úhrada zvýšených výdavkov na zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku alebo prípravu na povolanie, ak sú zabezpečované centrom.

(7) Ak dohodu uzatvára len jeden z rodičov, má sa za to, že sa rodičia na vykonávaní opatrení pobytovou formou pre dieťa dohodli, ak sa nepreukáže opak. Písomný nesúhlas druhého rodiča s vykonávaním opatrení pobytovou formou pre dieťa je dôvodom na skončenie vykonávania týchto opatrení.

(8) Ak centrum postupuje podľa odseku 4, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, prijíma plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa informovaným súhlasom.

(9) Informovaný súhlas rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, sa vyžaduje pri každej zmene plánu vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa; informovaný súhlas sa považuje za zmenu dohody podľa odseku 6.

(10) Informovaný súhlas je písomný súhlas osoby, ktorému predchádzalo poučenie o dôsledkoch súhlasu.

(11) Centrum vysvetlí dieťaťu spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti podmienky dohody podľa odseku 6.

§ 48

(1) Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa v skupinách zriadených v rodinnom dome, byte alebo v ďalšej budove centra, s ustanoveným počtom skupín a s ustanoveným počtom detí a plnoletých fyzických osôb v skupine. Centrum môže opatrenia pobytovou formou pre dieťa vykonávať aj v profesionálnej náhradnej rodine a samostatne usporiadanej skupine; na vykonávanie opatrení v profesionálnej náhradnej rodine a samostatne usporiadanej skupine sa vzťahuje § 51 ods. 1, 2 a 5 a § 52. Ustanovený počet detí a plnoletých fyzických osôb v skupine, profesionálnej náhradnej rodine alebo v samostatne usporiadanej skupine možno prekročiť len v odôvodnených prípadoch, pri dodržaní celkového počtu miest centra a len so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1, a ak je zriaďovateľom centra obec alebo vyšší územný celok, so súhlasom obce alebo vyššieho územného celku.

(2) Centrum poskytuje dieťaťu bývanie, stravovanie, obslužné činnosti, nevyhnutné osobné vybavenie zodpovedajúce potrebám dieťaťa, ak je dieťa prijaté bez osobného vybavenia, a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku alebo prípravu na povolanie, ak je to súčasťou dohody podľa § 47 ods. 6. Ak je dieťa prijaté do centra spolu s fyzickými osobami podľa § 47 ods. 5, centrum poskytuje dieťaťu bývanie a stravovanie a fyzickým osobám podľa § 47 ods. 5 poskytuje bývanie a vytvára podmienky na prípravu stravy, ak nie je dohodnuté inak.

(3) Dĺžka pobytu dieťaťa alebo dieťaťa a fyzických osôb podľa § 47 ods. 5 v centre môže byť najviac 30 dní odo dňa ich prijatia. Po dohode s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, môže byť na odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobyt podľa prvej vety opakovane predĺžený, najviac na 90 po sebe nasledujúcich dní. Celková dĺžka pobytu dieťaťa a fyzických osôb podľa § 47 ods. 5 v centre nesmie presiahnuť 6 mesiacov v priebehu 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.

(4) Centrum bezodkladne písomne oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dôvod, pre ktorý odmietlo prijať dieťa. Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nesúhlasí s dôvodom, pre ktorý centrum odmietlo prijať dieťa, nesúhlasí s názorom centra, že pre dieťa je potrebné vykonávanie opatrení pobytovou formou, alebo ak sa centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nedohodnú na pláne vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa alebo na zmene tohto plánu, rozhodujúcim je bezodkladné vyjadrenie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1, ktorý je na tento účel oprávnený,

- a) nahliadnuť do spisovej dokumentácie dieťaťa,
- b) vyžiadať si písomné vyjadrenie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centra,
- c) žiadať o vykonanie odbornej metódy podľa § 11 ods. 3 písm. b) piateho bodu a zúčastniť sa vykonávaní tejto odbornej metódy.

(5) Centrum môže so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skončiť vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa, ak

- a) rodič dieťaťa, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo dieťa nespolupracuje s centrom,
- b) sa dieťa bez uvedenia dôvodu nevrátilo v určenom čase z pobytu u rodiča alebo u osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu**§ 49**

(1) Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu na základe rozhodnutia súdu o

- a) nariadení neodkladného opatrenia,
- b) uložení výchovného opatrenia,
- c) nariadení ústavnej starostlivosti.

(2) V naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa vážne ohrozené, možno prijať dieťa do centra, ktorého účelom je vykonávanie pobytového opatrenia súdu aj bez dokladov podľa § 30 ods. 2; tieto doklady je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný poskytnúť bezodkladne po prijatí dieťaťa do centra.

(3) Ak je dieťa prijaté do centra na základe rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia, centrum dohodne s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonanie odbornej metódy podľa § 11 ods. 3 písm. b) piateho bodu, a to aj vtedy, ak táto odborná metóda bola vykonaná pred prijatím dieťaťa do centra. Centrum vykoná odbornú metódu podľa prvej vety do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa.

(4) Centrum poskytuje dieťaťu bývanie, stravovanie, obslužné činnosti, osobné vybavenie a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku, prípravu na povolanie a úschovu cenných vecí.

(5) Ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

(6) Centrum pripraví v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom, individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa.

(7) Osobný účet dieťaťa alebo vkladnú knižku dieťaťa zriaďuje rodič dieťaťa, štatutárny zástupca centra, majetkový opatrovník alebo porúčnik dieťaťa. Na nakladanie s prostriedkami na osobnom účte a na vkladnej knižke dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

(8) Z prijatého výživného, sirotského dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku dieťaťa tvorí centrum dieťaťu úspory na osobnom účte dieťaťa alebo na vkladnej knižke dieťaťa zriadených podľa odseku 7.

§ 50

(1) Ak pred prijatím maloletého bez sprievodu do centra nebol doložený doklad podľa § 31 písm. c), centrum zabezpečí maloletému bez sprievodu lekársku prehliadku poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

(2) Súčasťou starostlivosti poskytovanej maloletému bez sprievodu je výučba slovenského jazyka, ak centrum nezabezpečí výučbu iným spôsobom.

(3) Pri vykonávaní pobytového opatrenia súdu pre maloletého bez sprievodu sa prihliada na jeho predchádzajúcu výchovu a na jeho kultúrne a náboženské odlišnosti.

(4) Centrum je povinné zistiť názor maloletého bez sprievodu, ak je to vzhľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť možné, na všetky skutočnosti, ktoré sa ho týkajú, a to pred vykonaním úkonov na účel zlúčenia rodiny alebo jeho premiestnenia, jeho návratu do krajiny, kde má obvyklý pobyt, alebo pred podaním vyhlásenia podľa osobitného predpisu.²⁷⁾

(5) Na účel vykonávania odborných činností a zisťovania názoru maloletého bez sprievodu centrum zabezpečí tlmočenie do jazyka, ktorému rozumie.

(6) Centrum utvára podmienky na

- a) vykonanie pohovoru s maloletým bez sprievodu v konaní o azyle a na jeho účasť v tomto konaní,²⁷⁾
- b) stretnutie maloletého bez sprievodu so zástupcami Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a Medzinárodnej organizácie pre migráciu na účel postupu podľa osobitného predpisu²⁷⁾ a na účel zabezpečenia právneho poradenstva podľa § 29 ods. 4 písm. a).

§ 51

(1) Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu v

- a) profesionálnej náhradnej rodine, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte poskytnutom centrom alebo v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom,
- b) samostatne usporiadaných skupinách zriadených v rodinnom dome, byte alebo v ďalšej budove centra so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, v ustanovenom počte samostatne usporiadaných skupín a s ustanoveným počtom detí a mladých dospelých v samostatne usporiadanej skupine, a to v
  1. samostatnej diagnostickej skupine,
  2. samostatnej skupine,
  3. samostatnej skupine pre maloleté matky s deťmi; na maloleté matky s deťmi sa § 46 ods. 8 nevzťahuje,
  4. špecializovanej samostatnej skupine s ustanovenou špecializáciou,
  5. samostatnej skupine pre mladých dospelých.

(2) Ustanovený počet detí a mladých dospelých v profesionálnej náhradnej rodine alebo v samostatne usporiadanej skupine možno prekročiť len v odôvodnených prípadoch, pri dodržaní celkového počtu miest centra a len so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1.

(3) Centrum, ktoré má vytvorené podmienky na prijatie dieťaťa na pobytové opatrenie súdu do samostatne usporiadanej skupiny, môže dieťa prijať a zaradiť do tejto skupiny aj na základe odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po dohode s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa; na vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody sa vzťahuje § 47 a 48. Centrum prijme a zaradiť dieťa do samostatne usporiadanej skupiny podľa prvej vety, len ak je to pre toto dieťa a pre deti, ktorým je poskytovaná starostlivosť v samostatne usporiadanej skupine, vhodné.

(4) Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v

- a) profesionálnej náhradnej rodine má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine,

b) samostatne usporiadanej skupine zriadenej v rodinnom dome s jedným bytom alebo v byte v bytovom dome, v ktorom sa nachádza jedna samostatne usporiadaná skupina, má prednosť pred jeho vykonávaním v inej samostatne usporiadanej skupine.

(5) Pri zaraďovaní dieťaťa do profesionálnej náhradnej rodiny alebo samostatne usporiadanej skupiny sa rešpektujú súrodenecké väzby a rodičovské väzby. Centrum utvára podmienky na zoznámenie dieťaťa s profesionálnym náhradným rodičom, na uľahčenie nadviazania výchovného vzťahu medzi dieťaťom a profesionálnym náhradným rodičom a na uľahčenie kontaktu medzi rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa alebo žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť a dieťaťom umiestneným v profesionálnej náhradnej rodine.

(6) Dieťa do šiestich rokov veku musí byť najneskôr do štyroch týždňov od prijatia do centra zaradené do profesionálnej náhradnej rodiny okrem dieťaťa,

- a) ktorého zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť podľa odseku 7, a takúto starostlivosť nie je možné zabezpečiť v domácom prostredí profesionálnej náhradnej rodiny,
- b) ktoré je umiestnené v centre na základe rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia¹⁰⁾ alebo rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ak súd koná vo veci výchovného opatrenia pobytovou formou, a umiestnenie v profesionálnej náhradnej rodine nie je vhodné vzhľadom na účel výchovného opatrenia,
- c) v ktorého záujme je z dôvodu zachovania súrodeneckých väzieb spoločné umiestnenie súrodencov a spoločné umiestnenie súrodencov v profesionálnej náhradnej rodine je spojené so závažnou prekážkou.

(7) Centrum môže starostlivosť o dieťa zabezpečiť v špecializovanej samostatnej skupine, len ak ju nemožno zabezpečiť v profesionálnej náhradnej rodine alebo v samostatnej skupine. Ak výsledky odbornej diagnostiky alebo priebežné výsledky odbornej diagnostiky preukazujú, že zdravotný stav dieťaťa s duševnou poruchou vyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine alebo je dieťaťu potrebné vzhľadom na jeho zdravotný stav poskytovať osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine, centrum požiada úrad práce sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode má sídlo, o posúdenie potreby osobitnej starostlivosti v špecializovanej skupine podľa osobitného predpisu.^{22a)}

(8) Samostatná diagnostická skupina vykonáva odbornú diagnostiku nevyhnutne potrebný čas, najdlhšie 12 týždňov; to neplatí, ak je dĺžka trvania výchovného opatrenia určená súdom. Ak je dieťa zaradené v profesionálnej náhradnej rodine, samostatnej skupine, alebo v špecializovanej samostatnej skupine bez predchádzajúcej odbornej diagnostiky vykonanej v samostatnej diagnostickej skupine alebo ak je potrebné vykonať odbornú diagnostiku, odbornú diagnostiku vykonávajú odborní zamestnanci centra alebo iní odborníci.

§ 52

(1) V profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje starostlivosť o deti a mladých dospelých profesionálny náhradný rodič, ktorým je

- a) manžel a manželka, ktorí sú zamestnancami centra, alebo
- b) fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

(2) Profesionálny náhradný rodič je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy. Ak starostlivosť o deti v profesionálnej rodine zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej

osoby podľa odseku 1 písm. b) sa vzťahuje príprava podľa prvej vety v ustanovenom rozsahu a § 39 ods. 4.

(3) Na zabezpečenie starostlivosti o deti a mladých dospelých v profesionálnej náhradnej rodine centrum poskytuje

- a) finančné prostriedky na úhradu výdavkov na dieťa alebo mladého dospelého najviac vo výške trojnásobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,⁴²⁾
- b) dieťaťu alebo mladému dospelému, ktorý je nezaopatreným dieťaťom,⁴³⁾ základné vybavenie a ďalšie vybavenie v ustanovenom rozsahu a uhrádza ich zvýšené výdavky spojené so zdravotným stavom, vekom, špeciálnymi potrebami a športovou činnosťou v ustanovenom rozsahu.

(4) Profesionálny náhradný rodič vedie evidenciu výdavkov podľa odseku 3.

(5) Profesionálny náhradný rodič je povinný podporovať kontakt medzi rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa alebo žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť a dieťaťom umiestneným v profesionálnej náhradnej rodine a v spolupráci s ostatnými odbornými zamestnancami centra pripravovať dieťa na nadviazanie osobného vzťahu dieťaťa v profesionálnej náhradnej rodine so žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť.

§ 53

(1) Dieťa, pre ktoré je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu, má právo stretávať sa s rodičom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak. Centrum, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obec poskytujú dieťaťu a jeho rodičovi pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov.

(2) Centrum dohodne s rodičom dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené

- a) určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom; dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia súdu,
- b) určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom
  1. len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí,
  2. len v centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky,
  3. mimo centra, v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo centra alebo sa nachádza organizačná zložka centra, v ktorej je dieťa umiestnené,
  4. na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom,
- c) umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra.

(3) Na účely úpravy vzťahov medzi dieťaťom a jeho rodičom centrum utvára podmienky na pobyt rodiča v centre. Centrum písomne dohodne s rodičom podmienky jeho pobytu v centre.

(4) Centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa s rodičom podľa odseku 2 písm. c) najmenej tri pracovné dni pred odchodom dieťaťa z centra tak, aby mohol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.

(5) Ak centrum umožnilo dieťaťu pobyt mimo centra podľa odseku 2 písm. c) a dieťa sa v určenom čase do centra nevrátilo, centrum je povinné bezodkladne vyzvať rodiča dieťaťa, aby do 24 hodín od vyzvania zabezpečil návrat dieťaťa do centra.

(6) Dieťa má právo stretávať sa s prarodičom, súrodencom a inou blízkou osobou; odseky 1 až 5 sa vzťahujú rovnako.

(7) Ak blízka osoba dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá je dieťaťu známa, má záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo mimo centra v jej prítomnosti, je povinná absolvovať informačné poradenstvo v ustanovenom rozsahu.

(8) Ak súčasťou nadväzovania osobného vzťahu dieťaťa so žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť alebo s fyzickou osobou, ktorá podala návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, a to aj pred podaním návrhu podľa osobitného predpisu, je pobyt dieťaťa v rodinnom prostredí tejto osoby, centrum je povinné preveriť vhodnosť tohto prostredia pre dieťa a priebežne overovať úroveň starostlivosti o dieťa počas pobytu dieťaťa mimo centra; centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa priebežne informujú o vhodnosti prostredia pre dieťa a o úrovni starostlivosti o dieťa počas pobytu dieťaťa mimo centra. Ak pobyt dieťaťa mimo centra podľa prvej vety má trvať nepretržite dlhšie ako sedem po sebe nasledujúcich dní alebo ak čas medzi jednotlivými pobytmi má byť kratší ako päť po sebe nasledujúcich dní, centrum je povinné o tom informovať súd a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 54

(1) Centrum nepretržite skúma plnenie podmienok na osvojenie dieťaťa podľa osobitného predpisu⁴⁴⁾ a najneskôr v prvý pracovný deň po ich splnení oznámi túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v centre sa končí

a) rozhodnutím súdu o

1. zrušení ústavnej starostlivosti,
2. zrušení výchovného opatrenia,
3. zrušení neodkladného opatrenia,
4. zverení dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov,
5. zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti,

b) uplynutím obdobia uvedeného v rozhodnutí súdu o nariadení neodkladného opatrenia,

c) uplynutím obdobia, na ktoré bolo uložené výchovné opatrenie,

d) nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.

(3) Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v centre pre maloletého bez sprievodu sa končí aj zabezpečením

a) prevzatia maloletého bez sprievodu do starostlivosti jeho rodiča alebo osoby, ktorá sa o neho osobne stará,

b) bezpečného návratu maloletého bez sprievodu do krajiny jeho pôvodu.

(4) Dieťa možno po skončení vykonávania pobytového opatrenia súdu v centre odovzdať len rodičovi alebo osobe, ktorá sa o neho osobne stará, ak súd v rozhodnutí neurčil inú osobu.

§ 55

(1) Ak sa vykonávanie pobytového opatrenia súdu v centre skončí nadobudnutím plnoletosti dieťaťa, centrum na žiadosť mladého dospelého podanú do dvoch rokov odo dňa skončenia vykonávania tohto opatrenia pokračuje v poskytovaní starostlivosti v profesionálnej náhradnej rodine, v samostatne usporiadanej skupine, v ktorej mu bola poskytovaná starostlivosť do nadobudnutia plnoletosti, alebo v samostatnej skupine pre mladých dospelých; to neplatí, ak nadobudnutím plnoletosti skončilo vykonávanie výchovného opatrenia alebo neodkladného opatrenia a nebol podaný návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti.

(2) Starostlivosť podľa odseku 1 môže byť mladému dospelému poskytovaná do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Osamostatnenie sa na účely tohto zákona je zabezpečenie si bývania a schopnosť samostatne sa živiť. Centrum s mladým dospelým písomne dohodne podmienky zotrvania mladého dospelého v centre. Súčasťou písomnej dohody je aj plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého. Ak sa centrum z dôvodov na strane centra s mladým dospelým nedohodne na podmienkach jeho zotrvania v centre, do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti podľa odseku 1 mu písomne oznámi dôvody neuzatvorenia dohody.

(3) Mladému dospelému so zdravotným postihnutím, ktorý sa nemôže osamostatniť vzhľadom na svoj zdravotný stav, po skončení výkonu pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti centrum v spolupráci s obcou, vyšším územným celkom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo akreditovaným subjektom zabezpečí jeho prijatie do zariadenia podporovaného bývania alebo iného zariadenia zriadeného podľa osobitného predpisu,⁴¹⁾ ak je odkázaný na poskytovanie týchto služieb. Centrum pokračuje v poskytovaní starostlivosti podľa odseku 1, ak mladý dospelý podľa prvej vety nie je schopný z dôvodu svojho zdravotného postihnutia požiadať o pokračovanie v poskytovaní starostlivosti podľa odseku 1 a nemá súdom ustanoveného opatrovníka. Uzavretie písomnej dohody podľa odseku 2 sa až do ustanovenia opatrovníka súdom nevyžaduje.

(4) Centrum môže vytvoriť podmienky na predĺženie pobytu plnoletej fyzickej osoby, ktorej bola v centre poskytovaná starostlivosť podľa odseku 1 do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie. Dĺžka pobytu podľa prvej vety je najviac 24 mesiacov. Sústavná príprava na povolanie sa posudzuje podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

(5) Centrum s plnoletou fyzickou osobou podľa odseku 4 písomne dohodne podmienky predĺženia pobytu, výšku úhrady za tento pobyt a termín poskytnutia príspevku podľa § 68.

(6) Ak sa vykonávanie výchovného opatrenia alebo neodkladného opatrenia skončí nadobudnutím plnoletosti dieťaťa, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie a nebol podaný návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti, môže centrum na základe žiadosti mladého dospelého pokračovať v poskytovaní starostlivosti, najdlhšie do konca školského roka. Centrum s mladým dospelým podľa prvej vety písomne dohodne podmienky predĺženia pobytu.

(7) Centrum udržiava kontakt s mladým dospelým na základe jeho súhlasu aj po jeho odchode z centra a poskytuje mu potrebné poradenstvo. Mladému dospelému, ktorý si po uplynutí lehoty na podanie žiadosti podľa odseku 1 nedokáže zabezpečiť bývanie, môže centrum na základe písomnej dohody poskytovať starostlivosť pobytovou formou, najdlhšie však do 25 rokov veku mladého dospelého; dĺžka starostlivosti pobytovou formou nesmie presiahnuť 90 po sebe nasledujúcich dní v priebehu 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.

§ 56**Vykonávanie špecializovaného programu**

(1) Centrum vykonáva špecializovaný program pre dieťa na základe

- a) dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, podľa § 46 ods. 1 písm. a) prvého bodu,
- b) požiadania dieťaťa podľa § 46 ods. 1 písm. a) druhého bodu,
- c) rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia.

(2) Na vykonávanie špecializovaného programu podľa

- a) odseku 1 písm. a) sa vzťahuje § 47 a 48, ak odsek 3 neustanovuje inak,
- b) odseku 1 písm. c) sa vzťahuje § 49 ods. 2 až 5 a ods. 7, § 53, § 54 ods. 2 a 4 a § 55 ods. 6 a 7.

(3) Centrum vykonáva špecializovaný program v skupinách s ustanoveným počtom detí. Centrum môže vykonávať špecializovaný program podľa odseku 1 písm. a) a c) aj v profesionálnej náhradnej rodine; § 51 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a § 52 sa vzťahuje rovnako.

(4) Ak centrum vykonáva špecializovaný program podľa odseku 1 písm. c), centrum

- a) pripraví s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa v spolupráci s
  1. dieťaťom, ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné,
  2. rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, ak je to možné,
- b) preukázateľne oboznámi dieťa, jeho rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, s plánom podľa písmena a) a spôsobom jeho vyhodnocovania.

(5) Ak centrum, v ktorom sa vykonáva špecializovaný program, plní viac účelov, je povinné vykonávať špecializovaný program v oddelených priestoroch centra.

§ 57

Vykonávanie resocializačného programu

(1) Centrum vykonáva resocializačný program pre

- a) plnoletú fyzickú osobu na odporúčanie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a na základe písomnej dohody s touto plnoletou fyzickou osobou,
- b) dieťa po predchádzajúcom poskytnutí zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria v ústavnom zdravotníckom zariadení v rozsahu najmenej štyroch týždňov na odporúčanie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria a na základe
  1. písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  2. rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia, ktorým súd uložil pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačný program,
  3. rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia.

(2) Splnenie podmienky predchádzajúceho poskytnutia zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria v ústavnom zdravotníckom zariadení v rozsahu najmenej štyroch týždňov potvrdí v odporúčaní podľa odseku 1 písm. b) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria.

(3) Ak sa resocializačný program vykonáva

- a) pre plnoletú fyzickú osobu, odporúčanie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria predloží centru táto plnoletá fyzická osoba,
- b) pre dieťa, odporúčanie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria predloží centru

1. rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo
2. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak podal návrh na začatie konania o uložení výchovného opatrenia alebo o nariadení neodkladného opatrenia.

(4) Centrum je povinné

- a) zabezpečiť nadväznosť poskytovania špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti poskytovanej lekárom so špecializáciou v
  1. špecializačnom odbore psychiatria, ak sa vykonáva resocializačný program podľa odseku 1 písm. a),
  2. špecializačnom odbore detská psychiatria, ak sa vykonáva resocializačný program podľa odseku 1 písm. b),
- b) zabezpečiť lekárske vyšetrenie krvi alebo iného biologického materiálu poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ak má podozrenie na požitie alkoholu alebo iných návykových látok dieťaťom alebo plnoletou fyzickou osobou,
- c) dohodnúť s ošetrojúcim lekárom spôsob zabezpečenia komplexnej zdravotnej starostlivosti, ak je dieťa alebo plnoletá fyzická osoba infikovaná vírusom ľudskej imunodeficiencie alebo má ochorenie spôsobené vírusom ľudskej imunodeficiencie.

(5) Ak centrum, v ktorom sa vykonáva resocializačný program, plní viac účelov, je povinné vykonávať resocializačný program v oddelenej budove centra. Centrum je povinné zabezpečiť

- a) oddelenie priestorov určených osobitne na spanie pre deti, osobitne na spanie pre mladých dospelých, ktorí začali vykonávať resocializačný program ako dieťa a pokračujú v jeho vykonávaní aj po nadobudnutí plnoletosti, a osobitne na spanie pre ostatné plnoleté fyzické osoby a
- b) umiestnenie priestorov určených na spanie pre deti a mladých dospelých podľa písmena a) v oddelenej budove centra.

(6) Centrum môže

- a) prijať na vykonávanie resocializačného programu plnoletú fyzickú osobu na základe písomnej dohody aj bez odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; takto obsadené miesto sa započítava do celkového počtu miest centra uvedeného v resocializačnom programe,
- b) vytvorí podmienky aj na pobyt dieťaťa s rodičom, ktorý je plnoletou fyzickou osobou podľa odseku 1 písm. a); takto obsadené miesto sa nezapočítava do celkového počtu miest centra uvedeného v resocializačnom programe.

(7) Centrum je povinné oboznámiť plnoletú fyzickú osobu alebo dieťa s resocializačným programom centra pri ich prijímaní do centra a je povinné ich preukázateľne poučiť o ich právach a povinnostiach. Ak sa do centra prijíma dieťa, centrum je povinné preukázateľne oboznámiť s resocializačným programom centra a poučiť o právach a povinnostiach aj rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(8) Centrum vykonáva resocializačný program najmenej osem mesiacov v skupinách s ustanoveným počtom detí a ustanoveným počtom plnoletých fyzických osôb.

(9) Centrum poskytuje dieťaťu a plnoletej fyzickej osobe bývanie, stravovanie a obslužné činnosti, a ak centrum vykonáva resocializačný program pre dieťa na základe rozhodnutia súdu,

- a) poskytuje nevyhnutné osobné vybavenie zodpovedajúce potrebám dieťaťa, ak je dieťa prijaté bez osobného vybavenia,

b) zabezpečuje

1. zdravotnú starostlivosť,
2. povinnú školskú dochádzku, ak centrum podľa resocializačného programu vykonáva resocializačný program aj pre deti s neukončenou povinnou školskou dochádzkou,
3. prípravu na povolanie.

(10) Na vykonávanie resocializačného programu podľa

- a) odseku 1 písm. a) a písm. b) prvého bodu sa vzťahuje § 47 ods. 1, 2, 7, 9 až 11, § 48 ods. 1 prvá veta a tretia veta, ods. 4 a 5, ak odsek 6 písm. a) a odsek 8 neustanovujú inak,
- b) odseku 1 písm. b) druhého bodu a tretieho bodu sa vzťahuje § 49 ods. 5, § 53 ods. 1 až 6 a § 54 ods. 2 a 4.

(11) Centrum pripraví individuálny resocializačný plán s dieťaťom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak je to možné, aj s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a preukázateľne oboznámi dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, s individuálnym resocializačným plánom a spôsobom jeho vyhodnocovania.

(12) Centrum dohodne podmienky vykonávania individuálneho resocializačného plánu v dohode podľa

- a) odseku 1 písm. a) s plnoletou fyzickou osobou pred prijatím plnoletej fyzickej osoby do centra,
- b) odseku 1 písm. b) prvého bodu s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pred prijatím dieťaťa do centra.

(13) Súčasťou dohody podľa odseku 1 písm. a) a písm. b) prvého bodu je najmä

- a) individuálny resocializačný plán,
- b) spôsob informovania rodiča dieťaťa alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- c) podmienky poskytovania osobného vybavenia dieťaťa,
- d) spôsob zabezpečenia zdravotnej starostlivosti, povinnej školskej dochádzky alebo prípravy na povolanie a úhradu zvýšených výdavkov na zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku alebo prípravu na povolanie, ak sú zabezpečované centrom,
- e) výška vreckového dieťaťa od jeho rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, a spôsob nakladania s týmto vreckovým,
- f) výška a spôsob úhrady za vykonávanie resocializačného programu v centre.

§ 58

Psychická spôsobilosť zamestnanca centra

(1) Zamestnanec centra, ktorý prichádza do osobného kontaktu s deťmi, musí spĺňať psychickú spôsobilosť. Centrum je na účely podľa prvej vety povinné viesť zoznam pracovných miest, na ktorých zamestnanec centra prichádza do osobného kontaktu s deťmi.

(2) Psychickú spôsobilosť preukazuje

- a) záujemca o zamestnanie podľa odseku 1 psychologickým posudkom vypracovaným na základe psychologického vyšetrenia nie starším ako jeden rok,
- b) zamestnanec centra psychologickým posudkom vypracovaným na základe psychologického vyšetrenia
  1. v lehotách určených centrom, nie dlhších ako päť rokov od posledného psychologického vyšetrenia,

2. pri vzniku dôvodnej pochybnosti o tom, či zamestnanec centra spĺňa predpoklad psychickej spôsobilosti,
3. pri podozrení na týranie alebo sexuálne zneužívanie dieťaťa, pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou.

(3) Zamestnanec centra preukazuje psychickú spôsobilosť podľa odseku 2 písm. b) druhého bodu a tretieho bodu v lehote určenej riaditeľom centra. Zamestnanec centra, ktorý je riaditeľom centra, ktoré zriadil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1, preukazuje psychickú spôsobilosť podľa odseku 2 písm. b) druhého bodu a tretieho bodu v lehote určenej generálnym riaditeľom Ústredia práce, sociálnych vecí rodiny (ďalej len „generálny riaditeľ“).

(4) Psychologické vyšetrenie podľa odseku 2 vykonáva psychológ so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia alebo v špecializačnom odbore poradenská psychológia alebo psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia a najmenej päťročnou praxou vo výkone psychologickej činnosti podľa osobitného predpisu⁴⁵⁾ ako

- a) zdravotnícky pracovník,
- b) zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1.

(5) Psychológ vypracuje na základe psychologického vyšetrenia v ustanovenom predmete a zhodnotenia ustanovených kontraindikácií psychickej spôsobilosti psychologický posudok, ktorý obsahuje meno, priezvisko a kontaktné údaje posudzujúceho psychológa, meno, priezvisko, adresu obvyklého pobytu, dátum narodenia záujemcu o zamestnanie podľa odseku 1 alebo zamestnanca centra a ďalšie ustanovené náležitosti.

(6) Ak bolo psychologickým vyšetrením zistené, že zamestnanec neplní predpoklad psychickej spôsobilosti, zamestnanec môže požiadať o zopakovanie psychologického vyšetrenia iným psychológom; tento psychologický posudok je pre posúdenie plnenia predpokladu psychickej spôsobilosti rozhodujúci. Centrum je povinné zabezpečiť psychologické vyšetrenie podľa prvej vety.

(7) Centrum určí spôsob zabezpečenia psychologického vyšetrenia. Náklady priamo spojené s preukazovaním psychickej spôsobilosti uhrádza centrum; psychologické vyšetrenie vykonané zamestnancom podľa odseku 4 písm. b) je bez úhrady.

(8) Centrum je povinné viesť zoznam vykonaných psychologických vyšetrení zamestnancov centra.

TRETIA HLAVA

VYKONÁVANIE OPATRENÍ AMBULANTNOU FORMOU ALEBO TERÉNNOU FORMOU

§ 59

- (1) Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou pre
  - a) dieťa na
    1. základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
    2. základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
    3. základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu, alebo

- 4. požiadanie dieťaťa,
- b) plnoletú fyzickú osobu podľa § 44a,
- c) rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- d) mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.

(2) Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou podľa programu centra

- a) opatreniami podľa § 73 ods. 6,
- b) odbornými metódami určenými plánom sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou,
- c) opatreniami podľa § 75 ods. 2, ak je zriaďovateľom centra obec,
- d) opatreniami podľa § 76, ak je zriaďovateľom centra vyšší územný celok.

(3) Opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu a tretieho bodu a písm. b) až d) sa vykonávajú po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately obsahuje ustanovené náležitosti.

(4) Centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately kontaktné údaje zamestnanca, ktorý

- a) koordinuje odborný tím centra, ktorý zhodnotí možnosti centra vykonávať odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v lehote určenej orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) vedie vykonávanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centre.

(5) Centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pripraví plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu a tretieho bodu a písm. b) až d) v spolupráci s rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, fyzickou osobou podľa § 44a, mladým dospelým podľa odseku 1 písm. d), iným centrom, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom.

(6) Ak sa orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centrum nedohodnú na vykonávaní opatrení podľa odseku 3 a na pláne podľa odseku 5, na následný postup sa vzťahuje § 48 ods. 4.

(7) Centrum dohodne podmienky vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou pre dieťa podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu a tretieho bodu s rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo centrom a podmienky vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou pre plnoleté fyzické osoby podľa odseku 1 písm. b) až d) s týmito osobami pred začatím vykonávania týchto opatrení; § 47 ods. 7, 9 až 11 sa vzťahuje rovnako. Súčasťou dohody je aj

- a) plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou,
- b) spôsob informovania rodiča dieťaťa alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(8) Na vykonávanie opatrení podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu v rozsahu menej ako päť hodín sa nevyžaduje dohoda podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu a tretieho bodu a odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak centrum prijalo dieťa podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu, je povinné bezodkladne oznámiť prijatie dieťaťa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v územnom obvode ktorého sa centrum nachádza.

(9) Centrum so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skončí

vykonávanie opatrení podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu a písm. b) až d), ak rodič dieťaťa, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nespolupracuje s centrom.

§ 60

(1) Ak centrum vykonáva ambulantné výchovné opatrenie, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately predloží centru

- a) rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia,
- b) informáciu o vykonaných opatreniach podľa tohto zákona orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- c) rozsah ambulantného výchovného opatrenia vyjadrený v hodinách, ak nie je takýto rozsah určený v rozhodnutí,
- d) kontaktné údaje zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie prípadovú sociálnu prácu s dieťaťom a jeho rodinou.

(2) Na vykonávanie opatrení podľa § 59 ods. 1 písm. a) druhého bodu sa nevyžaduje súhlas rodiča dieťaťa, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo centra, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(3) Centrum je povinné ambulantné výchovné opatrenia vykonať. Centrum, ktoré vykonáva ambulantné výchovné opatrenie, a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupujú podľa § 12 ods. 3 a 4, § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1 a 2.

ŠTVRTÁ HLAVA SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 61

Úhrada za vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v centre

(1) Úhrada za vykonávanie opatrení pobytovou formou sa určuje pre

- a) dieťa, ktoré je umiestnené v centre na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- b) plnoletú fyzickú osobu,
  1. ktorá je prijatá do centra s dieťaťom podľa § 47 ods. 5,
  2. pre ktorú sa vykonávajú odborné metódy práce podľa § 46 ods. 11 a 12,
  3. pre ktorú sa vykonáva resocializačný program,
- c) tehotnú ženu a túto ženu po pôrode a jej dieťa podľa § 46 ods. 8.

(2) Centrum môže dohodnúť

- a) úhradu výdavkov na ošatenie a obuv, zvýšených výdavkov na zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku alebo prípravu na povolanie, ak na základe rozhodnutia súdu bola dieťaťu uložená povinnosť zúčastniť sa na resocializačnom programe; tieto výdavky sa nezahŕňajú do preukázateľných skutočných výdavkov podľa § 89a,
- b) úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa podľa § 57 ods. 6 písm. b),
- c) úhradu za materiálno-technické výdavky spojené s prípravou na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti; tieto výdavky sa nezahŕňajú do preukázateľných skutočných výdavkov podľa § 89a.

(3) Rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, hradí úhradu za vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa, ktoré je umiestnené v centre na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, vo výške jednej tridsatiny sumy prídavku na dieťa⁴³⁾ za každý deň pobytu dieťaťa v centre.

(4) Plnoletá fyzická osoba podľa odseku 1 písm. b) prvého bodu hradí úhradu za poskytnuté bývanie vo výške jednej tridsatiny 10 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu^{45c)} za každý deň pobytu v centre. Ak súčasťou vykonávania opatrení pobytovou formou je aj poskytovanie stravy, centrum môže určiť úhradu za stravu, a to najviac vo výške ustanovenej dennej stravnej jednotky na mladého dospelého na každý deň pobytu.

(5) Plnoletá fyzická osoba podľa odseku 1 písm. b) druhého bodu a písm. c) hradí úhradu za stravu, ak súčasťou vykonávaných opatrení pobytovou formou je aj poskytovanie stravy, a to najviac vo výške ustanovenej dennej stravnej jednotky na mladého dospelého na každý deň pobytu.

(6) Plnoletá fyzická osoba podľa odseku 1 písm. b) tretieho bodu hradí úhradu za vykonávanie opatrení pobytovou formou vo výške jednej tridsatiny sumy dávky v hmotnej núdzi na jednotlivca^{45d)} za každý deň vykonávania resocializačného programu. Plnoletá fyzická osoba podľa § 57 ods. 6 písm. a) hradí úhradu vo výške dohodnutej s centrom.

§ 62

Riaditeľ centra

(1) Centrum, ktoré zriadil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1, riadi riaditeľ centra. Riaditeľa centra vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ.

(2) Predpokladom na výkon funkcie riaditeľa centra okrem predpokladu ustanoveného osobitným predpisom^{45e)} je

- a) bezúhonnosť,
- b) psychická spôsobilosť podľa § 58,
- c) získanie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

(3) Za bezúhonného na účely výkonu funkcie riaditeľa centra sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin proti rodine a mládeži spáchaný z nedbanlivosti; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účely preukázania bezúhonnosti poskytne riaditeľ údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.^{36e)} Údaje podľa predchádzajúcej vety orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(4) Generálny riaditeľ odvolá riaditeľa centra, ak

- a) prestal spĺňať predpoklad podľa odseku 2,
- b) závažne porušil pracovnú disciplínu,
- c) nevytvoril podmienky na uplatňovanie § 7 ods. 3 pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona v centre, ktoré riadi.

(5) Generálny riaditeľ môže odvolať riaditeľa centra

- a) ak mu jeho zdravotný stav počas najmenej šiestich po sebe nasledujúcich mesiacoch nedovoľuje riadiť túto funkciu,
- b) ak neuspokojivo plní úlohy vyplývajúce z jeho funkcie napriek predchádzajúcemu písomnému

upozorneníu na odstránenie nedostatkov alebo ak opakovane porušil pracovnú disciplínu menej závažným spôsobom,

c) pre opakované nedostatky vo vykonávaní opatrení podľa tohto zákona v centre, ktoré riadi.

§ 63

Ošetrovateľská starostlivosť v centre

Poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v centre, podmienky jej poskytovania, rozsah a podmienky úhrady ošetrovateľskej starostlivosti centru a uzatváranie zmlúv o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti v centre upravujú osobitné predpisy.^{45f)}

PIATA ČASŤ

OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY FINANČNÉHO CHARAKTERU

§ 64

Príspevky na podporu úpravy rodinných pomerov dieťaťa

(1) Na úpravu a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pre ktoré je vykonávané pobytové opatrenie súdu podľa § 49 ods. 1 a § 56 ods. 1 písm. c), a na podporu úpravy ich rodinných pomerov

a) obec môže poskytovať príspevok na dopravu,

b) centrum poskytuje príspevok na stravu.

(2) Rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, môže obec, ktorej je obyvateľom,⁴⁶⁾ poskytovať príspevok na dopravu do centra, v ktorom je dieťa umiestnené. Ak obec poskytuje príspevok na dopravu, podmienky poskytovania tohto príspevku, jeho formu a podrobnosti jeho poskytovania ustanoví obec vo všeobecne záväznom nariadení. Centrum je povinné poskytnúť obci informácie o účelnosti poskytnutého príspevku na dopravu, ak o to obec požiada.

(3) Dieťaťu, ktoré sa zdržiava so súhlasom centra mimo centra z dôvodu návštevy rodiča, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo fyzickej osoby podľa § 53 ods. 6, centrum poskytuje príspevok na stravu vo výške časti dennej stravnej jednotky ustanovenej pre dieťa, zodpovedajúcej obdobiu, počas ktorého sa dieťa zdržiava mimo centra.

(4) Centrum poskytne príspevok na stravu, ak vykonáva pobytové opatrenie súdu podľa § 49 ods. 1 a § 56 ods. 1 písm. c) a dieťa je umiestnené počas pobytu fyzickej osoby podľa § 46 ods. 11 s touto fyzickou osobou.

(5) Ak centrum zistí, že poskytnutý príspevok na stravu nebol použitý na určený účel, môže rozhodnúť, že ďalší príspevok neposkytne.

Príspevky na zabezpečenie účelu pobytového opatrenia súdu a príspevky pre mladého dospelého

§ 65

Centrum poskytuje

a) vreckové a vecné dary

1. dieťaťu, pre ktoré je vykonávané pobytové opatrenie súdu podľa § 49 ods. 1 a § 56 ods. 1 písm. c),

2. mladému dospelému, pre ktorého sú vykonávané opatrenia podľa § 55, ak sa pripravuje na

povolanie,

b) príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, pre ktorého sa vykonávali opatrenia podľa § 55 ods. 1.

§ 66

(1) Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému podľa § 65 písm. a) poskytuje vreckové mesačne v ustanovenej výške, najviac vo výške 50 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa.

(2) O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

(3) Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

(4) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa.

(5) Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

(6) Pri poskytnutí vreckového podľa odsekov 3 a 4 je centrum povinné dieťaťu primeraným spôsobom vysvetliť dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume, a je povinné umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového.

(7) Centrum zhodnotí, či sa poskytnutím vreckového podľa odsekov 3 a 4 dosiahol účel, a s týmto hodnotením oboznámi dieťa.

(8) Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

§ 67

Dieťaťu a mladému dospelému podľa § 65 písm. a) sa pri dôležitých udalostiach v ich živote, ktorými sú najmä deň ich narodenín a menín, významné náboženské udalosti v živote dieťaťa a mladého dospelého, dosiahnutie školských úspechov, športových úspechov a iných úspechov v ostatných oblastiach spoločenského života, poskytujú vecné dary v kalendárnom roku najmenej vo výške 25 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa.

§ 68

(1) Mladému dospelému podľa § 65 písm. b) sa poskytuje jednorazový príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, a to na zabezpečenie bývania, vecí súvisiacich s bývaním a prípravy na povolanie mladého dospelého. Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa poskytuje pri odchode z centra, ak v dohode podľa § 55 ods. 5 nie je dohodnuté inak. Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa poskytuje iba raz.

(2) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého poskytuje centrum

a) peňažnou formou,

- b) vecnou formou alebo
- c) kombinovanou formou.

(3) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa poskytuje v ustanovenej výške, najviac vo výške 15-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, a vypláť sa mladému dospelému najneskôr v deň jeho odchodu z centra.

(4) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa neposkytuje, ak sa v čase skončenia vykonávania pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti mladý dospelý zdržiava bez súhlasu centra mimo centra, je vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby.

§ 69

(1) Obec poskytne mladému dospelému, ktorému vznikol nárok na poskytnutie príspevku podľa § 68, príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého vo výške 30 % príspevku podľa § 68 ods. 3, ak

- a) o príspevok požiada do 30 dní po skončení vykonávania opatrení podľa § 55 ods. 1 a
- b) mal trvalý pobyt na území obce v čase jeho umiestnenia do centra.

(2) Príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého poskytuje obec

- a) peňažnou formou,
- b) vecnou formou alebo
- c) kombinovanou formou.

(3) Obec môže rozhodnúť, že príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého bude poskytnutý vo viacerých splátkach; plná výška príspevku musí byť poskytnutá najneskôr do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

§ 70

Resocializačný príspevok

(1) Na uľahčenie resocializácie mladistvých³⁾ a plnoletých fyzických osôb po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby, z výkonu detencie, po skončení ochrannéj výchovy alebo ochranného ústavného liečenia, najmä na účel vybavenia osobných dokladov a zabezpečenia nevyhnutných vecí osobnej potreby, možno poskytnúť resocializačný príspevok.

(2) Resocializačný príspevok sa poskytuje

- a) občanovi Slovenskej republiky alebo cudzincovi s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu²⁾ po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, po prepustení z výkonu väzby, po prepustení z výkonu detencie, po skončení ochrannéj výchovy alebo ochranného ústavného liečenia, ak ich vykonával na území Slovenskej republiky,
- b) občanovi Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ak výkon trestu odňatia slobody, výkon väzby, výkon detencie, ochrannú výchovu alebo ochranné ústavné liečenie vykonával preukázateľne mimo územia Slovenskej republiky, a to po jeho návrate na územie Slovenskej republiky.

(3) Resocializačný príspevok sa poskytne, ak výkon trestu odňatia slobody, výkon väzby, výkon detencie, ochranná výchova alebo ochranné ústavné liečenie trvalo viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní a občan Slovenskej republiky alebo cudzinec podľa odseku 2 sa uchádza o pomoc orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v mieste obvyklého pobytu pri

začlenení sa do života do ôsmich pracovných dní odo dňa prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby, z výkonu detencie, skončenia ochrannnej výchovy alebo ochranného ústavného liečenia.

(4) Resocializačný príspevok sa poskytuje najviac vo výške 40 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Celková suma resocializačných príspevkov poskytnutých tomu istému občanovi Slovenskej republiky alebo cudzincovi podľa odseku 2 v kalendárnom roku nesmie presiahnuť výšku ustanovenú v prvej vete.

(5) Resocializačný príspevok sa poskytuje

- a) peňažnou formou,
- b) vecnou formou alebo
- c) kombinovanou formou.

ŠIESTA ČASŤ

ORGANIZÁCIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

§ 71

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávajú

- a) orgány štátnej správy, ktoré sú
  - 1. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
  - 2. orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  - 3. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
- b) obec,
- c) vyšší územný celok,
- d) akreditovaný subjekt,
- e) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 10,
- f) sociálny pracovník vykonávajúci samostatnú prax sociálneho pracovníka výkonom opatrenia podľa § 73 ods. 4 písm. b).

(2) Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sú Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

(3) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže je orgán štátnej správy s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky. Jeho sídlom je Bratislava. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).

§ 72

Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) riadi, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
- b) rozhoduje o udelení akreditácie, o predĺžení platnosti akreditácie, zmene akreditácie a o zrušení akreditácie,

- c) plní úlohy vyplývajúce z medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie,⁴⁸⁾
- d) vedie a aktualizuje zoznam akreditovaných subjektov a vedie zoznam fyzických osôb, ktoré skončili odbornú akreditovanú prípravu supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce (ďalej len „zoznam supervízorov“),
- e) kontroluje úroveň vykonávania opatrení podľa tohto zákona,
- f) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- g) koordinuje činnosť štátnych orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obcí, vyšších územných celkov, akreditovaných subjektov a ďalších právnických osôb a fyzických osôb, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 73

Pôsobnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgán štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) riadi, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a vykonávanie poradensko-psychologických služieb uskutočňované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny,
- b) vypracúva koncepciu zabezpečovania vykonávania opatrení podľa tohto zákona v zariadeniach,
- c) zriaďuje centrum, kontroluje a metodicky ho usmerňuje a schvaľuje jeho vnútornú organizačnú štruktúru a kontroluje a metodicky usmerňuje centrum, ktoré vykonáva opatrenia podľa tohto zákona na základe udelenej akreditácie,
- d) určuje
  1. priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) a schvaľuje priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia podľa § 89 ods. 1 písm. c),
  2. účel, formu a rozsah opatrení podľa tohto zákona vykonávaných v centrách vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- e) posudzuje dôvody žiadosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 2 a schvaľuje pre územný obvod tohto orgánu zmenu priorít,
- f) vyhlasuje verejné obstarávanie podľa osobitného predpisu,⁴⁹⁾
- g) zverejňuje na svojom webovom sídle výšku priemerných bežných výdavkov určených podľa § 89a ods. 2 za predchádzajúci rok,
- h) koná a rozhoduje v druhom stupni vo veciach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad práce sociálnych vecí a rodiny, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadenie,
- i) podieľa sa na realizácii záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených medzinárodných zmlúv a medzinárodných dohovorov,
- j) koordinuje v jednotlivých územných obvodoch krajov činnosti úradov práce sociálnych vecí a rodiny, obcí, vyšších územných celkov, akreditovaných subjektov a ďalších právnických osôb a fyzických osôb, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- k) koordinuje poskytovanie pomoci maloletým bez sprievodu,
- l) vykonáva úkony na zabezpečenie návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie podľa § 28 ods. 1,
- m) oznamuje zastupiteľskému úradu v cudzine opatrenia prijaté v záujme bezpečného návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky,

- n) vykonáva úkony v záujme maloletého bez sprievodu podľa § 29 ods. 1 písm. b) a c),
- o) podieľa sa na tvorbe a realizácii regionálnych projektov zameraných na prevenciu sociálnopatologických javov a prevenciu a elimináciu násilia páchaného na deťoch a plnoletých fyzických osobách, realizuje projekty na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na deťoch na celoslovenskej úrovni a poskytuje vyššiemu územnému celku súčinnosť na účely výkonu jeho pôsobnosti podľa § 76 písm. a) a b),
- p) koordinuje činnosť úradov práce sociálnych vecí a rodiny v oblasti plnenia úloh národných plánov a programov v oblasti sociálnej prevencie, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- r) podieľa sa na realizácii opatrení v oblasti rovnosti príležitostí a antidiskriminácie,
- s) organizuje a zabezpečuje odbornú prípravu zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a supervízie,
- t) spracúva štatistické zisťovania a administratívne zdroje^{49a)} z oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- u) prevádzkuje a rozvíja v rámci jednotného informačného systému v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti jednotný prepojený systém zhromažďovania, spracovávanía a prenosu informácií, ako aj sledovania procesov v oblasti sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti,
- v) plní úlohy na zabezpečenie vykonávania opatrení podľa tohto zákona, a to
  1. plní úlohy podľa § 89 ods. 3,
  2. uzatvára zmluvu o poskytnutí finančného príspevku podľa § 89a, 89b a § 89d ods. 1 a kontroluje dodržiavanie zmluvných podmienok,
  3. poskytuje finančný príspevok podľa § 89a, 89b a § 89d ods. 1,
  4. zabezpečuje v súlade s prioritami podľa § 89 dostupnosť vykonávania opatrení pre deti a plnoleté fyzické osoby pobytovou formou na základe dohody, ambulantnou formou a terénnou formou v centre,
  5. vedie zoznam centier a zverejňuje ho na svojom webovom sídle,
  6. aktualizuje a zabezpečuje dostupnosť informácií na účely zabezpečenia sústavnej ochrany dieťaťa podľa § 26,
- w) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾

(2) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

- a) rozhoduje o
  1. uložení, zmene a o zrušení výchovných opatrení podľa § 12 až 15,
  2. resocializačnom príspevku,
- b) vykonáva
  1. pre dieťa opatrenia sociálnej kurately podľa § 16 a 17,
  2. funkciu kolízneho opatrovníka podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾
  3. funkciu opatrovníka podľa osobitného predpisu,⁵²⁾
  4. funkciu poručníka maloletému bez sprievodu,
  5. funkciu opatrovníka dieťaťa v trestnom konaní podľa osobitného predpisu,³⁾
  6. potrebné opatrenia na návrat a premiestnenie dieťaťa z cudziny podľa § 28 ods. 3 až 5, 7 a 8,

7. prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť,
  8. opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 ods. 12 a 13,
  9. opatrenia sociálnej kurately podľa § 18 a 19,
  10. poradensko-psychologické služby pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu a rodinu, poradensko-psychologickú pomoc podľa § 11 ods. 3 písm. d),
- c) zabezpečuje
1. sústavnú ochranu života, zdravia a priaznivého vývinu dieťaťa,
  2. psychologickú pomoc podľa § 11 ods. 2 písm. b) a c),
- d) podáva návrhy na súd
1. na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
  2. na určenie otcovstva podľa osobitného predpisu,⁵³⁾
  3. na zapretie otcovstva podľa osobitného predpisu,⁵⁴⁾
  4. na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti,²¹⁾
  5. na nariadenie ústavnej starostlivosti alebo zrušenie ústavnej starostlivosti,
  6. na uloženie výchovného opatrenia alebo zrušenie výchovného opatrenia uloženého súdom,
  7. na vykonanie zásahu do rodičovských práv a povinností,⁵⁵⁾
- e) je orgán,
1. ktorý predkladá zariadeniam, v ktorých sa vykonáva rozhodnutie súdu, doklady podľa § 30 a 31,
  2. ktorý poskytuje sociálne poradenstvo alebo zabezpečí poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti,
  3. ktorý plní úlohu koordinátora, ak treba pri vykonávaní opatrení sociálnej kurately pre deti alebo pomoci deťom, ktoré sú týrané, sexuálne zneužívané, zanedbávané alebo u ktorých je dôvodné podozrenie z týrania, sexuálneho zneužívania alebo zanedbávania alebo ktoré boli obeťou obchodovania,^{9a)} alebo pri vyhodnocovaní situácie maloletého bez sprievodu a pri voľbe a uplatňovaní opatrení pre maloletého bez sprievodu spolupôsobenie iných subjektov,
  4. ktorý sprostredkúva deťom, rodinám a plnoletým fyzickým osobám odbornú pomoc špecializovaných inštitúcií a účasť na programoch a aktivitách organizovaných obcou, vyšším územným celkom alebo akreditovaným subjektom,
  5. ktorý vykonáva alebo zabezpečuje vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 3 písm. a) až c) a podľa § 17 ods. 4,
  6. ktorý vymáha náklady spojené so zabezpečením návratu alebo premiestnenia dieťaťa podľa § 28 ods. 8,
  7. ktorý spisuje a podáva súdu návrhy a podnety vo veciach výchovy a výživy dieťaťa,
  8. ktorý vedie spisovú dokumentáciu dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby a rodiny, pre ktoré vykonáva opatrenia podľa tohto zákona, a evidenciu spisových dokumentácií,
  9. ktorý zhodnocuje situáciu dieťaťa a rodiny, posudzuje možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určuje mieru ohrozenia dieťaťa,
  10. ktorý plní úlohy podľa § 89 ods. 4,
  11. ktorý vypracúva plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,

12. ktorý vypracúva plán výchovného opatrenia podľa § 14 ods. 1,
  13. ktorý vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktoré bolo umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu podľa § 32 ods. 3,
  14. ktorý vypracúva plán sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou,
  15. ktorý určuje a zverejňuje podrobné podmienky a postup schvaľovania projektov na zabezpečenie vykonávania opatrení vo svojom územnom obvode podľa odseku 4, vyhlasuje výzvy na podávanie týchto projektov a schvaľuje tieto projekty,
  16. ktorý uzatvára zmluvu o poskytnutí finančného príspevku podľa § 89d ods. 4, kontroluje dodržiavanie zmluvných podmienok a poskytuje finančný príspevok podľa § 89d ods. 4,
  17. ktorý získava, zhromažďuje, spracúva, uchováva informácie pre štatistické zisťovania a administratívne zdroje^{49a)} z oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  18. ktorý uzatvára zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na zabezpečenie vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 5,
  19. ktorý poskytuje súčinnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zabezpečení náležitostí podľa § 44 ods. 11,
  20. ktorý predkladá Centru pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže písomnú dokumentáciu na zabezpečenie ochrany práv detí podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie,
- f) zriaďuje tím (§ 38),
- g) podáva vyhlásenie podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- h) vypracúva a uskutočňuje program supervízie vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo svojej pôsobnosti podľa § 93 ods. 9,
- i) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾
- (3) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately okrem pôsobnosti uvedenej v odseku 2
- a) rozhoduje vo veci
    1. zapísania do zoznamu podľa § 39 a 39a,
    2. vyradenia zo zoznamu podľa § 39 a 39a,
  - b) koordinuje poskytovanie pomoci a sociálneho poradenstva na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti a náhradnej osobnej starostlivosti,
  - c) kontroluje dodržiavanie podmienok zmluvy podľa písmena n),
  - d) vykonáva
    1. prípravu dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť,
    2. potrebné opatrenia podľa § 43, ak nie je možné dieťaťu, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, sprostredkovať nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom,
  - e) vedie prehľad detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,
  - f) eviduje žiadosti fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
  - g) sprostredkúva nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom, pritom spolupracuje s ostatnými určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovanými subjektmi,
  - h) koordinuje sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom, s ostatnými určenými orgánmi

sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovanými subjektmi, ak sprostredkovanie nezabezpečí v rámci svojho územného obvodu,

- i) predkladá Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže spisovú dokumentáciu dieťaťa podľa § 44 ods. 2,
- j) poskytuje finančný príspevok podľa § 89d ods. 4,
- k) vypracúva a uskutočňuje program supervízie vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo svojej pôsobnosti podľa § 93 ods. 9,
- l) plní úlohy podľa § 89 ods. 4,
- m) vedie zoznam podľa § 39 a 39a,
- n) uzatvára zmluvu o poskytnutí finančného príspevku s akreditovaným subjektom,
- o) plní ďalšie úlohy v oblasti náhradnej starostlivosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za podmienok ustanovených týmto zákonom môže zabezpečiť vykonávanie

- a) opatrení podľa § 11 ods. 2 a ods. 3 písm. a) až c), § 12 ods. 1 písm. b) a d), § 17 ods. 4, § 33 ods. 9 písm. c), § 44a ods. 1, výchovných opatrení podľa osobitného predpisu⁹⁰⁾ alebo povinnosti uvedenej v § 14 ods. 1 druhej vete prostredníctvom akreditovaného subjektu alebo ich vykonávať v spolupráci s akreditovaným subjektom,
- b) opatrení podľa § 11 ods. 3 písm. b), § 12 ods. 1 písm. d), sociálneho poradenstva podľa § 44a ods. 1 písm. a) a opatrení podľa § 44a ods. 1 písm. b) alebo povinnosti uvedenej v § 14 ods. 1 druhej vete prostredníctvom sociálneho pracovníka vykonávajúceho samostatnú prax sociálneho pracovníka.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 2 a 3 môže za podmienok ustanovených týmto zákonom organizačne zabezpečiť vykonávanie opatrení podľa odseku 4 aj prostredníctvom výziev na podávanie projektov akreditovanými subjektmi a sociálnymi pracovníkmi vykonávajúcimi samostatnú prax sociálneho pracovníka, ak zabezpečuje vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 3 písm. b) až d) a podľa § 17 ods. 4, opatrení, ktoré sú výchovným opatrením, povinnosťou podľa § 14 ods. 1 druhej vety alebo opatrením podľa § 44a ods. 1, opatrení na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti a opatrení v prostredí podľa § 4 ods. 2 a 3; na vyhlasovanie týchto výziev sa nevzťahuje osobitný predpis.⁴⁹⁾

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 2 môže zabezpečiť ambulantnou formou alebo terénnou formou v centre

- a) vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa,
- b) vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa,
- c) vykonávanie ambulantných výchovných opatrení,
- d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1,
- e) poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti.

§ 74**Pôsobnosť Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže**

(1) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov⁵⁷⁾ a právnych aktov Európskej únie,⁵⁸⁾ a to

1. plní úlohy prijímajúceho orgánu a odosielaajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov,⁵⁹⁾
2. plní úlohy ústredného orgánu podľa medzinárodných dohovorov⁶⁰⁾ a právnych aktov Európskej únie,⁵⁸⁾
3. vydáva osvedčenie podľa medzinárodného dohovoru,⁶¹⁾
4. plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov,⁶²⁾
5. spolupracuje s prijímajúcimi orgánmi a odosielaajúcimi orgánmi zmluvných štátov v cudzine, s ústrednými orgánmi zmluvných štátov v cudzine, zastupiteľskými úradmi, ústrednými orgánmi štátnej správy, bankami, pobočkami zahraničných bánk, orgánmi miestnej štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy a s akreditovanými subjektmi.

(2) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže

a) rozhoduje vo veci

1. zapísania fyzickej osoby, ktorá má záujem o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia, do zoznamu žiadateľov o osvojenie dieťaťa, ktoré nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt,
2. vyradenia žiadateľa zo zoznamu podľa prvého bodu,

b) vedie zoznam žiadateľov o osvojenie dieťaťa, ktoré nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

§ 75**Pôsobnosť obce**

(1) Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti

a) vykonáva

1. opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb podľa § 10,
2. opatrenia podľa § 11 ods. 1,

b) spolupracuje s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a so zariadením pri vykonávaní odbornej metódy podľa § 11 ods. 3 písm. b) piateho bodu,

c) spolupôsobí

1. pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
2. pri pomoci deťom, pre ktoré orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva sociálnu kuratelu, a podieľa sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom,
3. pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa,

d) poskytuje

1. rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, príspevok na dopravu do

- zariadenia podľa § 64 ods. 1 písm. a),
2. informácie fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov a o subjektoch vykonávajúcich prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť,
  3. štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,^{49a)}
  4. finančný príspevok podľa § 69,
- e) poskytuje pomoc
1. dieťaťu v naliehavých prípadoch, najmä ak je ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,
  2. dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe ohrozenej správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných fyzických osôb,
  3. na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom a úpravu rodinných pomerov dieťaťa, ak bolo dieťa umiestnené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
  4. mladému dospelému po skončení náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti a ústavnej starostlivosti pri zabezpečení bývania a zamestnania,
- f) poskytuje súčinnosť
1. štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní rodinných pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny na účely vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  2. zariadeniu pri zabezpečovaní osamostatnenia sa mladého dospelého,
- g) utvára podmienky na prácu s komunitou,
- h) môže zriadiť centrum, kontroluje a metodicky usmerňuje ňou zriadené centrum; zriadenie centra oznamuje orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1,
- i) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do starostlivosti,
- j) vyjadruje sa k spôsobu života fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a jej rodiny podľa § 35 ods. 4 písm. d),
- k) vedie evidenciu detí, rodín a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- l) kontroluje úroveň vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately u subjektov, ktorým poskytuje finančný príspevok,
- m) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona a osobitných predpisov.⁵⁰⁾

(2) Obec môže s výnimkou odseku 1 písm. c) prvého a druhého bodu, písmena d), písmena e) prvého a štvrtého bodu, písmena f), písmen g), j) až m) zabezpečiť výkon samosprávnej pôsobnosti aj prostredníctvom centra podľa odseku 1 písm. h), akreditovaného subjektu alebo prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak sa nevyžaduje akreditácia na vykonávané opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

§ 76

Pôsobnosť vyššieho územného celku

Vyšší územný celok pri výkone samosprávnej pôsobnosti

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie sociálnych programov zameraných na ochranu práv a právom

- chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov na svojom území,
- b) vypracúva na účely utvárania podmienok podľa písmena c) analýzu nepriaznivých vplyvov pôsobiacich na deti a rodiny, vývojových trendov sociálnopatologických javov na svojom území,
- c) utvára podmienky
1. na organizovanie opatrení podľa § 10 a 11,
  2. na zabezpečenie priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa, vykonávanie rodičovských práv a povinností a vykonávanie výchovných opatrení podľa tohto zákona a osobitného predpisu,⁴⁾
  3. na pomoc deťom, plnoletým fyzickým osobám a rodinám, ktoré sa nachádzajú v krízovej situácii, podľa potrieb obyvateľov svojho územia,
  4. na prípravu obyvateľov svojho územia, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť a na prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,
  5. na opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 ods. 12,
  6. na organizovanie sociálnych programov najmä pre drogovu závislých a inak závislých obyvateľov svojho územia, obyvateľov po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, obyvateľov po ukončení resocializačného programu,
  7. na vykonávanie opatrení v prostredí podľa § 4 ods. 4 a 5 podľa potrieb obyvateľov územia,
- d) vedie evidenciu zariadení zriadených podľa tohto zákona na svojom území,
- e) môže zriadiť centrum, kontroluje a metodicky usmerňuje ním zriadené centrum; zriadenie centra oznamuje orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1,
- f) poskytuje
1. obci, akreditovanému subjektu, ktorý nie je centrom, právnickej osobe alebo fyzickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona,
  2. štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov^{49a)} a poskytuje údaje z evidencie zariadení,
- g) spolupracuje s obcami, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, akreditovanými subjektmi a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona v oblasti predchádzania a zamedzenia nárastu sociálnopatologických javov,
- h) kontroluje úroveň vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately u subjektov, ktorým poskytuje finančný príspevok,
- i) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona a osobitných predpisov.⁵⁰⁾

SIEDMA ČASŤ AKREDITÁCIA

Vykonávanie opatrení akreditovaným subjektom

§ 77

(1) Opatrenia podľa tohto zákona môže vykonávať alebo sa podieľať na výkone týchto opatrení vykonávaním rôznych metód, techník a postupov na základe udelenej akreditácie aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ak tento zákon neustanovuje inak. Na vykonávanie opatrení podľa § 10 sa akreditácia nevyžaduje. Na vykonávanie opatrení podľa § 73 ods. 2 písm. b) desiateho bodu a písm. c) druhého bodu možno udeliť akreditáciu, len ak sú tieto opatrenia vykonávané s iným opatrením podľa tohto zákona.

(2) Akreditáciu nemožno udeliť na vykonávanie

- a) opatrení podľa § 44a ods. 2, § 72, § 73 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) prvého bodu až šiesteho bodu a deviateho bodu, písm. c) prvého bodu, písm. d), písm. e) prvého bodu, tretieho bodu, štvrtého bodu, šiesteho bodu až ôsmeho bodu, desiateho bodu až dvadsiateho bodu, písm. g) až i), ods. 3 písm. a) až c), písm. e) a f) a písm. h) až o) a § 74,
- b) mediácie, programu supervízie a právneho poradenstva.

(3) Akreditovaný subjekt nevykonáva opatrenia podľa tohto zákona na účel dosiahnutia zisku.

§ 78

Akreditovaný subjekt vykonáva pri sprostredkovaní medzištátneho osvojenia úlohy

a) prijímajúceho štátu, ktorými sú najmä

1. vypracúvanie sociálnej správy o žiadateľovi o medzištátne osvojenie a jej predkladanie Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
2. poskytovanie poradenstva žiadateľovi o medzištátne osvojenie pred uskutočnením medzištátneho osvojenia a po uskutočnení medzištátneho osvojenia,
3. poskytovanie pomoci žiadateľovi o medzištátne osvojenie potrebnej na uľahčenie procesu medzištátneho osvojenia,
4. vypracúvanie priebežnej správy o procese medzištátneho osvojenia, priebehu predosvojiteľskej starostlivosti, ak sa vykonáva na území Slovenskej republiky, a o opatreniach prijatých na skončenie procesu medzištátneho osvojenia a ich predkladanie ústrednému orgánu štátu pôvodu alebo Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, ak to vyžaduje štát pôvodu,
5. poskytovanie pravidelných správ o dieťati po jeho premiestnení na územie Slovenskej republiky ústrednému orgánu štátu pôvodu,
6. poskytovanie odpovede na opodstatnené žiadosti ústredného orgánu štátu pôvodu alebo riadne akreditovaných organizácií štátu pôvodu, súvisiace s konkrétnym medzištátnym osvojením v súlade s osobitným predpisom,³⁷⁾

b) štátu pôvodu, ktorými sú najmä

1. zhotovovanie spisovej dokumentácie dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia a jej predkladanie Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
2. poskytovanie dôkazu o tom, že súhlasy sa získali v súlade s medzinárodným dohovorom,⁶⁴⁾
3. posudzovanie na základe spisovej dokumentácie dieťaťa a spisovej dokumentácie žiadateľov o osvojenie, či je medzištátne osvojenie v najlepšom záujme dieťaťa, o čom vypracúva správu,
4. prijímanie opatrenia na zamedzenie osobnému stretnutiu žiadateľov o medzištátne osvojenie s rodičmi dieťaťa, kým sa nesplnia požiadavky podľa medzinárodného dohovoru,⁶⁵⁾
5. získavanie súhlasu podľa medzinárodného dohovoru⁶⁶⁾ od žiadateľov o osvojenie,
6. prijímanie opatrenia na zabezpečenie povolenia na vstup dieťaťa a pobyt dieťaťa v prijímajúcom štáte,
7. predkladanie návrhu na vyslovenie súhlasu, že medzištátne osvojenie sa môže uskutočniť, Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

§ 79

Podmienky udelenia akreditácie

(1) Žiadateľ o udelenie akreditácie (ďalej len „žiadateľ o akreditáciu“), ktorým je fyzická osoba, musí preukázať splnenie týchto podmienok:

- a) spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) bezúhonnosť a odbornú spôsobilosť,
- c) odbornú spôsobilosť fyzických osôb, ktoré zamestnáva alebo bude zamestnávať

v pracovnoprávnom vzťahu, alebo iných fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu, a ktoré vykonávajú alebo budú vykonávať svoje povolanie v kontakte s klientmi,

- d) bezúhonnosť fyzických osôb podľa písmena c), ktoré budú svoje povolanie vykonávať v kontakte s klientmi,
- e) trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky,²⁾ ak ide o cudzinca; trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu^{36db)} preukazuje ministerstvo,
- f) písomne zadokumentované metódy práce, ak žiadateľ nežiada o akreditáciu na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona v zariadení, alebo program centra, špecializovaný program centra alebo resocializačný program centra,
- g) predbežný súhlas príslušných orgánov prijímajúceho štátu alebo štátu pôvodu so spoluprácou pri sprostredkovaní medzištátneho osvojenia, ak žiadateľ žiada o akreditáciu na vykonávanie opatrení podľa § 78,
- h) materiálno-technické vybavenie potrebné na vykonávanie opatrení, na ktoré žiada akreditáciu a spôsob alebo predpokladaný spôsob ich financovania,
- i) vlastnícke právo alebo užívacie právo k priestorom, v ktorých budú vykonávané opatrenia, na ktoré žiada akreditáciu, okrem § 4 ods. 1 písm. a) až c),
- j) potvrdenie o zodpovedajúcich hygienických podmienkach v priestoroch, v ktorých budú vykonávané opatrenia, na ktoré žiada akreditáciu,
- k) písomne vypracovaný program supervízie a spôsob zabezpečovania programu supervízie vykonávaných opatrení, na ktoré žiada akreditáciu; na program supervízie § 93 ods. 9 platí rovnako,
- l) neodňatie akreditácie podľa § 85 v období piatich rokov pred podaním žiadosti o udelenie akreditácie; na preukázanie splnenia tejto podmienky stačí overenie tejto podmienky ministerstvom.

(2) Žiadateľ o akreditáciu, ktorým je právnická osoba, popri podmienkach uvedených v odseku 1 písm. c), d), f) až l) musí preukázať aj splnenie týchto podmienok:

- a) jej sídlo alebo sídlo pobočky sa nachádza na území Slovenskej republiky; sídlo alebo sídlo pobočky podľa osobitného predpisu^{36db)} preukazuje ministerstvo,
- b) zamestnáva v pracovnom pomere zodpovedného zástupcu spĺňajúceho podmienku bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti,
- c) bezúhonnosť.

(3) Zodpovedný zástupca je fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné vykonávanie opatrení, metód, techník a postupov, na ktoré bola udelená akreditácia. Podmienka zamestnávania zodpovedného zástupcu v pracovnom pomere sa preukazuje písomnou pracovnou zmluvou, ktorá obsahuje záväzok výkonu zodpovedného zástupcu a opis práv a povinností zodpovedného zástupcu. Fyzická osoba môže byť v pracovnom pomere ako zodpovedný zástupca len s jedným akreditovaným subjektom alebo s jedným žiadateľom o akreditáciu.

(4) Za bezúhonnú sa na účely odseku 1 písm. b) a d) a odseku 2 písm. b) a c) nepovažuje osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo bola právoplatne odsúdená za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti proti rodine a mládeži podľa § 204 až 211 Trestného zákona, a to aj vtedy, ak jej bolo odsúdenie za uvedené trestné činy zahladené, alebo sa na ňu hľadí, akoby nebola za taký čin odsúdená podľa osobitného predpisu.^{38a)} Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom registra trestov. Žiadateľ o akreditáciu na účel preukázania bezúhonnosti poskytne údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov.^{36d)} Údaje podľa tretej vety ministerstvo bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vydanie odpisu registra trestov.

(5) Odborná spôsobilosť podľa odseku 1 písm. b) a c) a odseku 2 písm. b), ak tento zákon neustanovuje inak, je

- a) absolvovanie príslušného vysokoškolského štúdia druhého stupňa podľa povahy vykonávaného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmä v spoločenských a behaviorálnych vedách, pedagogických vedách, právnych vedách, lekárskejších vedách a nelekárskych zdravotníckych vedách a najmenej päťročná prax vykonávaná v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času v oblasti zodpovedajúcej vykonávanému opatreniu, metóde, technike a postupu, ak ide o odbornú spôsobilosť podľa odseku 1 písm. b) a odseku 2 písm. b),
- b) absolvovanie príslušného vysokoškolského štúdia podľa povahy vykonávaného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmä v spoločenských a behaviorálnych vedách, pedagogických vedách, právnych vedách, lekárskejších vedách a nelekárskych zdravotníckych vedách alebo príslušného stredoškolského štúdia podľa povahy vykonávaného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a najmenej trojročná prax vykonávaná v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času v oblasti zodpovedajúcej vykonávanému opatreniu, metóde, technike a postupu, ak ide o odbornú spôsobilosť podľa odseku 1 písm. c),
- c) znalosť tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie,
- d) znalosť osobitných predpisov medzinárodného práva súkromného v oblasti medzištátnych osvojení, ak ide o vykonávanie opatrení podľa § 78,
- e) znalosť princípov ochrany detí, predchádzania, zabraňovania príčinám vzniku a prehlbovania negatívnych javov a procesov v spoločnosti v závislosti od opatrenia, na ktoré sa žiada akreditácia,
- f) znalosť všeobecne záväzných právnych predpisov⁶⁷⁾ súvisiacich s vykonávaným opatrením, na ktoré sa žiada akreditácia.

Konania o akreditácii

§ 80

(1) Konanie o udelení akreditácie sa začína odo dňa doručenia písomnej žiadosti ministerstvu.

(2) Žiadosť žiadateľa o akreditáciu, ktorým je fyzická osoba, obsahuje meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo žiadateľa o akreditáciu, zodpovednej osoby, ako aj všetkých fyzických osôb, ktoré žiadateľ o akreditáciu zamestnáva a ktoré budú opatrenia, metódy, techniky a postupy priamo vykonávať, a ďalšie údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov všetkých uvedených fyzických osôb a ďalšie určené náležitosti potrebné na akreditačné konanie. Údaje podľa prvej vety ministerstvo bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vydanie odpisu registra trestov.

(3) Žiadosť žiadateľa o akreditáciu, ktorým je právnická osoba, obsahuje obchodné meno alebo názov, sídlo právnickej osoby, identifikačné číslo, právnu formu právnickej osoby, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, zodpovednej osoby a všetkých fyzických osôb, ktoré žiadateľ o akreditáciu zamestnáva a ktoré budú opatrenia, metódy, techniky a postupy priamo vykonávať, a ďalšie údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov^{66d)} u zodpovedného zástupcu a všetkých fyzických osôb, ktoré budú svoje povolanie vykonávať v kontakte s klientmi, a ďalšie určené náležitosti potrebné na akreditačné konanie. Údaje podľa prvej vety ministerstvo bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry

Slovenskej republiky na vydanie odpisu registra trestov.

§ 81

(1) O udelení akreditácie, predĺžení platnosti akreditácie, zmene akreditácie a o zrušení akreditácie rozhoduje ministerstvo po predchádzajúcom vyjadrení akreditačnej komisie.

(2) Akreditačnú komisiu zriaďuje minister ako poradný orgán na posudzovanie žiadosti žiadateľa o akreditáciu, o predĺženie akreditácie a na posudzovanie zrušenia akreditácie.

(3) Akreditačná komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu a ďalších členov (ďalej len „člen komisie“), ktorých vymenúva a odvoláva minister zo zástupcov orgánov štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov a z odborníkov teórie a praxe. Univerzity a vysoké školy sú v komisii zastúpené najmenej tromi členmi.

(4) Činnosť členov akreditačnej komisie je úkonom vo všeobecnom záujme.⁶⁸⁾ Členovi akreditačnej komisie poskytne jeho zamestnávateľ pracovné voľno s náhradou mzdy, ktorú zamestnávateľovi hradí ministerstvo. Cestovné náhrady hradí ministerstvo podľa osobitného predpisu;⁶⁹⁾ spôsob dopravy určí predseda akreditačnej komisie.

§ 82

(1) Akreditačná komisia sa vyjadruje k žiadosti žiadateľa o akreditáciu na základe

- a) zisťovania a overenia skutočností uvedených v žiadosti o udelenie akreditácie,
- b) overenia odbornej spôsobilosti podľa § 79 ods. 5, a to
  - 1. posúdením predložených dokladov podľa § 79 ods. 5 písm. a) a b),
  - 2. ústnym pohovorom na zistenie znalostí podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f).

(2) Znalosti podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f) sa overujú ústnym pohovorom so žiadateľom, ktorým je fyzická osoba, alebo so zodpovedným zástupcom žiadateľa, ktorým je právnická osoba.

(3) Akreditačná komisia, ak to vyžaduje povaha opatrenia, metódy, postupu alebo techniky, na ktorých vykonávanie sa žiada akreditácia, požiada právnickú osobu alebo fyzickú osobu o doplnenie dokladov o ďalších odborných znalostiach potrebných na ich vykonávanie.

(4) Akreditačná komisia môže odporučiť uznanie podmienky odbornej praxe za splnenú, ak nejde o zodpovedného zástupcu a ak to dovoľuje povaha opatrenia.

(5) Akreditačná komisia môže overovať znalosti podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f) aj u fyzických osôb podľa § 79 ods. 1 písm. b).

(6) O priebehu overenia znalostí žiadateľa o akreditáciu vyhotoví akreditačná komisia zápisnicu.

§ 83

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie obsahuje

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby alebo obchodné meno právnickej osoby alebo názov právnickej osoby,
- b) meno a priezvisko zodpovedného zástupcu akreditovaného subjektu,
- c) opatrenie, metódy, techniky a postupy, na ktoré sa udeľuje akreditácia, formu ich vykonávania a miesto ich vykonávania,
- d) cieľovú skupinu klientov,

- e) celkový počet miest v zariadení a počet miest v zariadení určených na vykonávanie činnosti zariadenia pobytovou formou,
- f) obdobie platnosti akreditácie.

(2) Akreditácia má platnosť najviac päť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak. Na žiadosť akreditovaného subjektu podanú najneskôr 90 dní pred skončením platnosti akreditácie možno predĺžiť platnosť akreditácie najviac o päť rokov.

(3) Akreditácia na vykonávanie úloh podľa § 78 má platnosť najviac tri roky. Na žiadosť akreditovaného subjektu podanú najneskôr 90 dní pred skončením platnosti akreditácie možno predĺžiť platnosť akreditácie najviac o tri roky.

(4) Na žiadosť podanú podľa odsekov 2 a 3 sa § 80 ods. 2 a 3 vzťahujú rovnako. Súčasťou žiadosti je aj popis zmien rozhodujúcich skutočností, najmä zmien podmienok podľa § 79, ktoré nastali počas obdobia platnosti akreditácie, o ktorej predĺženie žiada akreditovaný subjekt. Žiadateľ o predĺženie platnosti akreditácie je povinný preukázať splnenie podmienok podľa § 79 alebo splnenie niektorej z podmienok podľa § 79 až na písomné vyzvanie ministerstva. Ak akreditačná komisia po posúdení žiadosti o predĺženie platnosti akreditácie, zistení a overení skutočností uvedených v žiadosti nemá pochybnosti o splnení podmienok na predĺženie platnosti akreditácie, nemusí vykonať overenie odbornej spôsobilosti podľa § 82 ods. 1 písm. b).

(5) Akreditovaný subjekt je povinný

- a) zabezpečovať ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu,³⁸⁾
- b) vykonávať opatrenia podľa tohto zákona, na ktoré mu bola udelená akreditácia, a dodržiavať podmienky, za ktorých mu bola udelená akreditácia,
- c) spolupracovať s akreditačnou komisiou, najmä podávať vysvetlenia k okolnostiam o vykonávaní opatrení podľa tohto zákona, a zabezpečiť účasť zodpovedného zástupcu alebo iného zamestnanca na rokovaní akreditačnej komisie na jej dožiadanie,
- d) predložiť na požiadanie akreditačnej komisie zoznam pracovných miest, na ktorých zamestnanec centra prichádza do osobného kontaktu s deťmi podľa § 58 ods. 1,
- e) preukázať na požiadanie akreditačnej komisie plnenie predpokladu psychickej spôsobilosti zamestnanca, ktorý prichádza do osobného kontaktu s deťmi,
- f) vytvoríť podmienky na vykonávanie oprávnení podľa § 93b ods. 1,
- g) predložiť akreditačnej komisii do 15. februára zhodnotenie programu supervízie za predchádzajúci kalendárny rok,
- h) písomne oznámiť ministerstvu všetky zmeny rozhodujúcich skutočností, najmä zmeny podmienok podľa § 79, do ôsmich dní od ich zmeny,
- i) uzatvoríť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s vykonávaním opatrení podľa tohto zákona, na ktoré bola udelená akreditácia.

(6) Akreditačná komisia na základe písomného oznámenia podľa odseku 5 písm. h) posúdi, či akreditovaný subjekt naďalej spĺňa podmienky udelenia akreditácie. Ak akreditačná komisia po posúdení podľa prvej vety zistí, že akreditovaný subjekt nespĺňa podmienky na udelenie akreditácie ustanovené týmto zákonom, ministerstvo vyzve akreditovaný subjekt, aby v určenej lehote odstránil zistené nedostatky.

(7) Ministerstvo vedie zoznam akreditovaných subjektov a pravidelne najmenej jedenkrát mesačne tento zoznam aktualizuje. Zoznam akreditovaných subjektov je verejne prístupný a obsahuje údaje podľa odseku 1.

Zánik a zrušenie akreditácie**§ 84**

Akreditácia zaniká

- a) dňom skončenia platnosti akreditácie,
- b) dňom skončenia platnosti akreditácie, ak akreditovaný subjekt požiadal o predĺženie jej platnosti v lehote kratšej ako 90 dní pred uplynutím jej platnosti,
- c) dňom doručenia písomnej žiadosti akreditovaného subjektu o zrušenie akreditácie alebo
- d) smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia, alebo zánikom právnickej osoby.

§ 85

(1) Ministerstvo zruší akreditáciu, ak

- a) je akreditovaným subjektom, jeho štatutárnymi zástupcami, zodpovednou osobou alebo inými zamestnancami alebo spôsobom činnosti, spôsobom vykonávania opatrenia, metódy, techniky a postupu, na ktoré bola udelená akreditácia, ohrozený život a zdravie dieťaťa, jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin alebo môže byť ohrozený život a zdravie dieťaťa alebo jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,
- b) akreditovaný subjekt neuzatvoril pred začatím činností, na ktoré mu bola udelená akreditácia, zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s vykonávaním opatrenia, metódy, techniky a postupu, na ktoré bola udelená akreditácia, a poistenie netrvá počas platnosti udelenej akreditácie,
- c) akreditovaný subjekt vykonáva opatrenia podľa tohto zákona, na ktoré nemá udelenú akreditáciu,
- d) akreditovaný subjekt nepostupoval podľa § 83 ods. 5 písm. a).

(2) Ministerstvo môže začať konanie o zrušení akreditácie, ak

- a) existujú dôvodné pochybnosti, že akreditovaný subjekt neplní niektorú z podmienok podľa § 79,
- b) mu boli oznámené závažné skutočnosti súvisiace s vykonávaním opatrení podľa tohto zákona, najmä skutočnosti svedčiace o porušení tohto zákona a zistenia podľa § 7 ods. 3 a § 73 ods. 2 písm. c),
- c) boli kontrolnou činnosťou podľa § 91 a 92 zistené závažné nedostatky alebo opakované nedostatky alebo neplnenia povinností,
- d) akreditovaný subjekt nesplnil povinnosť podľa § 83 ods. 5 písm. c) až e), g) a h).

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu o zrušení akreditácie podľa odseku 1 písm. a) a d) nemá odkladný účinok.

§ 86

Akreditovaný subjekt je povinný vykonať nevyhnutné úkony na zabezpečenie svojich klientov, ak akreditácia zanikla alebo bola zrušená a nebola zabezpečená pomoc klientom a ochrana klientov iným spôsobom.

ÔSMA ČASŤ FINANCOVANIE

§ 87

(1) Opatrenia podľa tohto zákona vykonávajú orgány štátnej správy podľa § 71 ods. 1 písm. a) bez úhrady, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Financovanie opatrení podľa tohto zákona sa zabezpečuje zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu vyššieho územného celku, z rozpočtu akreditovaného subjektu a z rozpočtu subjektu podľa § 71 ods. 1 písm. e); pri subjektoch podľa § 71 ods. 1 písm. d) a e) aj z úhrad za poskytnutú starostlivosť a zo zaplatenej dohodnutej úhrady.

(3) Obce a vyššie územné celky môžu financovať opatrenia podľa tohto zákona aj z prostriedkov združených s inými obcami, právnickými osobami alebo fyzickými osobami.⁴⁶⁾

(4) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu združovať prostriedky na financovanie opatrení podľa tohto zákona v súlade s osobitným predpisom.⁷⁰⁾

(5) Ministerstvo môže na podporu vykonávania opatrení podľa tohto zákona poskytovať dotácie obciam, vyšším územným celkom, akreditovaným subjektom, právnickým osobám a fyzickým osobám uvedeným v § 71 ods. 1 písm. e).

§ 88

Finančný príspevok poskytovaný vyšším územným celkom a obcou

(1) Vyšší územný celok môže poskytovať akreditovanému subjektu, ktorý nie je centrom, právnickej osobe alebo fyzickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) alebo obci finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona, ak je to v súlade s potrebami obyvateľov územia vyššieho územného celku.

(2) Vyšší územný celok môže poskytovať obci finančný príspevok na zariadenie, ktoré zriadila, len vtedy, ak finančný príspevok nebol poskytnutý tomuto zariadeniu.

(3) Obec môže poskytovať akreditovanému subjektu, ktorý nie je centrom, a fyzickej osobe alebo právnickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

(4) Podmienky poskytovania finančného príspevku subjektom podľa odsekov 1 až 3 upraví vyšší územný celok a obec vo všeobecne záväznom nariadení tak, aby podmienky poskytovania finančného príspevku na nasledujúci rozpočtový rok boli oznámené najneskôr do 30. apríla.

(5) Vyšší územný celok a obec kontrolujú hospodárenie s poskytnutým finančným príspevkom a dodržiavanie ďalších zmluvných podmienok poskytnutia finančného príspevku.

§ 89

Priority v oblasti zabezpečenia vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 najneskôr do 31. mája na nasledujúci kalendárny rok

a) určí priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia v oblasti vykonávania opatrení pobytovou formou v centrách vrátane počtu a špecifikácie miest na vykonávanie

1. pobytového opatrenia súdu podľa § 49 ods. 1, § 56 ods. 1 písm. c) a § 57 ods. 1 písm. b)

druhého bodu a tretieho bodu,

2. opatrenia pobytovou formou podľa § 47, § 56 ods. 1 písm. a) a b) a § 57 ods. 1 písm. a) a písm. b) prvého bodu (ďalej len „pobytové opatrenie na základe dohody“),

- b) určí priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia v oblasti vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách pre orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- c) schváli priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia v oblasti vykonávania opatrení podľa § 73 ods. 4 a 5 orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; v rámci týchto priorít môže určiť opatrenia, metódy, techniky a postupy, ktorých vykonávanie pre tieto orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečí podľa § 73 ods. 1 písm. f).

(2) Celkový počet miest na vykonávanie opatrení pobytovou formou v centrách podľa odseku 1 písm. a) sa určí ustanoveným spôsobom.

(3) Na účely určenia priorít podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1

- a) priebežne sleduje a vypracúva prehľad o stave miest v centrách určených na vykonávanie pobytového opatrenia súdu a pobytového opatrenia na základe dohody v územných obvodoch určených orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) vypracuje v spolupráci s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v územných obvodoch určených orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prehľad regionálnych potrieb v oblasti vykonávania pobytového opatrenia súdu a v oblasti vykonávania pobytového opatrenia na základe dohody v územných obvodoch určených orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najneskôr do 30. apríla na nasledujúci kalendárny rok,
- c) vypracuje a zverejní na základe určených priorít podľa odseku 1 písm. a) a b) do 30. júna na nasledujúci kalendárny rok
  - 1. plán zabezpečenia vykonávania pobytového opatrenia súdu, ktorého súčasťou je spôsob organizačného zabezpečenia potrebného počtu miest na zabezpečenie vykonávania pobytového opatrenia súdu vrátane počtu miest, špecifikácie miest a špecifikácie požiadaviek, ktoré treba zabezpečiť v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie, pre územné obvody orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  - 2. plán zabezpečenia vykonávania pobytového opatrenia na základe dohody vrátane počtu miest, špecifikácie miest a špecifikácie požiadaviek, ktoré treba zabezpečiť v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie, pre územné obvody orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  - 3. plán zabezpečenia vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách vrátane špecifikácie požiadaviek a počtu hodín podľa jednotlivých druhov opatrení podľa § 73 ods. 6, ktoré treba zabezpečiť v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie, pre územné obvody orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- d) vypracuje a zverejní do 31. októbra na nasledujúci kalendárny rok
  - 1. spôsob realizácie plánov podľa písmena c) prvého bodu a druhého bodu,
  - 2. spôsob zabezpečenia vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách a určí pre orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately centrá, v ktorých zabezpečia vykonávanie opatrení podľa § 73 ods. 6 podľa druhu opatrenia vrátane druhu opatrenia a počtu hodín na zabezpečenie opatrení ambulantnou formou alebo

terénnou formou v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie,

- e) mení priority podľa odseku 1 písm. b) a spôsob zabezpečenia vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách podľa písmena d) druhého bodu a zverejňuje aktualizovaný spôsob zabezpečenia vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách.

(4) Na účely priorít podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 a 3

- a) priebežne sleduje a vypracúva prehľad o potrebe vykonávania opatrení podľa § 73 ods. 4 až 6 na účely určenia priorít na nasledujúci kalendárny rok,
- b) vypracuje návrh priorít v oblasti vykonávania opatrení uvedených v odseku 1 a návrh ich zabezpečenia za svoj územný obvod na nasledujúci kalendárny rok a predloží ich orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 najneskôr do 30. apríla; súčasťou návrhu priorít je aj predpokladaný rozsah hodín vykonávania opatrení podľa § 73 ods. 6,
- c) predkladá orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 návrh na zmenu priorít podľa odseku 1 písm. b) a c),
- d) na základe schválených priorít podľa odseku 1 písm. c) vypracuje a zverejní plán vykonávania opatrení podľa § 73 ods. 4 a 5, ktorého súčasťou sú aj podmienky a spôsob organizačného zabezpečenia vykonávania týchto opatrení akreditovanými subjektmi a inými osobami najneskôr do 30. júna na nasledujúci kalendárny rok.

(5) Centrum, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie, oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do 30. septembra tieto skutočnosti:

- a) účel, na ktorý bolo centrum zriadené, formu vykonávaných opatrení; ak centrum oznámi vyšší počet miest ako v predchádzajúcom kalendárnom roku, k oznámeniu doloží kópiu rozhodnutia o zmene akreditácie,
- b) ak vykonáva pobytové opatrenie súdu,
1. druh súdneho rozhodnutia podľa programu centra,
  2. počet miest určených na vykonávanie pobytového opatrenia súdu, pobyt mladých dospelých podľa § 55 na nasledujúci kalendárny rok,
  3. spôsob organizácie centra vrátane rozpisu organizačnej štruktúry a možnosti prijať dieťa aj na základe dohody podľa § 51 ods. 3,
  4. udelenie akreditácie na prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti a jej vykonávanie,
- c) ak vykonáva pobytové opatrenie na základe dohody,
1. počet miest na vykonávanie pobytového opatrenia na základe dohody pre dieťa, vrátane počtu miest vyčlenených na účely vykonávania opatrení podľa § 47 ods. 5, ak centrum takýmito miestami disponuje; to neplatí, ak centrum vykonáva resocializačný program,
  2. počet miest určených na vykonávanie resocializačného programu pre dieťa a pre plnoleté fyzické osoby, ak centrum vykonáva resocializačný program,
  3. spôsob organizácie centra vrátane rozpisu organizačnej štruktúry,
- d) ak vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou,
1. podrobnú ponuku opatrení podľa § 73 ods. 6, vrátane počtu hodín podľa jednotlivých druhov opatrení, zodpovedajúcu programu centra a personálnemu zabezpečeniu centra,
  2. dostupnosť centra na vykonávanie opatrení,

e) rozpis predpokladaného financovania vykonávania opatrení podľa písmen b) až d), ak budú financované z viacerých zdrojov.

(6) Ak je orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 oznámený vyšší celkový počet miest v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie, ako je uvedený plánovaný počet miest podľa odseku 3 písm. c) prvého bodu a druhého bodu, alebo vyšší počet hodín na vykonávanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centrách, ktoré vykonávajú opatrenia na základe udelenej akreditácie, ako je uvedený plánovaný počet hodín podľa odseku 3 písm. c) tretieho bodu, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 zabezpečí potrebný počet miest alebo potrebný počet hodín v centre, ktorého ponuka zodpovedá požiadavkám určeným v prioritách a v pláne zabezpečenia vykonávania opatrení v centrách podľa odseku 3 písm. c); na vykonávanie opatrení v centre sa nevzťahuje osobitný predpis.⁴⁹⁾

(7) Centrum zriadené obcou alebo vyšším územným celkom, ktoré sa rozhodlo vykonávať opatrenia pre dieťa a plnoletú fyzickú osobu na základe odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 47 ods. 1 alebo § 59 ods. 3, oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 do 30. septembra skutočnosti podľa odseku 5 písm. c) alebo písm. d). Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 zverejní do 31. októbra zoznam centier zriadených obcou alebo vyšším územným celkom podľa prvej vety vrátane druhu opatrení vykonávaných v týchto centrách.

Finančné príspevky poskytované orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

§ 89a

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 v súlade s prioritami podľa § 89 ods. 1 písm. a) prvého bodu zabezpečuje v územných obvodoch určených orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately potrebný počet miest na vykonávanie pobytového opatrenia súdu v centre, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie, poskytnutím finančného príspevku. Na účely poskytovania finančného príspevku sa do počtu miest započítavajú aj miesta, ktoré budú obsadené mladým dospelým a dieťaťom podľa § 51 ods. 1 písm. b) tretieho bodu, a miesta, ktoré môže centrum využiť podľa § 51 ods. 3.

(2) Finančný príspevok podľa odseku 1 sa poskytuje na každé miesto určené plánom podľa § 89 ods. 3 písm. c) prvého bodu vo výške preukázaných skutočných výdavkov na tieto miesta, najviac vo výške súčinu počtu miest určených plánom podľa § 89 ods. 3 písm. c) prvého bodu a sumy priemerných bežných výdavkov na každé miesto vo všetkých centrách zriadených orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 za predchádzajúci kalendárny rok. Finančný príspevok sa môže použiť aj na kapitálové výdavky, najviac do výšky 10 % poskytnutého finančného príspevku v rozpočtovom roku.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 a centrum podľa odseku 1 uzatvárajú zmluvu o poskytnutí finančného príspevku podľa odseku 1, ktorej súčasťou je aj dohodnutý počet miest; na tento účel môžu uzatvoriť rámcovú zmluvu, najdlhšie na tri rozpočtové roky.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 predloží centru podľa odseku 1 návrh zmluvy o poskytnutí finančného príspevku podľa odseku 1 do 31. januára bežného rozpočtového roku.

§ 89b

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 v súlade s prioritami podľa § 89 ods. 1 písm. a) druhého bodu zabezpečuje potrebný počet miest na vykonávanie pobytového opatrenia na základe dohody v centre, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie, poskytnutím finančného príspevku. Finančný príspevok sa neposkytuje na miesta podľa § 57 ods. 6.

(2) Finančný príspevok podľa odseku 1 sa poskytuje na každé miesto určené plánom podľa § 89 ods. 3 písm. c) druhého bodu vo výške preukázaných skutočných výdavkov na tieto miesta po odpočítaní určenej úhrady, najviac vo výške súčinu počtu miest určených plánom podľa § 89 ods. 3 písm. c) druhého bodu a sumy priemerných bežných výdavkov na každé miesto vo všetkých centrách zriadených orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 za predchádzajúci kalendárny rok. Finančný príspevok sa môže použiť aj na kapitálové výdavky, najviac do výšky 10 % poskytnutého finančného príspevku v rozpočtovom roku.

(3) Ak vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa vyžaduje pobyt rodiča dieťaťa alebo inej fyzickej osoby v centre podľa § 47 ods. 5, finančný príspevok podľa odseku 1 sa poskytuje vo výške preukázaných skutočných výdavkov na tieto miesta po odpočítaní určenej úhrady, najviac vo výške súčtu priemerných bežných výdavkov určených podľa odseku 2 na miesto pre dieťa a 10 % tejto sumy na miesto pre každú plnoletú fyzickú osobu. Ak vykonávanie opatrení pobytovou formou pre viacero detí vyžaduje pobyt tej istej plnoletej fyzickej osoby, 10 % sumy na plnoletú fyzickú osobu sa poskytne len jedenkrát.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 a centrum podľa odseku 1 uzatvárajú zmluvu o poskytnutí finančného príspevku podľa odseku 1, ktorej súčasťou je aj dohodnutý počet miest; na tento účel môžu uzatvoriť rámcovú zmluvu, najdlhšie na tri rozpočtové roky.

(5) Na predloženie návrhu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku podľa odseku 1 sa § 89a ods. 4 vzťahuje rovnako.

§ 89c

Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 v súlade s prioritami podľa § 89 ods. 1 písm. a) zabezpečuje potrebný počet miest na vykonávanie špecializovaného programu v centre, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie, ktorého účelom je výlučne vykonávanie špecializovaného programu a ktorého celkový počet miest podľa špecializovaného programu centra nie je vyšší ako 20 miest, maximálna suma určená podľa § 89a ods. 2 a § 89b ods. 2 sa zvýši o 20 %.

§ 89d

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 v súlade s prioritami podľa § 89 ods. 1 písm. b) zabezpečuje potrebný počet hodín vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v centre, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie, poskytnutím finančného príspevku.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 a centrum podľa odseku 1 uzatvárajú zmluvu o poskytnutí finančného príspevku podľa odseku 1; na tento účel môžu uzatvoriť rámcovú zmluvu, najdlhšie na tri rozpočtové roky.

(3) Suma finančného príspevku dohodnutá podľa odseku 2 nesmie presiahnuť sumu určenú ustanoveným spôsobom.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 a 3 poskytuje akreditovanému subjektu finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa § 73 ods. 5 a na vykonanie mediácie podľa § 11 ods. 3 písm. a) vo výške preukázaných skutočných výdavkov na ich vykonávanie, najviac vo výške dohodnutej v zmluve.

(5) Na predloženie návrhu zmluvy podľa odseku 2 sa § 89a ods. 4 vzťahuje rovnako.

DEVIATA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY A SOCIÁLNEJ KURATELY

§ 90

(1) Na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁷¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na konanie vo veci výchovných opatrení, zapísania do zoznamu podľa § 39, § 39a a § 74 ods. 2, vyradenia zo zoznamu podľa § 39, § 39a a § 74 ods. 2, resocializačného príspevku, príspevku na stravu, príspevku na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, príspevku na osamostatnenie sa mladého dospelého, akreditácie, pokuty za správny delikt sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 26, § 60, § 62 až 68, § 79 a 80.

(3) Na konanie o príspevku na stravu a o príspevku na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého je príslušné zariadenie.

(4) Miestna príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa spravuje sídlom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode

a) má dieťa obvyklý pobyt,

b) sa dieťa zdržiava, ak

1. riešenie jeho výchovy a výživy neznesie odklad podľa § 27,

2. je potrebné pre dieťa vykonávať opatrenia podľa tohto zákona; orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého územnom obvode sa dieťa zdržiava, oznámi túto skutočnosť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého územnom obvode má dieťa obvyklý pobyt,

c) sa zdržiava maloletý bez sprievodu,

d) má plnoletá fyzická osoba obvyklý pobyt.

(5) Miestna príslušnosť vyššieho územného celku sa spravuje sídlom vyššieho územného celku, na ktorého území vykonáva akreditovaný subjekt, právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 71 ods. 1 písm. e) opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(6) V konaniach podľa odsekov 1 až 3 musí byť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, zabezpečené právo byť vypočuté v každom konaní, ktoré sa ho týka. Dieťa nemusí právo podľa prvej vety využiť. Názoru dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca veku a vyspelosti dieťaťa. Dieťaťu je potrebné poskytnúť

a) informácie o jeho práve vyjadriť svoj názor, o dôvodoch vypočutia jeho názoru a vplyve ním vyjadreného názoru na konanie,

b) potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu zisťovania jeho názoru na vec.

(7) Rozhodnutie o poskytnutí resocializačného príspevku a príspevku na stravu sa vyznačí v spise a účastníkovi konania sa namiesto písomného vyhotovenia rozhodnutia poskytne plnenie.

DESIATA ČASŤ
KONTROLA VYKONÁVANIA OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ
KURATELY A POKUTY

§ 91

Kontrola vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Pri vykonávaní kontroly vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa postupuje podľa osobitných predpisov.⁷²⁾ Kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

§ 92

Správne delikty

(1) Ministerstvo uloží pokutu

- a) subjektu, ktorá vykonáva opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na ktoré nemá udelenú akreditáciu podľa tohto zákona, ak sa akreditácia podľa tohto zákona vyžaduje, do 10 000 eur,
- b) akreditovanému subjektu za porušenie povinnosti podľa § 83 ods. 5 alebo § 86 do 5 000 eur.

(2) Ministerstvo pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť zistených nedostatkov, ich následky a opakované zistenie toho istého nedostatku.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo dozvedelo o porušení povinnosti, najneskôr do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.

(4) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

JEDENÁSTA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 93

(1) Opatrenia podľa § 12 až 15, § 20, § 22 ods. 2 a 3, § 23, § 25 ods. 3, § 73 ods. 2 písm. a), písm. b) piateho bodu a písm. d) druhého a tretieho bodu môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca, psychológia, právo, sociálne služby a poradenstvo, verejná politika a verejná správa alebo v študijných odboroch pedagogického zamerania alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(2) Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, sociálnu kuratelu pre deti, koordinovanie prijímania a realizovania opatrení podľa § 73 ods. 2 písm. e) tretieho bodu môžu na účely tohto zákona vykonávať len fyzické osoby, ktoré spĺňajú podmienky odbornej spôsobilosti na výkon sociálnej práce sociálnym pracovníkom podľa osobitného predpisu.^{3a)}

(3) Sociálnu kuratelu pre plnoletých podľa § 73 ods. 2 písm. b) deviateho bodu môžu na účely tohto zákona vykonávať len fyzické osoby, ktoré spĺňajú podmienky odbornej spôsobilosti na výkon sociálnej práce sociálnym pracovníkom podľa osobitného predpisu^{3a)} alebo získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore andragogika alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(4) Psychologickú pomoc a psychologickú starostlivosť na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately psychologickými činnosťami podľa osobitného predpisu⁴⁵⁾ môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore

psychológia alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(5) Liečebno-výchovnú starostlivosť na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže vykonávať len psychológ alebo liečebný pedagóg.

(6) Odborné metódy fyzioterapie na podporu zmierňovania alebo odstraňovania dôsledkov zdravotného stavu dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané v centre opatrenia pobytovou formou, môže vykonávať len fyzická osoba s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu,⁷³⁾ ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s centrom, ktoré vykonáva opatrenia pre dieťa pobytovou formou.

(7) Na pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v zariadení sa vzťahuje osobitný predpis.⁷⁴⁾

(8) Mediáciu na riešenie sporov vo veciach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré skončili odbornú akreditovanú prípravu mediátora.

(9) Program supervízie obsahuje ustanovené náležitosti a zhodnotí sa do 31. januára za predchádzajúci kalendárny rok. Program supervízie na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré skončili odbornú akreditovanú prípravu supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce.

(10) Sociálnu prácu v zariadení môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré spĺňajú podmienky odbornej spôsobilosti na výkon sociálnej práce asistentom sociálnej práce podľa osobitného predpisu.^{3a)} Plnenie úloh koordinátora pri spracúvaní individuálnych plánov práce s dieťaťom, s plnoletou fyzickou osobou alebo s rodinou môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré spĺňajú podmienky odbornej spôsobilosti na výkon sociálnej práce sociálnym pracovníkom podľa osobitného predpisu.^{3a)}

(11) Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý zisťuje pomery podľa § 20 ods. 2, vyhotoví zo zisťovania pomerov písomný záznam. Súčasťou písomného záznamu je aj odporúčanie ďalšieho postupu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka, ktoré vychádza zo zistených pomerov. Písomný záznam je súčasťou spisovej dokumentácie vedenej podľa § 73 ods. 2 písm. e) ôsmeho bodu.

(12) Akreditovaný subjekt je povinný poskytovať štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na ktoré má udelenú akreditáciu, štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov.

(13) Ak treba zabezpečiť sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu metódami psychoterapie, môžu psychoterapiu vykonávať v ustanovenom rozsahu ako súčasť vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately len odborne spôsobilé fyzické osoby. Odborná spôsobilosť na výkon psychoterapie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa preukazuje dokladom o získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v ustanovenom študijnom odbore alebo uznaným dokladom o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaným zahraničnou vysokou školou a dokladom o skončení odbornej akreditovanej prípravy na výkon psychoterapie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rozsah vykonávania psychoterapie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zoznam študijných odborov a odbornú akreditovanú prípravu na výkon psychoterapie v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(14) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia podľa tohto zákona podľa ustanovených plánov podľa § 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu až štrnásteho

bodú.

§ 93a

(1) Ministerstvo vedie zoznam supervízorov. Do zoznamu supervízorov zapíše ministerstvo fyzickú osobu na jej žiadosť, ak

- a) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa alebo má uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou,
- c) je bezúhonná a
- d) má doklad o úspešnom absolvovaní odbornej akreditovanej prípravy supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce v rozsahu najmenej 240 hodín.

(2) Písomná žiadosť o zapísanie do zoznamu supervízorov obsahuje meno, priezvisko fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do tohto zoznamu, jej kontaktnú adresu, telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj, na ktorom budú poskytnuté záujemcom o programy supervízie bližšie informácie, údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.

(3) Prílohou žiadosti je overená fotokópia diplomu alebo dokladu podľa odseku 1 písm. b) a overená fotokópia dokladu podľa odseku 1 písm. d). V žiadosti o zapísanie do zoznamu supervízorov môžu byť uvedené bližšie informácie v rozsahu najviac 120 slov o odbornej spôsobilosti a profesijných skúsenostiach fyzickej osoby, ktorá žiada o zapísanie do zoznamu supervízorov, najmä dĺžke praxe vo vykonávaní programov supervízie oblastí vykonávania supervíznych programov.

(4) Za bezúhonnú sa na účely zapísania do zoznamu supervízorov považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Údaje podľa druhej vety ministerstvo bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(5) Za správnosť a úplnosť údajov v žiadosti zodpovedá fyzická osoba, ktorá požiadala o zapísanie do zoznamu supervízorov.

(6) Na zapísanie do zoznamu supervízorov sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.⁷¹⁾

(7) Ak sú splnené podmienky podľa odsekov 1 až 4, ministerstvo do piatich pracovných dní od doručenia žiadosti zapíše fyzickú osobu do zoznamu žiadateľov.

(8) Ak nie sú splnené podmienky podľa odsekov 1 až 4, na takúto žiadosť sa hľadí ako keby nebola podaná a ministerstvo o tom písomne informuje žiadateľa do piatich pracovných dní od doručenia žiadosti.

(9) Fyzická osoba je vedená v zozname supervízorov počas piatich rokov odo dňa zapísania do zoznamu.

(10) Ministerstvo vymaže zo zoznamu supervízorov fyzickú osobu, ktorá

- a) písomne požiadala o výmaz,
- b) bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo jej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- c) bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin,

- d) bola vedená v zozname supervízorov päť rokov podľa odseku 9,
- e) zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu.

(11) Zoznam supervízorov je verejne prístupný na webovom sídle ministerstva. Zoznam supervízorov obsahuje údaje podľa odseku 2 a študijný program, v ktorom získala fyzická osoba vedená v zozname supervízorov vysokoškolské vzdelanie podľa odseku 1 písm. b) a môže obsahovať bližšie informácie podľa odseku 3 druhej vety. Potvrdenie o tom, že fyzická osoba je vedená v zozname supervízorov, vydá ministerstvo len na jej žiadosť.

(12) Na opakované zapísanie fyzickej osoby do zoznamu supervízorov odseky 1 až 11 platia rovnako.

§ 93b

Oprávnenia zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je na účel vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oprávnený

- a) osobne preverovať v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) informácie o tom, že by dieťa mohlo byť vystavené ohrozeniu života, zdravia alebo neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu (ďalej len "preverenie stavu dieťaťa"),
- b) osobne preverovať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin dieťaťa alebo osobne zisťovať dôvody nevhodného správania sa detí v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a), b) a d) najmä návštevou dieťaťa a rozhovorom s dieťaťom, s rodičom dieťaťa, s inou osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo s fyzickou osobu, ktorá má s dieťaťom blízky vzťah,
- c) osobne preverovať vhodnosť prostredia podľa § 4 pre zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa, a to aj vtedy, ak takéto preverenie je potrebné z dôvodu, že by sa dieťa v tomto prostredí mohlo v budúcnosti zdržiavať,^{74a)}
- d) osobne zisťovať alebo osobne preverovať informácie o negatívnych vplyvoch na život, zdravie, fyzický vývin, psychický vývin a sociálny vývin dieťaťa v otvorenom prostredí,
- e) zisťovať v škole, v školskom zariadení, u poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast, s ktorým má uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti,^{74b)} alebo u inej osoby informácie o zabezpečovaní starostlivosti o výchovu a všestranný vývin dieťaťa; oprávnenie sa primerane vzťahuje aj na zisťovanie informácií o zabezpečovaní starostlivosti o výchovu a všestranný vývin dieťaťa fyzickou osobu podľa § 33 ods. 9 písm. b) alebo fyzickou osobu, ktorá má s dieťaťom blízky vzťah,
- f) predvolať dieťa, rodiča dieťaťa, inú osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, fyzickú osobu podľa § 33 ods. 9 písm. b), fyzickú osobu, ktorá má s dieťaťom blízky vzťah, alebo inú fyzickú osobu, ktorá môže poskytnúť informácie o prostredí dieťaťa,
- g) vyhotoviť, a to aj bez súhlasu prítomnej fyzickej osoby, obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam, ak je to potrebné na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom,
- h) vyhotoviť, a to aj bez súhlasu prítomnej fyzickej osoby, zvukový záznam na účely preukázania priebehu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Oprávnenie podľa odseku 1 písm. a) až c) v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestore k nim patriacom (ďalej len "obydlie") možno vykonať, ak na vstup do obydlia udelila súhlas plnoletá fyzická osoba v obydlí; to neplatí, ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje podľa § 93g. Oprávnenie podľa prvej vety musí byť vykonané spôsobom, ktorý neprekročí mieru nevyhnutnú na dosiahnutie jeho účelu a ktorý bude zodpovedať veku dieťaťa, rozumovej vyspelosti dieťaťa a závažnosti situácie, v ktorej sa dieťa nachádza.

(3) Z výkonu oprávnenia podľa odseku 1 písm. a) až d) vyhotoví zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately písomný záznam. Súčasťou písomného záznamu je aj uvedenie dôvodov, pre ktoré zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oprávnenie vykonal.

§ 93c

Obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam

(1) O vyhotovovaní obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu podľa § 93b ods. 1 písm. g) a h), ako aj o dôvode jeho vyhotovenia je zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný vopred informovať prítomné fyzické osoby. Ak je dieťa prítomné pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vysvetlí zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti dôvod vyhotovovania obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu, ako aj jeho ďalšie použitie.

(2) Ak bude zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyhotovovať obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam z výkonu oprávnenia podľa § 93b ods. 1 písm. a) až c) v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b), musí byť táto informácia podaná ešte predtým, ako prítomná fyzická osoba umožní výkon tohto oprávnenia; zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže bez predchádzajúceho informovania vyhotoviť obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam len vtedy, ak počas výkonu oprávnenia zistí okolnosti nasvedčujúce tomu, že dieťa je vystavené ohrozeniu života, zdravia alebo neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu.

(3) Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyhotoví zvukový záznam z priebehu

- a) vykonávania opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b), ak ho o to požiada plnoletá fyzická osoba prítomná v obydľí,
- b) zisťovania názoru dieťaťa podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(4) Obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam podľa § 93b ods. 1 písm. g) a h) sa nesprístupňuje podľa osobitného predpisu.^{74c)} Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately záznam podľa prvej vety poskytne iba orgánu činnému v trestnom konaní, súdu a inému orgánu na účel ustanovený osobitným predpisom.^{74d)}

(5) O poškodení obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu spíše orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý poškodenie zistil, úradný záznam, v ktorom uvedie dátum poškodenia záznamu alebo dátum, kedy bolo poškodenie záznamu zistené, a okolnosti poškodenia záznamu; poškodený záznam naďalej tvorí súčasť spisovej dokumentácie.

(6) Ak zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prostredí podľa § 4, nie je oprávnený nahradiť výkon svojho oprávnenia podľa § 93b ods. 1 písm. g) a h) obrazovým záznamom, obrazovo-zvukovým záznamom alebo zvukovým záznamom vyhotoveným inou osobou.

§ 93d

Poverenie

Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa pri výkone oprávnenia podľa § 93b ods. 1 písm. a) až c) preukazuje písomným poverením orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré obsahuje

- a) meno a priezvisko zamestnanca,
- b) funkčné zaradenie zamestnanca,
- c) názov a sídlo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- d) meno a priezvisko riaditeľa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a jeho podpis,
- e) odtlačok úradnej pečiatky orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 93e

Povinnosti rodiča dieťaťa a inej osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa

Rodič dieťaťa a iná osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, je povinná

- a) umožniť zamestnancovi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately výkon jeho oprávnení a poskytnúť mu potrebné informácie a doklady na účely výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) na požiadanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s ním osobne spolupracovať pri ochrane práv a právom chránených záujmov dieťaťa,
- c) osobne sa dostaviť na miesto uvedené v predvolaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak je to uvedené v predvolaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zabezpečiť aj účasť dieťaťa.

Postup orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zabezpečení preverenia stavu dieťaťa

§ 93f

(1) Ak má orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately informácie nasvedčujúce tomu, že dieťa je vystavené ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, ktoré nie je možné overiť podľa § 93b ods. 1 písm. b) až f), a zamestnancovi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nie je umožnené preveriť stav dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na povolenie vstupu do obydľia na účel preverenia stavu dieťaťa podľa osobitného predpisu^{74c}) (ďalej len "návrh na povolenie"); ustanovenie § 27 tým nie je dotknuté.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný pred podaním návrhu na povolenie oznámiť, čo i len ústne, rodičovi alebo inej osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, že podá návrh na povolenie. Ak to nie je možné alebo účelné, uvedie orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately túto skutočnosť v návrhu na povolenie.

(3) V návrhu na povolenie orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie

- a) dôvod, pre ktorý je potrebné preveriť stav dieťaťa,
- b) zdroj informácií, ktoré viedli k výkonu oprávnení podľa § 93b ods. 1 písm. a) až f),
- c) využité oprávnenia podľa § 93b ods. 1 písm. a) až f) alebo dôvod ich nevyužitia,
- d) ďalšie dôležité skutočnosti o stave dieťaťa, ktoré sú mu známe,
- e) identifikáciu obydľia podľa odseku 1.

§ 93g

(1) Ak súd povolil orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vstup do obydľia na účel preverenia stavu dieťaťa (ďalej len "vstup do obydľia"), zamestnanec orgánu sociálnoprávnej

ochrany detí a sociálnej kurately je oprávnený v sprievode príslušníka Policajného zboru (ďalej len "policajt") vstúpiť do obydli a preveriť stav dieťaťa.

(2) So zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je oprávnená vstúpiť do obydli aj orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prizvaná fyzická osoba, ak s tým prizvaná fyzická osoba súhlasí. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prizve zástupcu školy, zástupcu školského zariadenia, všeobecného lekára pre deti a dorast, s ktorým má uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti,^{74b)} zamestnanca akreditovaného subjektu, ak akreditovaný subjekt vykonával pre dieťa niektoré z opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo inú fyzickú osobu, ak môžu napomôcť prevereniu stavu dieťaťa. Prizvanou fyzickou osobou nemôže byť ten, kto by vstupom do obydli alebo účasťou na preverení stavu dieťaťa mohol sledovať svoj vlastný záujem. Na zabezpečenie prítomnosti prizvanej fyzickej osoby stačí ústne požiadanie alebo elektronické požiadanie s dodatočným doručením žiadosti v listinnej podobe.

(3) Útvar Policajného zboru na požiadanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytne ochranu zamestnancovi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a prizvanej fyzickej osobe pri vstupe do obydli na základe povolenia súdu a preverení stavu dieťaťa.

(4) Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže vyzvať policajta alebo prizvanú fyzickú osobu, aby ho počas preverenia stavu dieťaťa nesprevádzali, ak je to vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa vhodné.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný pred vstupom do obydli na základe povolenia súdu

- a) preukázať sa fyzickej osobe nachádzajúcej sa v obydlí povolením súdu,
- b) stručne objasniť účel povolenia súdu a
- c) vyzvať plnoletú fyzickú osobu nachádzajúcu sa v obydlí k dobrovoľnému umožneniu preverenia stavu dieťaťa.

(6) Ak je možné dôvodne predpokladať, že sa dieťa nachádza v obydlí a nebolo umožnené dobrovoľné preverenie stavu dieťaťa, zabezpečí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately otvorenie obydli kľúčovou službou vybranou z dostupných informačných zdrojov. Ak nebolo možné preukázať sa fyzickej osobe nachádzajúcej sa v obydlí povolením súdu pred otvorením obydli, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa fyzickej osobe nachádzajúcej sa v obydlí preukáže týmto povolením ihneď po otvorení obydli a vstupe doň.

(7) Zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, policajt a prizvaná fyzická osoba sú pri vstupe do obydli na základe povolenia súdu a preverení stavu dieťaťa povinní dbať na česť a ľudskú dôstojnosť fyzických osôb v obydlí, nesmú zasahovať do základných práv a slobôd fyzických osôb v obydlí nad mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu preverenia stavu dieťaťa a výkon tohto oprávnenia musí byť ukončený bezodkladne po tom, ako sa splní jeho účel.

(8) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný zabezpečiť obrazovo-zvukový záznam zo vstupu do obydli na základe povolenia súdu a preverenia stavu dieťaťa; súhlas prítomných osôb sa nevyžaduje.

(9) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po opustení obydli

- a) zabezpečí uzamknutie obydli, ak to nemôže urobiť fyzická osoba nachádzajúca sa v obydlí,
- b) bezodkladne doručí oznámenie o vykonaní vstupe do obydli na základe povolenia súdu vlastníčkovi obydli, ak nebol prítomný v obydlí.

(10) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečil uzamknutie obydlija, je súčasťou oznámenia podľa odseku 9 písm. b) aj miesto a čas, kedy je možné prevzatie kľúčov od obydlija.

(11) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný doručiť súdu písomný záznam z priebehu vstupu do obydlija na základe povolenia súdu najneskôr do 20 pracovných dní od uzavretia obydlija alebo od uplynutia doby platnosti povolenia súdu.

§ 94

(1) Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotné poisťovne, súdy, ústavy zboru väzenskej a justičnej stráže, Sociálna poisťovňa, orgány činné v trestnom konaní, školy, školské zariadenia, okresné úrady, ďalšie orgány štátnej správy, obce a vyššie územné celky sú povinné poskytovať súčinnosť orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadeniam zriadeným na výkon rozhodnutia súdu podľa tohto zákona na účely vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rovnakú povinnosť majú orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotné poisťovne, súdy, ústavy zboru väzenskej a justičnej stráže, Sociálna poisťovňa, orgány činné v trestnom konaní, školy, školské zariadenia, okresné úrady a ďalšie orgány štátnej správy k obciam a vyšším územným celkom, a to v rozsahu potrebnom na výkon ich samosprávnej pôsobnosti podľa tohto zákona.

(2) Orgány štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spolupracujú pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s obcami, vyššími územnými celkami, akreditovanými subjektmi, cirkvami, náboženskými spoločnosťami a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami pôsobiacimi v tejto oblasti.

(3) Osoby uvedené v odseku 1 sú povinné na žiadosť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.

(4) Plnením informačnej povinnosti podľa odseku 3 nie sú dotknuté povinnosti⁵⁰⁾ štátnych orgánov a ďalších osôb podľa odseku 1, ak ide o podozrenie z týrania dieťaťa, zneužívania dieťaťa alebo zo zanedbávania starostlivosti o dieťa.

(5) Na účely koordinácie podľa § 73 ods. 2 písm. e) tretieho bodu sú osoby uvedené v odseku 1 okrem súdu a orgánu činného v trestnom konaní povinné pri zosúladzovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 95

Ustanovenia tohto zákona upravujúce opatrenia na zabezpečenie rovnocenného náhradného prostredia deťom, ktoré nemôžu byť vychovávané vo vlastnej rodine, sa vzťahujú aj na deti, ktoré sú umiestnené v domove sociálnych služieb s celoročným pobytom³²⁾ na základe rozhodnutia súdu.

§ 96

Zamestnanec príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obce alebo vyššieho územného celku, akreditovaného subjektu, ktorý plní úlohy ustanovené týmto zákonom, je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s vykonávaním opatrení podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak. Informácie poskytuje len v prípade, ak by ich zamlčaním bol ohrozený život alebo zdravie detí a plnoletých fyzických osôb alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitných predpisov.³⁾

§ 96a

(1) Ak je orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámené porušovanie práv dieťaťa, je povinný utajiť totožnosť oznamovateľa, ak o to oznamovateľ požiada; to neplatí, ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje informácie orgánu činnému v trestnom konaní, súdu a inému orgánu na účel ustanovený osobitným predpisom.^{74d)} Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže utajiť totožnosť oznamovateľa, ak je to na dosiahnutie účelu preverenia oznámenia nevyhnutné.

(2) Ak sú orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately opakovane oznamované skutočnosti, ktoré sa výkonom oprávnení podľa § 93b nepreukázali, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemusí takéto oznámenie preverovať, o čom upovedomí oznamovateľa.

(3) Ak je oznamovateľ účastníkom konania, v ktorom orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately plní funkciu kolízneho opatrovníka dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručí bezodkladne toto oznámenie príslušnému súdu.

§ 96b

Spisová dokumentácia

(1) Subjekt podľa § 71 ods. 1 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu a písm. b) až e) a zariadenie vedú spisovú dokumentáciu o dieťati a plnoletej fyzickej osobe, pre ktoré sú vykonávané opatrenia podľa tohto zákona.

(2) Spisová dokumentácia obsahuje záznamy, ktoré vznikli z činnosti subjektov podľa odseku 1, a došlé záznamy, ktoré obsahujú najmä osobné údaje dieťaťa, jeho rodiča, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, ďalšej fyzickej osoby, ktorá má s dieťaťom blízky vzťah, alebo inej fyzickej osoby, ktorá je pre vykonávanie opatrení pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu podstatná, údaje o výchovných pomeroch a sociálnych pomeroch dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, záznamy o vykonávaní oprávnení podľa § 93b, kópie podania na súd, orgán činný v trestnom konaní a inú právnickú osobu, písomné vyhotovenie rozhodnutia súdu, orgánu činného v trestnom konaní a správneho orgánu a iné podklady potrebné na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

(3) Spisovú dokumentáciu tvoria najmä záznamy na technických nosičoch dát, obrazové záznamy, obrazovo-zvukové záznamy, zvukové záznamy, listiny alebo fotografie dokumentov a fotokópie originálov listín, ak vzhľadom na povahu vecí nie je potrebné uchovať originál listiny alebo úradne overenú kópiu listiny.

(4) Nesprístupňuje sa časť spisovej dokumentácie, ktorú tvorí

- a) záznam ako podklad pre ústne vyjadrenie v konaní pred súdom a pred orgánom činným v trestnom konaní, pred týmto ústnym vyjadrením,
- b) záznam ako podklad pre písomné vyjadrenie v konaní pred súdom a pred orgánom činným v trestnom konaní a písomné vyjadrenie pre súd alebo orgán činný v trestnom konaní, pred doručením tohto písomného vyjadrenia,
- c) správa pre orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka, pred doručením tejto správy,
- d) správa pre súd, orgán činný v trestnom konaní alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely trestného konania, pred doručením tejto správy,
- e) záznam z rozhovoru s dieťaťom, ak dieťa s jeho zverejnením nesúhlasí; nesúhlas dieťaťa so zverejnením záznamu z rozhovoru musí byť v zázname uvedený.

(5) Odsek 4 sa nevzťahuje na sprístupnenie spisovej dokumentácie, ak o jej sprístupnenie na plnenie svojich úloh požiada

- a) súd,
- b) orgán činný v trestnom konaní,
- c) kontrolný orgán,
- d) verejný ochranca práv,
- e) komisár pre deti,
- f) komisár pre osoby so zdravotným postihnutím.

§ 96c **Osobné údaje**

(1) Subjekt podľa § 71 ods. 1 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu a písm. b) až f) a zariadenie na účel plnenia úloh podľa tohto zákona a v rozsahu nevyhnutnom na plnenie úloh podľa tohto zákona spracúvajú osobné údaje o

- a) dieťať, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia podľa tohto zákona, o jeho rodičovi, o osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, o blízkej osobe dieťaťa alebo o inej fyzickej osobe, ktorá je na vykonávanie opatrení pre dieťa podstatná,
- b) plnoletej fyzickej osobe, pre ktorú sa vykonávajú opatrenia podľa tohto zákona, o inej fyzickej osobe, ktorá je na vykonávanie opatrení pre plnoletú fyzickú osobu podstatná,
- c) tehotnej žene a o tejto žene po pôrode a jej dieťať v zariadení.

(2) Osobným údajom podľa odseku 1 je meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa obvyklého pobytu a údaje týkajúce sa zdravia.

§ 96d **Osobitné ustanovenia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu**

(1) Vláda Slovenskej republiky môže v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu (ďalej len „mimoriadna situácia“) ustanoviť nariadením vlády Slovenskej republiky na obdobie v čase mimoriadnej situácie alebo na obdobie bezprostredne nasledujúce po skončení mimoriadnej situácie

- a) predĺženie, skrátenie, odpustenie zmeškania alebo spočívanie lehôt,
- b) preukazovanie predpokladu psychickej spôsobilosti záujemcu o zamestnanie podľa § 58 ods. 1,
- c) podmienky predĺženia výkonu opatrení pobytovou formou vykonávaných pre
  - 1. dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  - 2. plnoletú fyzickú osobu na základe dohody s touto osobou,
- d) zmenu štruktúry centra podľa § 48 ods. 1 a § 51 ods. 1 a podmienky vykonávania opatrení pobytovou formou v rozsahu nevyhnutnom na ochranu zdravia detí a plnoletých fyzických osôb,
- e) podmienky overenia odbornej spôsobilosti podľa § 82 ods. 1 písm. b) a podmienky preukázania splnenia podmienok akreditácie,
- f) podmienky vykonávania opatrení, metód, techník a postupov v rozsahu nevyhnutnom na predchádzanie alebo znižovanie rizika ohrozenia života alebo zdravia fyzických osôb, pre ktoré sú vykonávané opatrenia podľa tohto zákona, a zamestnancov vykonávajúcich opatrenia podľa tohto zákona.

(2) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

a) môže v čase mimoriadnej situácie

1. zmeniť priority a spôsob ich organizačného zabezpečenia určené podľa § 89 ods. 1 písm. a) vrátane počtu a špecifikácie miest určených podľa § 89 ods. 1 písm. a); ak ide o centrum, ktoré vykonáva opatrenia na základe udelenej akreditácie a ktorého sa uvedené zmeny týkajú, ústredie tieto zmeny vykoná po dohode s týmto centrom na základe dodatku k zmluve o poskytnutí finančného príspevku podľa § 89a a 89b,

2. navýšiť celkový počet miest určených podľa § 89 ods. 2,

b) zverejní na svojom webovom sídle plán zabezpečenia vykonávania pobytového opatrenia súdu a plán zabezpečenia vykonávania pobytového opatrenia na základe dohody v čase trvania mimoriadnej situácie, ak postupovalo podľa písmena a).

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v čase mimoriadnej situácie dohodne

a) so subjektom, prostredníctvom ktorého zabezpečuje výkon opatrení alebo mediáciu na základe schválených priorít podľa § 89 ods. 1 písm. c), spôsob zabezpečenia výkonu opatrenia, ktoré nie je možné vykonať v dohodnutom čase, dohodnutom rozsahu alebo dohodnutým spôsobom,

b) s obcou, ktorá vykonáva opatrenia podľa § 75, dočasný spôsob vykonávania opatrení pre dieťa, rodinu a plnoletú fyzickú osobu.

(4) Ustanovenia zákona, ktoré upravujú právne skutočnosti uvedené v

a) odseku 1, sa uplatňujú s odchýlkami ustanovenými nariadením vlády Slovenskej republiky podľa odseku 1,

b) odsekoch 2 a 3, sa uplatňujú s odchýlkami ustanovenými v odsekoch 2 a 3.

§ 97

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

a) náležitosti programu centra, špecializovaného programu centra a resocializačného programu centra podľa § 45 ods. 6,

b) odborné činnosti a ďalšie činnosti centra podľa § 45 ods. 8,

c) náležitosti a podrobnosti vedenia plánov podľa § 45 ods. 9 a § 93 ods. 14,

d) počet zamestnancov a profesijnú štruktúru zamestnancov centra podľa § 46 ods. 3,

e) podrobnosti o poskytovaní stravovania v centre a výšku dennej stravnej jednotky, podrobnosti o osobnom vybavení detí a úschove cenných vecí v centre podľa § 46 ods. 5,

f) náležitosti odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 47 ods. 1 a § 59 ods. 3,

g) počet skupín a samostatne usporiadaných skupín v rodinnom dome, byte a ďalšej budove centra podľa § 48 ods. 1 a § 51 ods. 1 písm. b),

h) počet detí a plnoletých fyzických osôb v skupine podľa § 48 ods. 1, § 56 ods. 3 a § 57 ods. 8,

i) počet detí a mladých dospelých v

1. profesionálnej náhradnej rodine podľa § 51 ods. 1 písm. a),

2. samostatne usporiadanej skupine podľa § 51 ods. 1 písm. b),

j) druhy špecializovaných samostatných skupín podľa § 51 ods. 1 písm. b) štvrtého bodu,

k) kvalifikačný predpoklad profesionálneho náhradného rodiča, rozsah a podrobnosti prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti a náležitosti zhodnotenia tejto prípravy podľa § 52 ods. 2,

l) výšku úhrady výdavkov a výšku zvýšených výdavkov na dieťa a mladého dospelého

v profesionálnej náhradnej rodine a základné vybavenie a ďalšie vybavenie podľa § 52 ods. 3 a podrobnosti o vedení evidencie výdavkov podľa § 52 ods. 4,

- m) rozsah a podrobnosti informačného poradenstva podľa § 53 ods. 7,
- n) predmet psychologického vyšetrenia, zoznam kontraindikácií psychickej spôsobilosti a náležitosti psychologického posudku podľa § 58 ods. 5,
- o) výšku vreckového a príspevku na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého podľa § 66 a 68,
- p) podrobnosti o žiadosti o udelenie akreditácie, predĺženie platnosti akreditácie, zmenu akreditácie, podrobnosti o overení odbornej spôsobilosti a ďalšie podrobnosti o akreditácii podľa § 79, 80 a 82,
- q) určenie celkového počtu miest na vykonávanie opatrení pobytovou formou v centrách podľa § 89 ods. 2,
- r) spôsob určenia sumy podľa § 89d ods. 3,
- s) podrobnosti o zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny, posúdení možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a o určení miery ohrozenia dieťaťa,
- t) náležitosti programu supervízie podľa § 93 ods. 9,
- u) podrobnosti vedenia a náležitosti spisovej dokumentácie podľa § 96b,
- v) rozsah zmien náležitostí ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom podľa písmen a) až u), ktoré môžu byť v čase mimoriadnej situácie ustanovené usmernením ministra alebo generálneho riaditeľa v rozsahu nevyhnutnom na predchádzanie alebo znižovanie rizika ohrozenia života alebo zdravia detí alebo plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zamestnancov centier, zamestnancov subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe udelennej akreditácie,
- w) lehotu na vykonanie informatívneho pohovoru, náležitosti a podrobnosti informatívneho pohovoru podľa § 20 ods. 3.

§ 97a

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 97b

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používajú

- a) slová „detský domov“ alebo slová „detský domov pre maloletých bez sprievodu“ vo všetkých tvaroch rozumie sa tým „zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorého účelom je vykonávanie pobytového opatrenia súdu“ v príslušnom tvare,
- b) slová „krízové stredisko“ vo všetkých tvaroch rozumie sa tým „zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorého účelom je vykonávanie špecializovaného programu“ v príslušnom tvare,
- c) slová „resocializačné stredisko pre drogovu závislých a inak závislých“ vo všetkých tvaroch rozumie sa tým „zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorého účelom je vykonávanie resocializačného programu“ v príslušnom tvare.

DVANÁSTA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 98

(1) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí k 31. augustu 2005 vykonávali prácu vo verejnom záujme k zamestnávateľovi, ktorým je Centrum poradensko-psychologických služieb pre jednotlivca, pár a rodinu (ďalej len „Centrum poradensko-psychologických služieb“), a miesto výkonu ich práce bolo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb so sídlom v Bratislave, prechádzajú od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

(2) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí k 31. augustu 2005 vykonávali prácu vo verejnom záujme k zamestnávateľovi, ktorým je Centrum poradensko-psychologických služieb, a miesto výkonu ich práce boli pracoviská riaditeľstva, územné pracoviská a pracoviská územných pracovísk, riaditeľstva a územné pracoviská Centra poradensko-psychologických služieb, prechádzajú od 1. septembra 2005 na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorých územnom obvode sa tieto pracoviská nachádzajú.

(3) Správa majetku štátu, ktorú k 31. augustu 2005 vykonávalo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb so sídlom v Bratislave, a ktorý slúžil na plnenie jeho úloh, prechádza od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Správa majetku štátu, ktorú k 31. augustu 2005 vykonávalo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb, a ktorý slúžil na plnenie úloh jeho pracovísk a jeho územných pracovísk, prechádza od 1. septembra 2005 na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorých územnom obvode sa nachádzajú pracoviská riaditeľstva Centra poradensko-psychologických služieb a územné pracoviská Centra poradensko-psychologických služieb.

(4) Práva a povinnosti z dohôd uzatvorených Centrom poradensko-psychologických služieb do 31. augusta 2005 prechádzajú od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

§ 99

(1) Štátny zamestnanec, ktorý spĺňal do 31. augusta 2005 kvalifikačné predpoklady na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu,⁷⁹⁾ spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie týchto opatrení aj podľa tohto zákona.

(2) Ak výkon ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia a výchovného opatrenia zabezpečoval v profesionálnej rodine zamestnanec zariadenia, ktorý spĺňal do 31. augusta 2005 kvalifikačné predpoklady na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie týchto opatrení aj podľa tohto zákona.

§ 100

(1) Evidenciu a spisovú dokumentáciu týkajúcu sa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedenú o dieťaťi, plnoletej fyzickej osobe a rodine do 31. augusta 2005 musia orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zariadenia, obce a ostatné subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doplniť a prispôbiť podľa tohto zákona najneskôr do 31. marca 2006.

(2) Ak fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, splnila podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 podmienky na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi ňou a dieťaťom, ktorému treba zabezpečiť náhradnú rodinnú starostlivosť, a je k 31.

augustu 2005 vedená v prehľade občanov vhodných vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť, zapíše sa do zoznamu žiadateľov podľa tohto zákona.

(3) Ak fyzická osoba mala v období pred 1. septembrom 2005 záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom a nebola k 31. augustu 2005 vedená v prehľade občanov vhodných vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005, postupuje sa pri sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

(4) Detský domov, krízové stredisko a resocializačné stredisko zriadené ako zariadenia sociálnych služieb podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 sa považujú za zariadenia podľa tohto zákona; zriaďovateľ týchto zariadení je povinný zabezpečiť plnenie účelu zariadenia podľa tohto zákona.

(5) Ak je zriaďovateľ detského domova, krízového strediska a resocializačného strediska zriadených podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytovala sociálnu pomoc podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005, je povinná požiadať o udelenie akreditácie podľa tohto zákona najneskôr do 31. mája 2006. Do 31. mája 2006 je tento zriaďovateľ považovaný za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona a je vedený v zozname akreditovaných subjektov podľa § 83 ods. 5. Ak zriaďovateľ uvedený v prvej vete požiada o udelenie akreditácie, je považovaný za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona až do dňa vydania osvedčenia o udelení akreditácie alebo doručenia písomného oznámenia o nevydaní osvedčenia.

(6) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá do 31. augusta 2005 poskytovala sociálnu pomoc na základe povolenia podľa osobitného predpisu⁷⁶⁾ vykonávaním opatrení, ktoré obsahovo zodpovedajú opatreniam podľa tohto zákona, je povinná požiadať o udelenie akreditácie podľa tohto zákona najneskôr do 31. mája 2006. Do 31. mája 2006 je právnická osoba alebo fyzická osoba uvedená v prvej vete považovaná za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona a je vedená v zozname akreditovaných subjektov podľa § 83 ods. 5. Ak právnická osoba alebo fyzická osoba uvedená v prvej vete požiada o udelenie akreditácie, je považovaná za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona až do dňa vydania osvedčenia o udelení akreditácie alebo doručenia písomného oznámenia o nevydaní osvedčenia.

(7) O žiadostiach právnických osôb a fyzických osôb o vydanie povolenia podľa osobitného predpisu,⁷⁶⁾ o ktorých do 31. augusta 2005 nebolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhoduje po 31. auguste 2005 podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005.

(8) Ak obec, právnická osoba alebo fyzická osoba vykonáva po 31. auguste 2005 opatrenia podľa odseku 6 a splnila podmienky na poskytnutie finančného príspevku podľa právneho predpisu účinného do 31. augusta 2005, postupuje sa pri jeho čerpaní a zúčtovaní do 31. mája 2006 podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005.

(9) Zriaďovatelia detských domovov zabezpečia a utvoria podmienky v detských domovoch

- a) do 31. decembra 2006 tak, aby od 1. januára 2007 bolo každé dieťa do jedného roku veku zaradené po jeho umiestnení v detskom domove a diagnostickom pobyte v samostatnej diagnostickej skupine výlučne do profesionálnej rodiny s výnimkou dieťaťa, ktorého zdravotný stav vyžaduje osobitnú zvýšenú opateru a starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine,
- b) do 31. decembra 2008 tak, aby od 1. januára 2009 bolo každé dieťa do troch rokov veku zaradené po jeho umiestnení v detskom domove a diagnostickom pobyte v samostatnej diagnostickej skupine výlučne do profesionálnej rodiny s výnimkou dieťaťa, ktorého zdravotný stav vyžaduje osobitnú zvýšenú opateru a starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

(10) Domovy sociálnych služieb pre deti s celoročným pobytom prijímajú deti s nariadenou ústavnou starostlivosťou do 31. decembra 2008. Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečia a utvoria do 31. decembra 2008 podmienky na prijímanie všetkých detí so

zdravotným postihnutím, ktoré majú nariadenú ústavnú starostlivosť, v zariadeniach zriadených podľa tohto zákona.

(11) Ak zariadenie pestúnskej starostlivosti poskytuje k 31. augustu 2005 pestúnsku starostlivosť podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 deťom, ktoré sú zverené do pestúnskej starostlivosti právoplatným rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo ktoré sú dočasne zverené do starostlivosti osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom, postupuje toto zariadenie pri poskytovaní starostlivosti od 1. septembra 2005 do skončenia dôvodov poskytovania pestúnskej starostlivosti deťom, ktorým poskytovalo toto zariadenie starostlivosť k 31. augustu 2005, podľa predpisu účinného do 31. augusta 2005.⁷⁷⁾ Od 1. septembra 2005 sa tieto zariadenia až do ich zániku považujú za zariadenia podľa tohto zákona. Ustanovenia § 79 až 86 sa na tieto zariadenia nevzťahujú.

(12) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje vyššiemu územnému celku finančné prostriedky na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa odseku 12, ktoré zriadil, a v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa odseku 12, s ktorým uzatvoril zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu podľa osobitného predpisu.³²⁾ Finančné prostriedky na nasledujúci kalendárny rok poskytuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe žiadosti vyššieho územného celku podanej do 31. októbra. O poskytnutí finančných prostriedkov uzatvorí určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s vyšším územným celkom zmluvu. Na určenie výšky finančných prostriedkov sa vzťahuje osobitný predpis.³²⁾ Poskytovaním finančných prostriedkov na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v pestúnskych zariadeniach podľa odseku 12 vyššiemu územnému celku nie je dotknutá pôsobnosť vyššieho územného celku podľa osobitného predpisu.³²⁾

(13) Vyšší územný celok, obec a akreditovaný subjekt, ak sú zriaďovateľmi krízového strediska podľa § 62 alebo resocializačného strediska podľa § 63, oznámia určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do 30. septembra 2005 počet miest určených na vykonávanie rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ na nasledujúci kalendárny rok v týchto zariadeniach na účely vypracovania návrhu priorít v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach za jeho územný obvod.

(14) Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 a 3 do 31. októbra 2005 vypracujú návrhy priorít a návrhy ich zabezpečenia podľa § 73 ods. 2 písm. e) deviateho a dvanásteho bodu a § 73 ods. 3 písm. l) a do 15. decembra vypracujú na základe schválených priorít plány podľa § 73 ods. 2 písm. e) desiateho bodu a § 73 ods. 3 písm. m).

(15) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 schváli do 15. novembra 2005 priority podľa § 73 ods. 1 písm. d).

(16) Ak sa vykonáva ku dňu účinnosti tohto zákona rozhodnutie súdu v detskom domove, ktorý zriadila právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá sa podľa tohto zákona považuje za akreditovaný subjekt, poskytne jej určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančný príspevok na rok 2006 podľa tohto zákona na základe písomnej žiadosti podanej do 30. novembra 2005.

(17) Ak sa vykonáva rozhodnutie súdu v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, ktorý zriadila právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá sa podľa tohto zákona považuje za akreditovaný subjekt, poskytne jej určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančný príspevok podľa tohto zákona na základe písomnej žiadosti podanej po 31. auguste 2005. Finančný príspevok možno v tomto prípade poskytnúť preddavkovo, počnúc septembrom 2005, najskôr odo dňa podania písomnej žiadosti; na poskytnutie tohto finančného príspevku sa

nevzťahuje odsek 8.

(18) Ustanovenia zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, ktoré upravujú sociálnu prevenciu dieťaťa, sociálnu prevenciu plnoletého občana, sociálnoprávnu ochranu detí, organizovanie náhradnej starostlivosti, sociálne poradenstvo, detský domov, krízové stredisko a resocializačné stredisko, sa od 1. septembra 2005 nevzťahujú na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

(19) Povinnosť finančne podporovať úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa podľa § 64, poskytovať príspevok na tvorbu úspor dieťaťa podľa § 64 sa vzťahuje na prípady, keď bolo dieťa umiestnené do detského domova na základe právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti po 31. decembri 2005.

(20) Účelové viazanie finančných prostriedkov vyššieho územného celku alebo obce podľa § 89 ods. 4 platí pre rozpočtové roky 2006 až 2008.

(21) Podmienky poskytovania finančného príspevku podľa § 89 na rok 2006 upraví vyšší územný celok a obec tak, aby boli oznámené najneskôr do 30. novembra 2005.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2009

§ 100a

Zriaďovatelia detských domovov zabezpečia a utvoria podmienky v detských domovoch do 31. decembra 2012 tak, aby od 1. januára 2013 v objekte, ktorý nie je samostatným rodinným domom alebo samostatným bytom, celkový počet detí v skupinách nepresiahol 40. Ak sa v detskom domove do 31. decembra 2008 vykonávala ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie a výchovné opatrenie v špecializovaných samostatných skupinách podľa § 53 ods. 2 písm. c) prvého bodu a šiesteho bodu zákona účinného do 31. decembra 2008, možno prekročiť počet detí podľa prvej vety, ak detský domov po 1. januári 2009 vykonáva ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie a výchovné opatrenie v špecializovaných samostatných skupinách podľa § 53 ods. 4 písm. c) piateho bodu zákona účinného od 1. januára 2009; prednosť má vykonávanie ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia a výchovného opatrenia v špecializovaných samostatných skupinách podľa § 53 ods. 4 písm. c) piateho bodu v objekte podľa prvej vety.

§ 100b

Ak sú k 31. decembru 2008 v dvoch samostatných bytových jednotkách rodinného domu detského domova umiestnené najviac dve samostatné skupiny alebo špecializované samostatné skupiny, zriadenie jednej samostatnej skupiny alebo špecializovanej samostatnej skupiny podľa § 53a ods. 1 zákona účinného od 1. januára 2009 sa považuje za splnené.

§ 100c

Evidenciu a spisovú dokumentáciu týkajúcu sa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o dieťati, o plnoletej fyzickej osobe a o rodine vedenú do 31. decembra 2008 doplnia a prehodnotia orgány sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, vyššie územné celky, obce, zariadenia a akreditované subjekty podľa zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. marca 2009.

§ 100d

(1) Ak dieťaťu, ktoré bolo umiestnené do detského domova do 31. decembra 2007 na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, vznikol nárok na príspevok na tvorbu úspor podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, poskytuje sa tento príspevok aj po 31. decembri

2008 podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(2) Pri použití a poskytovaní finančných príspevkov na úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa, ktoré bolo umiestnené do detského domova po 31. decembri 2007 na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, sa postupuje podľa § 65 zákona účinného od 1. januára 2009.

§ 100e

(1) Pri poskytovaní finančného príspevku určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na rok 2009 na zabezpečenie potrebného počtu miest v detskom domove, v detskom domove pre maloletých bez sprievodu a v krízovom stredisku sa postupuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2008. Finančný príspevok podľa prvej vety sa poskytuje vo výške podľa § 89 ods. 3 zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Pri poskytovaní finančného príspevku určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na rok 2009 na zabezpečenie potrebného počtu miest v resocializačných strediskách sa postupuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, a to podľa počtu miest v resocializačných strediskách oznámených podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

§ 100f

Zoznam resocializačných stredísk na rok 2009, v ktorých možno vykonávať rozhodnutie súdu, vypracuje a sprístupní orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 do 31. januára 2009.

§ 100g

(1) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prehodnotia priority a potrebu zabezpečenia vykonávania opatrení podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Ak je potrebné vykonať zmeny v schválených prioritách na rok 2009, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately predloží Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny do 28. februára 2009 žiadosť o zmenu v schválených prioritách na rok 2009 pre svoj územný obvod a jej odôvodnenie. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posúdi dôvody tejto žiadosti a schváli pre územný obvod orgánu podľa prvej vety zmenu priorít do 31. marca 2009. Ak bola schválená zmena priorít, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracujú plán zabezpečenia podľa § 73 ods. 3 písm. m) do 15 dní od schválenia zmeny priorít a postupujú podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Ak neboli vykonané zmeny v schválených prioritách na rok 2009 podľa odseku 1, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupujú pri zabezpečení priorít na rok 2009 podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

§ 100h

(1) O žiadostiach o akreditáciu, o ktorých sa do 31. decembra 2008 právoplatne nerozhodlo, rozhoduje sa od 1. januára 2009 podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(2) Akreditovaný subjekt, ktorému bola udelená akreditácia podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, je akreditovaný subjekt podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

§ 100i

Ak v zariadení k 1. januáru 2009 sociálnu prácu vykonáva fyzická osoba, ktorá sociálnu prácu vykonávala aj do 31. decembra 2008, kvalifikačné predpoklady na vykonávanie sociálnej práce podľa zákona účinného od 1. januára 2009 sa považujú za splnené.

§ 100j**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2011**

(1) Práva a povinnosti z dohôd⁷⁸⁾ uzatvorených určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do 30. júna 2011 v súvislosti s výkonom zriaďovateľskej pôsobnosti vo vzťahu k detským domovom a detským domovom pre maloletých bez sprievodu a v súvislosti s pôsobnosťou určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona účinného do 30. júna 2011 prechádzajú od 1. júla 2011 na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a sociálnej kurately uvedený v § 73 ods. 1.

(2) Práva a povinnosti účastníkov právnych vzťahov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyplývajúce z prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti k detským domovom a k detským domovom pre maloletých bez sprievodu a z prechodu pôsobnosti v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vzniknuté do 30. júna 2011 prechádzajú od 1. júla 2011 z určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a sociálnej kurately uvedený v § 73 ods. 1 podľa delimitačných protokolov uzatvorených medzi určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a sociálnej kurately uvedeným v § 73 ods. 1.

(3) Práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckého pomeru štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu v oblasti sociálnych vecí vo vzťahu k zriaďovateľskej pôsobnosti k detským domovom a k detským domovom pre maloletých bez sprievodu a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona účinného do 30. júna 2011 prechádzajú od 1. júla 2011 z doterajších služobných úradov, ktorými sú určené orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na služobný úrad, ktorým je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a sociálnej kurately uvedený v § 73 ods. 1.

(4) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neskončil do 30. júna 2011 konanie vo veciach, v ktorých v prvom stupni konal a rozhodoval detský domov alebo detský domov pre maloletých bez sprievodu, postúpi vec⁷⁹⁾ po 30. júni 2011 na konanie a rozhodnutie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a sociálnej kurately uvedenému v § 73 ods. 1.

(5) V príprave na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti, ktorá nebola skončená do 30. júna 2011, sa po 30. júni 2011 postupuje podľa zákona účinného od 1. júla 2011. Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti skončená do 30. júna 2011 sa považuje za prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti podľa zákona účinného od 1. júla 2011. Fyzická osoba, ktorá absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti od 1. januára 2010 do 30. júna 2011, môže požiadať do 31. decembra 2011 subjekt, u ktorého absolvovala túto prípravu, o doplnenie tejto prípravy podľa zákona účinného od 1. júla 2011.

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 poskytuje vyššiemu územnému celku finančné prostriedky na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa § 100 ods. 11, ktoré zriadil, a v zariadení

pestúnskej starostlivosti podľa § 100 ods. 11, s ktorým uzatvoril zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu podľa zákona účinného do 31. decembra 2008. Finančné prostriedky na nasledujúci kalendárny rok poskytuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 na základe žiadosti vyššieho územného celku podanej do 31. októbra. O poskytnutí finančných prostriedkov uzatvorí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 s vyšším územným celkom zmluvu. Na určenie výšky finančných prostriedkov sa vzťahuje zákon účinný do 31. decembra 2008. Poskytovaním finančných prostriedkov na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v pestúnskych zariadeniach podľa § 100 ods. 11 vyššiemu územnému celku nie je dotknutá pôsobnosť vyššieho územného celku podľa zákona účinného do 31. decembra 2008. Ustanovenie § 100 ods. 12 sa od 1. júla 2011 nepoužije.

(7) Ak štátny zamestnanec spĺňal do 30. júna 2011 kvalifikačné predpoklady na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanovené v § 93 ods. 1, považujú sa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie týchto opatrení podľa zákona účinného od 1. júla 2011 za splnené.

(8) Zriaďovatelia detských domovov sú povinní zabezpečiť a utvoriť podmienky v detských domovoch do 31. decembra 2011 tak, aby od 1. januára 2012 bolo každé dieťa do šiestich rokov po jeho umiestnení v detskom domove najneskôr po diagnostike zaradené do profesionálnej rodiny s výnimkou dieťaťa, ktorého zdravotný stav vyžaduje preukázateľne osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine podľa § 53 ods. 4 písm. c), alebo v prípade dieťaťa podľa § 53 ods. 4 písm. e) alebo ak je to v záujme dieťaťa z dôvodu zachovania súrodeneckých väzieb. Na preukázanie potreby osobitnej starostlivosti podľa prvej vety § 54 ods. 7 platí rovnako.

§ 100k

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2014

Ak zariadenie podľa § 45 ods. 1 nemá v pracovnom pomere fyzickú osobu, ktorá spĺňa podmienky ustanovené v § 47a ods. 4, činnosť zodpovednej osoby v tomto zariadení môže vykonávať aj fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore ošetrovatelstvo, má päťročnú odbornú prax a má odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore psychiatria, najdlhšie však do 1. júla 2017.

§ 100l

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016

(1) Ak je súčasťou schválených priorít podľa § 73 ods. 1 písm. d) pre orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na rok 2016 aj zabezpečenie výchovno-rekreačného skupinového programu podľa § 17 ods. 4 v znení účinnom do 31. decembra 2015, vzťahuje sa na zabezpečenie tejto priority zákon účinný do 31. decembra 2015.

(2) Konanie o udelenie akreditácie, ktoré nebolo do 31. decembra 2015 právoplatne ukončené, sa dokončí podľa zákona účinného od 1. januára 2016.

§ 100m

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2016

V konaní začatých pred 1. júlom 2016, ktoré nebolo právoplatne skončené, sa postupuje podľa predpisov účinných do 30. júna 2016.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2018**§ 100n**

(1) Na detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko a resocializačné stredisko sa do 31. decembra 2018 vzťahuje zákon účinný do 31. marca 2018. Na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v

- a) detskom domove, detskom domove pre maloletých bez sprievodu alebo krízovom stredisku sa vzťahuje § 45 ods. 6, § 46 ods. 11 a 12, § 49 ods. 3 a 5, § 52 ods. 5, § 53 ods. 8, § 55, § 58 a 62 účinný od 1. apríla 2018, ak odsek 2 neustanovuje inak,
- b) resocializačnom stredisku sa vzťahuje § 45 ods. 6, § 46 ods. 11 a 12, § 49 ods. 5, § 57 ods. 1 až 4 a § 58 účinný od 1. apríla 2018.

(2) Na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v krízovom stredisku zriadenom vyšším územným celkom alebo obcou sa vzťahuje § 45 ods. 6, § 46 ods. 11 a 12, § 49 ods. 3 a 5, § 52 ods. 5, § 53 ods. 8, § 55 a 58 účinný od 1. apríla 2018 od 30. novembra 2018. Krízové stredisko zriadené vyšším územným celkom alebo obcou nie je povinné postupovať podľa prvej vety, ak zriaďovateľ oznámi podľa § 100p, že bude od 1. januára 2019 poskytovateľom sociálnych služieb podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

(3) Zariadenie podľa odseku 1 je povinné do 30. júna 2018 vypracovať program podľa § 45 ods. 6 účinného od 1. apríla 2018 na opatrenia, ktoré vykonávalo podľa zákona účinného do 31. marca 2018. Ak zariadenie podľa odseku 1 je akreditovaný subjekt, predloží program podľa prvej vety ministerstvu; na účely akreditácie sa tento program považuje za zmenu rozhodujúcich skutočností podľa § 83 ods. 5 písm. h) účinného od 1. apríla 2018, na overenie ktorých sa vzťahuje § 83 ods. 6 účinný od 1. apríla 2018. Ak nebolo vo veci akreditácie podľa druhej vety rozhodnuté inak, akreditovaný subjekt, ktorý plnil podmienky akreditácie podľa zákona účinného do 31. marca 2018, sa považuje za akreditovaný subjekt, ktorý plní podmienky akreditácie podľa zákona účinného od 1. apríla 2018.

§ 100o

(1) Akreditovaný subjekt, ktorý k 31. marcu 2018 má udelenú akreditáciu na prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť a ktorý má záujem vykonávať prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem o medzištátne osvojenie, oznámi ministerstvu obsah a personálne zabezpečenie prípravy podľa § 38 ods. 4 písm. a) účinného od 1. apríla 2018 v rozsahu najmenej štyroch hodín; na účely akreditácie sa oznámenie považuje za zmenu rozhodujúcich skutočností podľa § 83 ods. 5 písm. h) účinného od 1. apríla 2018, na overenie ktorých sa vzťahuje § 83 ods. 6 účinný od 1. apríla 2018.

(2) Konanie vo veci akreditácie začaté pred 1. aprílom 2018, ktoré nebolo právoplatne ukončené do 31. marca 2018, sa dokončí podľa zákona účinného do 31. marca 2018.

(3) Ak konanie vo veci udelenia akreditácie na vykonávanie opatrení pobytovou formou alebo vykonávanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v zariadení začaté po 31. marci 2018 bolo právoplatne ukončené do 31. decembra 2018, rozhodnutie o udelení akreditácie je vykonateľné od 1. januára 2019.

(4) Ak konanie vo veci predĺženia alebo zmeny akreditácie začaté po 31. marci 2018 bolo právoplatne ukončené do 31. decembra 2018, rozhodnutie o predĺžení akreditácie alebo zmene akreditácie je vykonateľné od 1. januára 2019; akreditovaný subjekt do 31. decembra 2018 vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe rozhodnutia vydaného do 31. marca 2018.

§ 100p

Zriaďovateľ krízového strediska, ktorým je vyšší územný celok, obec alebo akreditovaný subjekt, je povinný do 15. novembra 2018 oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1, či opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré vykonával v krízovom stredisku, bude od 1. januára 2019 vykonávať v centre podľa zákona účinného od 1. apríla 2018 alebo bude poskytovateľom sociálnych služieb podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

§ 100q

Na zabezpečenie výkonu rozhodnutia súdu v zariadeniach, na zabezpečenie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom akreditovaného subjektu a na zabezpečenie mediácie na rok 2018 sa vzťahujú priority určené alebo schválené v roku 2017 orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1.

§ 100r

(1) Na poskytovanie finančného príspevku na

- a) výkon rozhodnutia súdu v zariadeniach orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 na rok 2018 sa vzťahuje zákon účinný do 31. marca 2018,
- b) vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach vyšším územným celkom podľa § 76 písm. f) prvého bodu na rok 2018 sa vzťahuje zákon účinný do 31. marca 2018.

(2) Ak krízové stredisko zriadené vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom zabezpečuje na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí finančného príspevku podľa § 73 ods. 1 písm. v) šiesteho bodu účinného do 31. marca 2018 na rok 2018 výkon súdneho rozhodnutia a tento zriaďovateľ oznámil podľa § 100p, že opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré vykonával v krízovom stredisku,

- a) bude od 1. januára 2019 vykonávať v centre a k 15. novembru 2018 je miesto v krízovom stredisku, ktoré je zabezpečené na základe tejto zmluvy, obsadené dieťaťom, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 poskytuje
  1. zriaďovateľovi krízového strediska, ktorým je vyšší územný celok alebo obec, finančné prostriedky na úhradu výdavkov na miesto, ktoré je k 15. novembru 2018 obsadené dieťaťom, do skončenia vykonávania pobytového opatrenia súdu vykonávaného pre toto dieťa; podmienky poskytovania finančných prostriedkov a výšku finančných prostriedkov určenú podľa § 89a účinného od 1. apríla 2018 dohodne orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 v zmluve o poskytnutí finančných prostriedkov s vyšším územným celkom alebo obcou,
  2. akreditovanému subjektu finančný príspevok podľa zákona účinného od 1. apríla 2018,
- b) nebude od 1. januára 2019 vykonávať v centre a miesto, ktoré je k 15. novembru 2018 v krízovom stredisku zabezpečené na základe zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, je obsadené dieťaťom, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 postupuje podľa § 73 ods. 2 písm. d).

§ 100s

Ak sa na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení podľa § 100n ods. 1 vyžaduje od 1. januára 2019 odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadenie vykonáva opatrenia pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu na

základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo s plnoletou fyzickou osobou uzatvorenej

a) do 31. marca 2018,

1. podmienka predchádzajúceho odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa od 1. januára 2019 považuje za splnenú do ukončenia vykonávania týchto opatrení v centre,
2. zariadenie oznámi do 15. januára 2019 príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately meno, priezvisko dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktorú vykonáva opatrenia na základe dohody, predpokladanú dĺžku vykonávania opatrení na základe dohody, a ak sú opatrenia vykonávané ambulantnou formou alebo terénnou formou aj plánovaný počet hodín vykonávania týchto opatrení; to sa nevzťahuje na vykonávanie resocializačného programu podľa § 57 ods. 6 písm. a) účinného od 1. apríla 2018,

b) od 1. apríla 2018,

1. podmienka predchádzajúceho odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa od 1. januára 2019 považuje za splnenú,
2. lehota určená pre dĺžku pobytu podľa § 48 ods. 3 účinného od 1. apríla 2018 začína plynúť 1. januára 2019,
3. zariadenie oznámi do 15. januára 2019 príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately meno, priezvisko dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktorú vykonáva opatrenia na základe dohody, a ak sú opatrenia vykonávané ambulantnou formou alebo terénnou formou aj plánovaný počet hodín vykonávania týchto opatrení; to sa nevzťahuje na vykonávanie resocializačného programu podľa § 57 ods. 6 písm. a) účinného od 1. apríla 2018.

§ 100t

Akreditovaný subjekt, ktorému je udelená akreditácia na vykonávanie opatrení v centre podľa zákona účinného od 1. apríla 2018 a akreditovaný subjekt podľa § 100n ods. 1 a § 100o ods. 2 až 4 sú povinní oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 náležitosti podľa § 89 účinného od 1. apríla 2018 na rok 2019 do 15. novembra 2018.

§ 100u

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 vypracuje návrh priorit a návrh ich zabezpečenia v centrách podľa § 89 ods. 4 účinného od 1. apríla 2018 na rok 2019 do 15. septembra 2018.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 do

- a) 15. septembra 2018 prehodnotí stav pripravenosti a možnosti zariadení v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona účinného od 1. apríla 2018 a určí účel, formu a rozsah týchto opatrení vykonávaných v zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti od 1. januára 2019,
- b) 15. októbra 2018 určí a zverejní priority podľa § 89 ods. 1 účinného od 1. apríla 2018 na rok 2019 a vypracuje a zverejní plán ich zabezpečenia v centrách podľa § 89 ods. 3 písm. c) účinného od 1. apríla 2018 na rok 2019,
- c) 15. decembra 2018 vypracuje a zverejní spôsob realizácie plánu a zabezpečenia vykonávania opatrení v centrách podľa § 89 ods. 3 písm. d) účinného od 1. apríla 2018 na rok 2019.

§ 100v

(1) Zariadenie vypracuje do 30. júna 2018 zoznam pracovných miest, na ktorých zamestnanec prichádza do osobného kontaktu s deťmi, podľa § 58 ods. 1 účinného od 1. apríla 2018. Psychická spôsobilosť zamestnanca zariadenia, ktorý prichádza do osobného kontaktu s deťmi a je k 31. marcu 2018 v pracovnoprávnom vzťahu k zariadeniu, sa považuje za splnenú do vydania prvého psychologického posudku podľa § 58 ods. 2 účinného od 1. apríla 2018.

(2) U štatutárneho orgánu detského domova a detského domova pre maloletých bez sprievodu, ktorý vykonáva túto funkciu k 31. marcu 2018, sa považuje

- a) predpoklad bezúhonnosti podľa § 62 ods. 2 písm. a) a ods. 3 účinného od 1. apríla 2018 za splnený do preukázania plnenia podmienky bezúhonnosti, najdlhšie do 31. mája 2018,
- b) predpoklad psychickej spôsobilosti podľa § 62 ods. 2 písm. b) účinného od 1. apríla 2018 za splnený do vydania prvého psychologického posudku podľa § 58 ods. 2 účinného od 1. apríla 2018,
- c) kvalifikačný predpoklad podľa § 62 ods. 2 písm. c) účinného od 1. apríla 2018 za splnený.

§ 100w

Zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré plní k 1. januáru 2019 podmienky na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v centre podľa zákona účinného od 1. apríla 2018, je od 1. januára 2019 centrum.

§ 100x

(1) Na určovanie úhrad za starostlivosť poskytovanú v zariadení sa do 31. decembra 2018 vzťahuje zákon účinný do 31. marca 2018.

(2) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, o ktorý mladý dospelý požiadal do 31. marca 2018, sa poskytuje podľa zákona účinného do 31. marca 2018.

(3) Mladému dospelému nepatrí príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého podľa § 69 účinného od 1. apríla 2018, ak mu bol obcou poskytovaný príspevok na tvorbu úspor dieťaťa podľa zákona účinného do 31. marca 2018.

§ 100y

(1) Subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately k 31. marcu 2018, sú povinné do 31. decembra 2018 zosúladiť

- a) spisovú dokumentáciu so zákonom účinným od 1. apríla 2018,
- b) plány podľa § 45 ods. 9 a § 93 ods. 14 účinného od 1. apríla 2018.

(2) Akreditovaný subjekt, ktorý má udelenú akreditáciu na prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti podľa zákona účinného do 31. marca 2018, môže túto prípravu vykonávať počas doby platnosti akreditácie aj po 31. marci 2018; platnosť akreditácie možno predĺžiť.

§ 100z

Konanie o uložení pokuty začaté pred 1. aprílom 2018, ktoré nebolo právoplatne ukončené, sa dokončí podľa zákona účinného do 31. marca 2018.

§ 100aa**Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2019**

Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti, začatá orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 pred 1. januárom 2019 sa dokončí podľa zákona účinného do 31. decembra 2018.

§ 100ab**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2021**

Z výživného, sirotského dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku dieťaťa, na ktoré mu vznikol nárok pred 1. januárom 2021 a ktoré centrum prijalo po 31. decembri 2020,

- a) sa úhrada podľa § 61 ods. 1 písm. a) a písm. b) prvého bodu v znení účinnom do 31. decembra 2020 neurčuje,
- b) tvorí centrum úspory podľa § 49 ods. 8 v znení účinnom od 1. januára 2021.

§ 100ac**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022**

Ustanovenie § 20 ods. 3 sa nevzťahuje na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý bol ustanovený do funkcie kolízneho opatrovníka do 30. apríla 2022.

Čl. III

Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 410/2004 Z. z. a zákona č. 453/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 sa odsek 3 dopĺňa písmenami g) a h), ktoré znejú:

- „g) príspevok na stravu podľa osobitného predpisu,¹³⁾
h) resocializačný príspevok podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 13 a 14 znejú:

„13) § 64 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14) § 70 zákona č. 305/2005 Z. z.“.

Čl. V

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 718/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 3 písm. e) sa slová „v zariadení sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.
2. V poznámke pod čiarou k odkazu 5 sa citácia „Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.
3. V § 4 ods. 3 písm. e) sa slová „sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.
4. V § 5 ods. 3 písm. f) sa slová „v zariadení sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom bol umiestnený na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.
5. V § 6 ods. 3 písmeno b) znie:

- „b) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ ak zákonný zástupca nie je známy a maloletý poistenec je umiestnený v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti¹²⁾ alebo v zariadení na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“.
6. V § 6 ods. 7 prvej vete sa slová „zariadenie sociálnych služieb,⁵⁾“ nahrádzajú slovami „zariadenie, v ktorom je maloletý umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“ a v druhej vete sa slová „zariadenie sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“ a slová „v zariadení sociálnych služieb,⁵⁾“ sa nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“.
7. V § 8 odsek 2 znie:

„(2) Ak za maloletého poistenca, ktorého údaje nie sú známe, podáva prihlášku poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ prihláška musí obsahovať údaje umožňujúce jeho identifikáciu.“.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2005 okrem § 88 a 89, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 2
k zákonu č. 305/2005 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 29. 6. 2013).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 29. 6. 2013).

- 1) Dohovor o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb.).
- 1a) Napríklad Trestný poriadok, zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov, zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov, zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3) Trestný zákon.
  - 3a) Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
  - 3aa) Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 4) Zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).
- 6) § 103 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 7) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 8) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.
- 9) Napríklad zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 9a) § 179, 180 a 367 Trestného zákona.
- 9b) Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov.
- 9c) § 37 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 9d) § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 10) § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 11) Napríklad § 44 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 12) Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 13) Trestný zákon.
Trestný poriadok.
- 14) Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 15) Napríklad zákon č. 550/2003 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 16) Trestný zákon.
Trestný poriadok.
Zákon č. 550/2003 Z. z.
- 17) § 31 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 17a) Napríklad § 24 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 217/2010 Z. z.
- 18) § 38 Civilného mimosporového poriadku.
- 19) § 39 ods. 3, § 57 ods. 4 a § 60 zákona č. 36/2005 Z. z.

- 20) § 102 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 21) § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 22) § 102 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 22a) § 11 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 22b) § 102 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 36/2005 Z. z.
- 23) § 33 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 24) § 57 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 25) § 58 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 26) Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 27) Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 28) § 365 Civilného mimosporového poriadku.
- 29) Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).
- 30) § 360 až 369 Civilného mimosporového poriadku.
- 31) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 716/2002 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam bezpečných tretích krajín a bezpečných krajín pôvodu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 288/2004 Z. z.
- 31a) § 24a zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 32) Zákon č. 447/2008 Z. z.
- 33) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.
- 34) § 44 ods. 3 písm. a), § 45 až 47 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 35) § 44 ods. 3 písm. b), § 48 až 53, § 97 až 110 zákona č. 36/2005 Z. z.
Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- 36) § 5 ods. 8 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 36a) § 102 ods. 1 písm. c) zákona č. 36/2005 Z. z.
- 36b) § 11 ods. 10 zákona č. 576/2004 Z. z.
- 36c) § 11 ods. 11 zákona č. 576/2004 Z. z.
- 36d) § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 36da) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 36db) Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.
- 36e) Zákon č. 330/2007 Z. z.
- 36f) § 38 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 37) Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

- 38) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
- 38a) § 92 a 93 Trestného zákona.
- 38aa) § 45 ods. 4 a § 50 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 39) Zákon č. 36/2005 Z. z.
Civilný mimosporový poriadok.
- 40) § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2005 Z. z.
- 41) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 42) § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 43) Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 44) § 101 a 102 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 45) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1994 Z. z. o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov v znení zákona č. 578/2004 Z. z.
- 45c) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 45d) § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 417/2013 Z. z.
- 45e) Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.
- 45f) § 7 ods. 8 a § 10a zákona č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 3 ods. 15 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
§ 31 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 7a a 8 ods. 10 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 46) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 48) Napríklad Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámenie č. 344/2002 Z. z.). Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 23. 12. 2003) v znení jeho zmien a doplnkov nariadením rady (ES) č. 2116/2004 z 2. decembra 2004 (Ú. v. EÚ L 367, 14. 12. 2004).
- 49) Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 49a) Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.
- 50) Napríklad Trestný zákon, Trestný poriadok, Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok a Správny súdny poriadok.
- 52) § 60, § 102 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 53) § 94 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 54) § 96 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 55) § 38 a 39 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 57) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 33/1959 Zb. o Dohovore o vymáhaní výživného v cudzine.
Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 14/1974 Zb. o Dohovore o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom.
Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 132/1976 Zb. o Dohovore o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

- Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).
- Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti (oznámenie č. 366/2001 Z. z.).
- Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámenie č. 344/2002 Z. z.).
- 58) Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 Z. z. z 27. novembra 2003.
- 59) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 33/1959 Zb. o Dohovore o vymáhaní výživného v cudzine.
- Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 14/1974 Zb. o Dohovore o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom.
- Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 132/1976 Zb. o Dohovore o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.
- 60) Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).
- Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti (oznámenie č. 366/2001 Z. z.).
- Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- 61) Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámenie č. 344/2002 Z. z.).
- 62) Napríklad zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, § 95 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 12 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.
- 64) Čl. 4 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- 65) Čl. 29 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- 66) Čl. 17 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).
- 67) Napríklad zákon č. 36/2005 Z. z., Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok a Správny súdny poriadok.
- 68) § 136 ods. 1 Zákonníka práce.
- 69) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 70) Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 71) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 72) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 618/2004 Z. z.
- 73) § 2, § 17 až 19 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.
- 74) Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 74a) Napríklad § 25 a 45 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 74b) § 12 zákona č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

74c) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

74d) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

74e) § 179b Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 175/2015 Z. z.

75) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

76) § 84 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

77) § 29 ods. 1, ods. 2 prvá veta, ods. 3 až 19, § 43 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

78) Napríklad § 15 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

79) § 20 zákona č. 71/1967 Zb.

